

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई

प्रारूप महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२०

विद्युत अधिनियम, २००३

क्र.मविनिआ/लिगल/--/२०२०/--- विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६) मधील कलम ४३ च्या उप-कलम १ च्या परंतुकांसह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (टी) आणि कलम ४५ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (ए) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (यु), कलम ४५ च्या उप-कलम (५), कलम ४६, कलम ४७ च्या उप-कलम (१) आणि उप-कलम (४) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (व्ही) आणि खंड (डब्ल्यु) आणि कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (एक्स) सह कलम ५० आणि आणि कलम ५७ च्या उप-कलम (१) व उप-कलम (२) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (झेडए), कलम ५९, आणि कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (झेडपी) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग याद्वारे खालीलप्रमाणे विनियम करीत आहे :-

१ प्रस्तावना

संक्षिप्त शीर्षक, व्याप्ती, मर्यादा आणि प्रारंभ

- १.१ या विनियमांना ““महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२०” असे म्हणावे (येथून पुढे यास ‘संहिता’ म्हणून संबोधण्यात आले आहे).
- १.२ या संहितेत अन्यथा काहीही नमूद केले असल्यास ते वगळून, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता आणि पुरवठ्याच्या इतर अटी) विनियम, २००५ आणि “महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके, विद्युत पुरवठा सुरु करावयाचा कालावधी आणि भरपाईचे निश्चितीकरण) विनियम, २०१४ याद्वारे रद्द करण्यात येत आहेत.
- १.३ वरीलप्रमाणे विनियम रद्द करण्यात आले असले तरीही, अशा रद्द झालेल्या विनियमांतर्गत केलेली कोणतीही बाब किंवा केलेली किंवा करण्यात आलेली आहे असे अभिप्रेत असणारी कोणतीही कृती किंवा सुरु केलेली कार्यवाही, अधिनियमाशी विसंगत नसल्याच्या मर्यादेपर्यंत, या संहिते अंतर्गत करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल; आणि
- १.४ संहितेला जोडण्यात आलेले सर्व नमुने आणि प्रपत्रे, वितरण परवानाधारकाने त्यांच्या नमुने आणि प्रपत्रांमध्ये ठेवावयाच्या किमान आवश्यकता म्हणून देण्यात आले आहेत. वितरण परवानाधारक या नमुना/प्रपत्रांमध्ये किमान माहिती ठेवताना त्यात योग्य त्या सुधारणा करू शकेल आणि

आयोगाची पूर्व परवानगी घेतल्यानंतर संहितेशी विसंगत नसणा-या किमान माहितीपेक्षा अधिक कोणत्याही बाबी समाविष्ट करु शकेल. ग्राहकांच्या उपयोगासाठी असे सुधारीत नमुने/प्रपत्रे, आयोगाच्या पूर्व-परवानगी नंतरच, संबंधित वितरण परवानाधारकाच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करण्यात येतील.

१.५ ही संहिता खालीलप्रमाणे लागू राहील -

- (ए) मानीव वितरण परवानाधारकांसह सर्व वितरण परवानधारक आणि महाराष्ट्र राज्यातील सर्व ग्राहक,
- (बी) अधिनियमाच्या कलम १३ अंतर्गत वगळण्यात आलेल्या सर्व अन्य व्यक्ती; आणि
- (सी) विजेचा अनधिकृत पुरवठा, अनधिकृत वापर, वीज अन्यत्र वळविणे आणि विजेच्या अनधिकृत वापराचे/(उचलेगिरी) चोरीचे अन्य मार्ग.

१.६ हे विनियम शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या प्रसिद्धीच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

या विनियमांच्या मराठी अनुवादातील व इंग्रजी विनियमांमधील कोणत्याही शब्दांचा/मजकुराचा अर्थ निश्चित करताना कोणताही वाद उद्भवल्यास आणि/किंवा कोणतीही विसंगती आढळल्यास मूळ इंग्रजीतील विनियम ग्राह्य धरण्यात येतील.

२ व्याख्या

२.१ वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या विद्युत अधिनियम, २००३ मध्ये व्याख्या करण्यात आलेले आणि या संहितेमध्ये वापरण्यात आलेले शब्द, संज्ञा आणि शब्दप्रयोग यांना सदर अधिनियमांत व्याख्या केल्याप्रमाणे आणि नेमून दिल्याप्रमाणे अर्थ राहील.

२.२ या संहितेमध्ये संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसेल तर :

- a. “**अधिनियम**” म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६), वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे;
- b. “**अर्जदार**” म्हणजे अधिनियम आणि त्याखाली करण्यात आलेल्या नियम व विनियमांतील तरतुदीनुसार विजेच्या पुरवठ्यासाठी, करारांतर्गत मागणी/मंजूर भारामध्ये वाढ किंवा कपात करण्यासाठी, नावात बदल करण्यासाठी, पुरवठा खंडीत किंवा पूर्ववत करण्यासाठी किंवा करार संपुष्टात आणण्यासाठी, जसे असेल तसे, मुक्त प्रवेशाचा पर्याय स्वीकारणा-या व्यक्तीसह, ज्याने अर्ज केला आहे अशी व्यक्ति;
- c. “**पुरवठ्याचे क्षेत्र**” म्हणजे वितरण परवानाधारकाला त्याच्या परवान्याद्वारे विजेचा पुरवठा करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आले आहे असे क्षेत्र;

- d. “प्राधिकृत प्रतिनिधी” म्हणजे वितरण परवानाधारकाच्या सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट प्राधिकाराखाली वितरण परवानाधारकाची कार्ये पार पाडणारे त्याचे सर्व अधिकारी, कर्मचारी किंवा प्रतिनिधी;
- e. “स्वयंचलित मीटर वाचन यंत्रणा (एएमआर)” म्हणजे प्रत्येक मीटर/ठिकाणापासून केंद्रीय ठिकाणच्या किंवा मध्यवर्ती ठिकाणच्या मीटर माहिती (डेटा) संपादन केंद्रापर्यंत (एमएडीएएस) किंवा अन्य कोणत्याही माहिती संचयन उपकरणामध्ये माहितीचे संकलन स्वयंचलितरित्या करण्याची योजना होय.
- f. “सरासरी पॉवर फॅक्टर” म्हणजे -
- (i) महिन्यामध्ये वापरलेल्या किलोवॅट तासांचे, महिन्यामध्ये वापरलेले किलोवॅट तास आणि महिन्यामध्ये वापरलेले रिअँकिटव्ह किलोवॉल्ट अॅपिअर तास (लॅग + लिड (lag+ lead)) यांच्या वर्गाच्या बेरजेच्या वर्गमुळाशी असलेले गुणोत्तर; किंवा
 - (ii) महिन्यामध्ये वापरलेल्या किलोवॅट तासांचे, महिन्यामध्ये वापरलेल्या किलोवॉल्ट अॅपिअर तासांशी असलेले गुणोत्तर;
- जे ग्राहकाच्या मीटरने नोंद केल्याप्रमाणे असेल व ज्याचे दोन दशांश अंकापर्यंत पूर्णांक करण्यात येतील;
- g. “कॉल सेंटर” म्हणजे ग्राहकांच्या तक्रारीच्या संबंधित प्रश्नांची अहोरात्र नोंद करण्यासाठी पुरेसे तंत्रज्ञान आणि यंत्रणा असलेले कार्यालय;
- h. “परवानगी” म्हणजे नगरपालिका प्राधिकरण, विद्युत निरीक्षक, प्रदुषण नियंत्रण मंडळ इ. सर्व संबंधित व्यक्ती किंवा प्राधिकरणांकडून मागितलेल्या मंजु-या / ना हरकत प्रमाणपत्रे (एनओसी) जी वितरण परवानाधारकाला त्याची कामे करण्यासाठी आवश्यक असतात;
- i. “सातत्यपूर्ण घटना” म्हणजे नामित मूल्यापासून घेतलेली फारकत, जी सतत कालांतराने घेण्यात येते.
- j. “ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक” (Consumer Average Interruption Duration Index - CAIDI) म्हणजे अहवाल काळात ज्या ग्राहकांनी वीज पुरवठ्यातील व्यत्ययांचा अनुभव घेतला आहे त्यांनी अनुभवलेल्या मोठ्या व्यत्ययांचा सरासरी कालावधी जो, ग्राहकांनी अनुभवलेल्या सर्व मोठ्या व्यत्ययांच्या मिनिटांतील कालावधीच्या एकूण बेरजेला अहवाल काळांतील एकूण व्यत्ययग्रस्त ग्राहकांच्या संख्येने भागिले असता, मिळतो:
- k. “आयोग” म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग,

- i. “**ग्राहक**” म्हणजे अधिनियमाच्या कलम २ (१५) मध्ये व्याख्या करण्यात आल्यानुसार कोणतीही व्यक्ती.
- (i) लघु दाब ग्राहक (एलटी ग्राहक) जर तो लघु व्होल्टेजने परवानाधारकाच्या जाळयाशी जोडला असेल किंवा त्यामधून पुरवठा घेत असेल तर,
 - (ii) उच्च दाब ग्राहक (एचटी ग्राहक) जर तो उच्च व्होल्टेजने परवानाधारकाच्या जाळयाशी जोडला असेल किंवा त्यामधून पुरवठा घेत असेल तर,
 - (iii) अति उच्च दाब ग्राहक (इएचटी ग्राहक) जर तो अति उच्च व्होल्टेजने परवानाधारकाच्या जाळयाशी जोडला असेल किंवा त्यामधून पुरवठा घेत असेल तर,
- m. “**करारांतर्गत मागणी**” म्हणजे वितरण परवानाधारक आणि ग्राहक यांच्यात परस्पर मान्यतेने सहमती झाल्यानुसार आणि करारात नमूद केल्याप्रमाणे त्यातील अटी व शर्तीनुसार किंवा जेथे करारांतर्गत मागणीची तरतुद करारामध्ये करण्यात आलेली नसेल तेथे मंजूर भाराइतका वितरण परवानाधारकाने विजेचा पुरवठा करण्यासाठी बांधिलकी स्वीकारली आहे अशी किलोवॅट (केडब्ल्यू)/किलोव्होल्ट ॲंपिअर (केव्हीए)/अश्वशक्ती (एचपी) मधील मागणी;
- n. “**दिवस**” म्हणजे कामाचे पूर्ण दिवस;
- o. “**पुरवठयाचे घोषित व्होल्टेज**” म्हणजे विद्युत पुरवठादाराने ग्राहक पुरवठा टर्मिनलच्या ठिकाणी घोषित केलेले व्होल्टेज. वीज पुरवठयाचे घोषित व्होल्टेज सामान्यतः नामित व्होल्टेजच्या सममूल्य असते.
- p. “**ग्राहकाधिष्ठीत वितरणाची सुविधा**” म्हणजे वितरण परवानाधारकाच्या वितरण यंत्रणेचा, सेवा वाहिनी सोडून, भाग असलेल्या अशा सुविधा ज्या, स्पष्टपणे व फक्त, एका ग्राहकाला किंवा एकाच जागेमधील, संलग्न असलेल्या जागेमधील ग्राहकांच्या गटाला, किंवा दूरवरील जागेमध्ये विजेचा पुरवठा करण्यासाठी समर्पित करण्यात आल्या असतील;
- q. “**निर्देशित ग्राहक**” म्हणजे खालील कोणत्याही प्रक्रियेचा वापर करीत असलेले किंवा त्यात गुंतलेले ग्राहक, जसे की, प्रज्योत भट्टी, विद्युत प्रवर्तन भट्टी, लोखंड आणि पोलाद, ॲल्युमिनियम, कापड गिरण्या, कागद आणि लगदा, क्लोर-अल्कली, पेट्रोकेमिकल, सिमेंट, ॲषधी, माहिती तंत्रज्ञान/माहिती तंत्रज्ञानावर आधारित सेवा, एअरपोर्ट, मॉल्स, हॉटेल्स, बॅकींग, रेल्वे/मेट्रो किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करण्यात येतील असे आणि ११ केव्ही आणि त्यावरील पुरवठा व्होल्टेजने जोडलेले ग्राहक.

- r. “एक्सप्रेस फीडर” वितरण परवानाधारकाच्या उप-केंद्र/स्विचिंग केंद्रातून वीज पुरवठ्याच्या एकल बिंदुला जोडण्यासाठी **निघालेला/उगम पावलेला** फीडर, ज्यामध्ये समर्पित वितरण सुविधेचा (डीडीएफ) देखील समावेश असेल;
- s. “अति-उच्च व्होल्टेज (इएचव्ही) किंवा “अति-उच्च दाब (इएचटी)” म्हणजे ३३,००० व्होल्ट्स पेक्षा जास्त व्होल्टेज;
- t. “फिलकर” म्हणजे अस्तब्धता दृश्य जाणिवेचा प्रभाव जो प्रकाशाच्या उत्तेजनाद्वारे प्रेरीत होतो ज्यांचे प्रकाश किंवा वर्णक्रमीट
- u. “फिलकर तीव्रता ” म्हणजे पुढील गोष्टींद्वारे मूल्यांकन केलेल्या फिलकर annoyance ची तीव्रताः
- 1) १० मिनिटांच्या कालावधीत मोजलेली अल्प मुदतीची तीव्रता (Pst)
 - 2) २ तासांच्या कालावधीच्या बारा Pst-मूल्यांच्या अनुक्रमातून लांबीच्या तीव्रतेची (PIt) गणना
- v. “मंच ” (फोरम) या शब्दाचा अर्थ म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० मधील विनियम २.१ (एफ) नुसार व त्यातील वेळोवेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही सुधारणेनुसार, असेल;
- w. “फ्यूज-ऑफ कॉल” म्हणजे वीज पुरवठा परत सुरु करण्यासाठी एखाद्या ग्राहकाकडून आलेली तक्रार हाताळण्याची, पण त्याच वेळी ग्राहकाचा वीज पुरवठा दुसऱ्या कोणत्याही कारणाने खंडित झाला नसल्यास, अशा ग्राहकाच्या जागेवर फ्यूज बदलून, पुरवठा परत सुरु करण्याची कार्यपद्धति;
- x. “गा-हाणे” या शब्दाचा अर्थ, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० मधील विनियम २.१ (इ) त्यातील वेळोवेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही सुधारणेनुसार, असेल;
- y. “गा-हाणे निवारण विनियम” म्हणजे वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेले, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२०;
- z. “हार्मोनिक्स” म्हणजे ५० प्रति सेकंद कंपनांच्या मूलभूत विद्युत प्रवाहाच्या काही पटीत अंतर्भूत असणा-या विद्युत दाब किंवा विद्युत धारेच्या कालबद्ध लहरींचा सायन्युसॉइडल भाग.

- aa. “उच्च व्होल्टेज (एचव्ही)” किंवा “उच्च दाब (एचटी)” म्हणजे ६५० व्होल्ट्सपेक्षा जास्त परंतु ३३,००० व्होल्ट्ससह आणि त्यापेक्षा जास्त नसणारे व्होल्टेज;
- bb. “भारतीय मानके (आयएस)” म्हणजे भारतीय मानक ब्युरोने विनिर्दिष्ट केलेली भारतीय मानके
- cc. “आयडीसी मानक” म्हणजे आंतरराष्ट्रीय इलेक्ट्रो तांत्रिक आयोगाने मान्यता दिलेले मानक.
- dd. “परवानाधारक विद्युत कंत्राटदार” म्हणजे राज्य सरकारने विद्युत कामे करण्यासाठी परवाना दिलेला विद्युत कंत्राटदार;
- ee. “लोड फॅक्टर” म्हणजे एका विवक्षित कालावधीत वापरलेल्या एकूण युनिट्सच्या संख्येचे, जर त्याच संपूर्ण कालावधीत करारांतर्गत मागणी किंवा मंजूर भार कायम राखला गेला असता तर जेवढे युनिट्स वापरले गेले असते अशा एकूण युनिट्सच्या संख्येशी, असलेले गुणोत्तर जे सामान्यतः टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येईल:-
- ff. “लघु व्होल्टेज (एलव्ही)” किंवा “लघु दाब (एलटी)” म्हणजे ६५० व्होल्ट्सपेक्षा कमी असलेले व्होल्टेज;
- gg. “कमाल मागणी” म्हणजे आयोगाच्या सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाने अन्यथा तरतूद करण्यात आली नसल्यास, किलोवॉट किंवा किलोव्होल्ट अँपिअरमधील कोणत्याही कालावधीच्या संदर्भातील मागणी जी त्या कालावधीतील लागोपाठच्या तीस मिनिटांच्या कोणत्याही गटांत किलोवॉट-तास किंवा किलोव्होल्ट अँपिअर-तासात पुरविण्यात आणि घेण्यात आलेल्या विजेच्या प्रमाणांच्या नोंदविलेल्या संख्यांमधील जी सर्वात मोठी संख्या असेल तिच्या दुप्पट असलेली मागणी;
- hh. “कमाल मागणी विद्युत भार प्रवाह” म्हणजे पुरवठयाच्या ठिकाणच्या विद्युत प्रवाहाचे मूल्य, ज्याची गणना मागील बारा महिन्यांतील प्रत्येक महिन्याच्या महत्तम १५/३० मिनिटांच्या मागणीच्या अनुरूप विद्युत प्रवाहाच्या बेरजेस १२ ने विभाजित करून होते.
- ii. “मीटर” म्हणजे दिलेल्या वेळेत पुरविण्यात आलेल्या विद्युत ऊर्जेचे किंवा वीज पुरवठयात असलेल्या विद्युत ऊर्जेचे प्रमाण मोजण्यासाठी आणि/किंवा नोंदविण्यासाठी व साठविण्यासाठी एकत्रित उपकरणांचा संच ज्यामध्ये संपूर्ण करंट मीटर, आणि मिटरिंग उपकरणे जसे की करंट ट्रान्सफॉर्मर, कॅप्सिटर व्होल्टेज ट्रान्सफॉर्मर किंवा आवश्यक वायरिंग आणि उपकरणांसहित पोटेन्शिअल किंवा व्होल्टेज ट्रान्सफॉर्मर आणि पूर्व-भरणा केलेले मीटर्स, विशेष ऊर्जा मीटर्स, नक्त मीटर्स इ., यांचा देखील समावेश असतो;

- jj. “महिना” आकारांचे देयक तयार करण्याच्या संबंधात महिना म्हणजे इंग्रजी कॅलेण्डर महिना किंवा तीस दिवसांचा कोणताही कालावधी;
- kk. “वहिवाटदार” म्हणजे जेथे ऊर्जेचा वापर करण्यात येतो किंवा करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे अशी जागा ज्याच्या ताब्यात आहे अशी व्यक्ती;
- ll. “पुरवठ्याचे ठिकाण” म्हणजे ग्राहकाच्या जागेत बसविलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या कट-आऊट/स्विचगिअरच्या बाहेर जाणाऱ्या टर्मिनलचे ठिकाण;
 परंतु असे की, उच्च दाब आणि अति उच्च-दाब ग्राहकांच्या बाबतीत पुरवठ्याचे ठिकाण म्हणजे अशा उच्च दाब आणि अति उच्च-दाब ग्राहकांच्या उपकरणाच्या आधी ठेवलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या मीटर क्युबिकलच्या बाहेर जाणाऱ्या टर्मिनलचे ठिकाण;
 परंतु आणखी असेही की, मीटरचे कपाट नसल्यास किंवा जर मीटर उच्च दाब संच-मांडणीच्या लघु-दाबाच्या बाजूला असेल तर, पुरवठ्याचे ठिकाण म्हणजे अशा उच्च दाब आणि अति उच्च-दाब ग्राहकाच्या मुख्य स्वीच-गिअरच्या प्रवेशी टर्मिनलचे ठिकाण.
- mm. “पॉवर क्वालिटी मीटर (पीक्यु मीटर)” म्हणजे गुणवत्तापूर्ण वीज पुरवठयाचे संनियंत्रण आणि नोंद करण्यासाठी सुयोग्य उपकरण होय. हे उपकरण हार्मोनिक्स, सॅग्स, स्वेल्स, फिलकर्स आणि गुणवत्तापूर्ण विजेच्या मापदंडांचे अचूक मोजमाप, संनियंत्रण आणि नोंद ठेवण्यास सक्षम असेल.
- nn. “शेष व्होल्टेज (Ures)” म्हणजे व्होल्टेज डिप किंवा व्यत्ययाच्या दरम्यान नोंद झालेल्या Urms (१/२) चे किमान मूल्य होय.
- oo. “ग्रामीण क्षेत्र” म्हणजे नागरी क्षेत्रामध्ये समाविष्ट नसलेले क्षेत्र;
- pp. “आर.एम.एस. (रुट-मीन-स्क्वेअर) मूल्य ” म्हणजे विनिर्दिष्ट नियत कालांतराने आणि विनिर्दिष्ट बँण्ड विड्थवर घेतलेल्या परिमाणांच्या तत्क्षणीय मूल्याच्या वर्गाच्या गणितीय मध्याचे वर्गमूळ.
- qq. “मंजूर भार” म्हणजे किलोवॅट (kW)/ किलोव्होल्ट अॅम्पिअर (kVA)/ अश्व-शक्ती (HP) मधील विद्युत भार, ज्याचा वेळोवेळी पुरवठा करण्याचे वितरण परवानाधारकाने, नियमन करणाऱ्या अटी व शर्तीना अधीन राहून, मान्य केले आहे.;
- rr. “पुरवठा व्होल्टेज व्यत्यय” म्हणजे अशी स्थिती ज्यामध्ये पुरवठा टर्मिनलच्या ठिकाणचे व्होल्टेज नामित व्होल्टेज स्थितीच्या ५ टक्क्यांपेक्षा कमी किंवा पूर्णपणे नष्ट होते. याचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले जाऊ शकते:

१. मोठे किंवा दीर्घ व्यत्यय म्हणजे वीज पुरवठयातील ३ मिनिटांपेक्षा जास्त कालावधीचा व्यत्यय.
 २. लहान व्यत्यय म्हणजे वीज पुरवठयातील २० मिलीसेकंद ते ३ मिनिटांपर्यंतचा व्यत्यय.
- पॅली-फेज यंत्रणेकरिता, सर्व फेजवरील व्होल्टेज जेव्हा नामित व्होल्टेजच्या ५ टक्क्यांच्या खाली येते तेव्हा वीज पुरवठयात येणारा व्यत्यय होय (अन्यथा, त्यास डीप म्हणून विचारात घेण्यात येते).
- ss. “वीज पुरवठा व्होल्टेज डीप” म्हणजे विद्युत पुरवठा यंत्रणेतील ठराविक ठिकाणच्या आर.एम.एस. पुरवठयातील घोषित व्होल्टेजमध्ये १० मिली सेकंद ते १ मिनिटसह आणि त्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी झालेली १० ते १० टक्क्यांची तात्पुरती घट होय.
 - tt. “वीज पुरवठा व्होल्टेज डीप कालावधी” म्हणजे आर.एम.एस. व्होल्टेज तात्काळ प्रारंभीच्या पातळीच्या खाली आणि तात्काळ अंतिम पातळीपर्यंत वाढणे यामधील काळ होय.
 - uu. “वीज पुरवठा व्होल्टेज डीपची अंतिम पातळी” म्हणजे पुरवठयाच्या व्होल्टेज डीपची अंतिम पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
 - vv. “वीज पुरवठा व्होल्टेज डीपची सुरुवातीची पातळी” म्हणजे पुरवठयाच्या व्होल्टेज डीपची सुरुवातीची पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
 - ww. “वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील डीपचे शेष व्होल्टेज” म्हणजे व्होल्टेज डीप दरम्यान नोंद झालेल्या आर.एम.एस. व्होल्टेजचे किमान मूल्य होय.
 - xx. “वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढ (तात्पुरते विद्युत फ्रिक्वन्सी ज्यादा व्होल्टेज)” म्हणजे विद्युत पुरवठा यंत्रणेच्या ठराविक ठिकाणच्या आर.एम.एस. पुरवठा व्होल्टेजमध्ये १० मिली सेकंदापासून मिनिटसह आणि त्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी घोषित व्होल्टेजच्या ११० टक्क्यांपेक्षा अधिक असलेली तात्पुरती वाढ.
 - yy. “वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढीचा कालावधी” म्हणजे आर.एम.एस. व्होल्टेज तात्काळ प्रारंभीच्या पातळीच्या वर आणि तात्काळ अंतिम पातळीच्या खाली जाणे यामधील काळ होय.

- zz. “वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढीची अंतिम पातळी” म्हणजे पुरवठयाच्या व्होल्टेजमधील वाढीची अंतिम पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
- aaa. “वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढीची सुरुवातीची पातळी” म्हणजे पुरवठयाच्या व्होल्टेजमधील वाढीची सुरुवातीची पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
- bbb. “प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक” (System Average Interruption Duration Index) किंवा “SAIDI” म्हणजे अहवाल कालावधीत वीज पुरवठ्यातील मोठ्या व्यत्ययांचा प्रति ग्राहक सरासरी कालावधी जो, ग्राहकांनी अनुभवलेल्या सर्व मोठ्या व्यत्ययांच्या मिनिटांतील कालावधीच्या एकूण बेरजेस ग्राहकांच्या एकूण संख्येने भागिले असता मिळतो;
- ccc. “प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक”- (System Average Interruption Frequency Index) किंवा “SAIFI” म्हणजे अहवाल काळात ग्राहकांनी अनुभवलेली सर्व मोठ्या व्यत्ययांची प्रति ग्राहक सरासरी वारंवारता जी, सर्व मोठ्या व्यत्यग्रस्त असलेल्या ग्राहकांच्या एकूण संख्येला ग्राहकांच्या एकूण संख्येने भागिले असता मिळते;
- ddd. “तात्पुरता पुरवठा” म्हणजे वितरण परवानाधारक व अर्जदार यांच्यात मान्य करण्यात येईल अशा तात्पुरत्या कालावधीसाठी, जो एक (१) वर्षांपैक्षा जास्त नसेल, करण्यात येणारा विजेचा पुरवठा;
- eee. “एकूण मागणी व्यत्यय (टीडीडी)” म्हणजे हार्मोनिक्सचा घटक ५० व्या भागापर्यंत विचारात घेऊन हार्मोनिक्स कन्ट्रोलच्या रुट मिन स्क्वेअरचे गुणोत्तर, जे कमाल मागणी विद्युत प्रवाहाच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येते.
- fff. “एकूण हार्मोनिक्स व्यत्यय (टीएचडी)” म्हणजे हार्मोनिक्सचा घटक ५० व्या भागापर्यंत विचारात घेऊन हार्मोनिक्स कन्ट्रोलच्या रुट मिन स्क्वेअरचे गुणोत्तर, जे कमाल मागणी विद्युत प्रवाहाच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येते.
- ggg. “नागरी क्षेत्रे” म्हणजे विविध नगर विकास प्राधिकरणे, सैनिकी प्राधिकरणे, आणि औद्योगिक वसाहती यांच्या अधिनस्त असलेल्या क्षेत्रांसह सर्व महानगरपालिका व अन्य नगरपालिकांत, वर्ग-१ शहरांशिवाय, समाविष्ट असलेली अन्य क्षेत्रे, .

hh. “**व्होल्टेज**” म्हणजे कोणत्याही दोन विद्युत वाहकांतील किंवा विद्युत वाहकाचा कोणताही भाग आणि जमीन, यांच्या विद्युत दाबातील व्होल्ट्समधील फरक जो योग्य त्या व्होल्टमीटरने मोजलेला असेल

iii. “**व्होल्टेज इक्वेन्ट्स**” म्हणजे सामान्य किंवा इच्छित लहरींच्या आकारात अचानक आणि महत्वाची घेतलेली फारकत. व्हाल्टेज इक्वेन्ट्स विशेषत: अनपेक्षित घटनेमुळे (बिघाड इ.) किंवा बाह्य कारणांमुळे (हवामान परिस्थिती) उद्भवतात.

jjj. “**व्होल्टेजमधील चढउतार किंवा व्होल्टेजमधील तफावत**” म्हणजे व्होल्टेजमधील बदलाची शृंखला किंवा व्होल्टेज एनव्हलपमधील चक्रीय तफावत, ज्याची तीव्रता सामान्यपणे विनिर्दिष्ट मर्यादेपेक्षा जास्त नसते.

kkk. “**व्होल्टेजमधील असंतुलन**” म्हणजे पॉली-फेज यंत्रणेतील अशी स्थिती ज्यामध्ये लाईन-टू-लाईन व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य (मूलभूत घटक) किंवा क्रमागत लाईन व्होल्टेजेस मधील फेज अँगल सर्व समान नसतात.

2.3 या विनियमांत ज्यांची व्याख्या केलेली नाही परंतु ज्यांची अधिनियमात व्याख्या करण्यात आलेली आहे असे या विनियमांत वापरलेले शब्द व उक्ती यांना अधिनियमात असलेला अर्थ लागू राहील.

3. वीज पुरवठ्याची पद्धत आणि ग्राहकांचे वर्गीकरण

3.1 प्राधिकरणाने जेथे पूर्वी वेगळे मान्य केले असल्यास ते वगळून, वितरण परवानाधारक पुढील प्रणालींवर विद्युत पुरवठा करील :-

ए. ‘लघु दाब’ किंवा ‘लो व्होल्टेज’ – ऑल्टरनेटिंग करंट सिंगल फेज किंवा अल्टरनेटिंग करंट थ्री फेज-फोर वायर, ५० सायकल्स;

बी. ‘उच्च दाब’ किंवा ‘हाय व्होल्टेज’- ऑल्टरनेटिंग करंट थ्री फेज, ५० सायकल्स.

3.2 प्राधिकरणाने जेथे पूर्वी वेगळे मान्य केले असल्यास ते वगळून, विद्युत संच मांडण्यांचे (installations) वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल :-

ए. दोन वायर्स, सिंगल फेज, २३०/२४० व्होल्ट्स- सर्वसाधारण विद्युत पुरवठा ४० अॅम्पिअर पेक्षा जास्त नसेल;

बी. चार/तीन वायर्स, थ्री फेज, फेज वायर आणि न्यूट्रल मध्ये २३०/२४० व्होल्ट्स् किंवा फेजीज/लाईन्स मध्ये ४००/४१५ व्होल्ट्स् आणि करारांतर्गत मागणी १६० केड्ब्ल्यु /२०० केड्ब्लीए पेक्षा जास्त नसेल.

परंतु असे की, बहुविध ग्राहकांच्या बाबतीत ज्यांची त्याच इमारतीमध्ये/जागेमध्ये एकत्रित करारांतर्गत मागणी १६० केडल्यु /२०० केव्हीए पेक्षा जास्त असेल तर ही मर्यादा ४८० केडल्यु / ६०० केव्हीए असेल;

सी. तीन फेज, ५० सायकल्स, ११ केव्ही - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी वरील खंड (बी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त आणि ३००० केव्हीए पर्यंत असेल;

परंतु असे की, मुंबई महानगर क्षेत्रात किंवा अन्य क्षेत्रातील विद्युत संच मांडणीला एकस्प्रेस फीडरद्वारे वीज पुरवठा करावयाचा असल्यास, करारांतर्गत मागणीची मर्यादा ५,००० केव्हीए राहील;

डी. श्री फेज, ५० सायकल्स, २२ केव्ही - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी खंड (बी) किंवा खंड (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त आणि ७,५०० केव्हीए पर्यंत असेल;

परंतु असे की, मुंबई महानगर क्षेत्रात किंवा अन्य क्षेत्रातील विद्युत संच मांडणीला एकस्प्रेस फीडरद्वारे वीज पुरवठा करावयाचा असल्यास, करारांतर्गत मागणीची मर्यादा १०,००० केव्हीए पर्यंत असेल;

इ. तीन फेज, ५० सायकल्स, ३३ केव्ही - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी खंड (बी) किंवा खंड (सी) किंवा खंड (डी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त आणि १०,००० केव्हीए पर्यंत असेल;

परंतु असे की, मुंबई महानगर क्षेत्रात किंवा अन्य क्षेत्रातील विद्युत संच मांडणीला एकस्प्रेस फीडरद्वारे वीज पुरवठा करावयाचा असल्यास, करारांतर्गत मागणीची मर्यादा २०,००० केव्हीए पर्यंत असेल;

एफ. श्री फेज, ५० सायकल्स, अति-उच्च दाब - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी खंड (डी) किंवा खंड (इ) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादांपेक्षा जास्त असेल;

परंतु असे की, जर ग्राहक, सिंगल फेज जोडणीद्वारा विद्युत पुरवठा घेण्यास पात्र असताना तो श्री फेजद्वारा किंवा कोणताही ग्राहक त्याच्या पात्र व्होल्टेजपेक्षा जास्त पातळीवरील व्होल्टेजने विद्युत पुरवठा घेऊ इच्छित असेल तर असा ग्राहक, तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य असेल तर, त्यासाठी आवश्यक खर्च करून, असा विद्युत पुरवठा घेऊ शकेल;

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, फक्त अपवादात्मक परिस्थितीतच, वर विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या व्होल्टेजपेक्षा कमी किंवा जास्त व्होल्टेजवर विद्युत पुरवठा, करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, वर विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या व्होल्टेजपेक्षा कमी व्होल्टेजवर विद्युत पुरवठा करण्यात आल्यास, तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्यतेच्या आधारावर आणि यंत्रणेतील अडथळे विचारात घेउन, आयोगाने वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेला व्होल्टेज अधिभार ग्राहकावर आकारण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, पुरवठयाचे स्वरूप आणि ज्यासाठी पुरवठा आवश्यक आहे त्याचे प्रयोजन विचारात घेउन, विशिष्ट ग्राहकांसाठी पुरवठयाच्या बहुविध स्त्रोतासह, जर ग्राहकाने त्याची मागणी केली तर आणि जर ते तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य असेल तर, विशेष व्यवस्था स्वीकारेल. तथापि, अशा विशेष पुरवठयाच्या व्यवस्थेसाठी लागू असलेल्या पुरवठयाच्या व्यवस्थेच्या खर्चपेक्षा जास्त लागलेला अतिरिक्त खर्च संबंधित ग्राहकांना सहन करावा लागेल.

- ३.३** उच्च व्होल्टेज वितरण व्यवस्थेद्वारा (एचव्हीडीएस) किंवा लघु व्होल्टेज वितरण व्यवस्थेचे रुपांतर एचव्हीडीएसमध्ये करून देण्यात आलेल्या नवीन कृषी जोडण्या, एचटी वाहिनीच्या टॅपिंगला ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेंतर्गत परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, एचटी वाहिनीवरील टॅपिंगच्या ठिकाणापासून ग्राहकाच्या जागेपर्यंत निर्माण करण्यात आलेल्या पायाभूत सुविधा फक्त अशा कृषी ग्राहक/कृषी ग्राहकांच्या गटाच्या वापरासाठीच असतील आणि अन्य वर्गवारीतील ग्राहकांना त्या देण्यात येणार नाहीत.

परंतु आणखी असे की, वरील तरतुदी एचव्हीडीएसवर ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधा मागणा-या कृषी ग्राहकांनाच केवळ लागू राहतील. एलव्हीडीएसवरील ग्राहकांना त्या लागू राहणार नाहीत.

- ३.४** वितरण परवानाधारक नवीन जोडणी देताना विद्युत भार निश्चित करण्यासाठी जोडपत्र- १ मध्ये देण्यात आल्यानुसार निकषांचे पालन करील. वितरण परवानाधारकाने पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी एकूण भाराच्या अंदाजासाठी विचारात घ्यावयाचा विविधता घटक (डायव्हर्सिटी फॅक्टर) जोडपत्र-१ नुसार राहील.

४. आकारांची वसुली

- ४.१** अधिनियमातील आणि या विनियमांमधील तरतुदीनुसार, वितरण परवानाधारकाला कोणत्याही व्यक्तीला पाहिजे असलेल्या विजेच्या पुरवठ्यासाठी त्याच्याकडून अशा पुरवठ्यासाठी आकारांची वसुली करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आले आहे.
- ४.२** या विनियमांतर्गत वितरण परवानाधारकाला वसूल करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आलेल्या आकारांमध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल :-

(ए) विजेचा पुरवठा करण्याकरिता वापरण्यात येणारी विद्युत वाहिनी किंवा विद्युत संयंत्रासाठी वितरण परवानाधारकाने केलेल्या वाजवी खर्चाची खालील विनियम ४.३ नुसार वसुली; आणि

(बी) वितरण परवानाधारकाने खालील विनियम ४.४ नुसार पुरविलेल्या विजेसाठी आकार.

परंतु असे की, अति उच्च दाब ग्राहकाला जोडणी देण्यासाठी पुरवावयाच्या जाळ्याचा खर्च पारेषण परवानाधारक करील आणि तो विनियम १९ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या आकारांच्या अनुसूचीनुसार ग्राहकाला आकारण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने जाळ्याचा खर्च केल्यास, या खर्चाची प्रतिपूर्ती मासिक वीज देयकामध्ये समायोजन करून, आकारांच्या अनुसूचीमध्ये मान्यता दिलेल्या आकारांच्या कमाल मर्यादेच्या अधीन राहून, करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती, महिन्यामध्ये नोंद झालेल्या वास्तविक देयक मागणीच्या आणि मंजुर भाराच्या गुणोत्तराच्या प्रमाणात, करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण: मंजुर भार २० मेगावॅट असेल आणि महिन्यासाठी नोंद झालेली मागणी ५ एमव्हीए असेल, तर ग्राहकाला एकूण देय प्रतिपूर्ती रकमेच्या २५ टक्के रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, देयक मागणी मंजुर भाराच्या ७० टक्क्यांपर्यंत पोहोचल्यावर ग्राहकाला परत देय असणारा संपूर्ण खर्च अदा करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाकडून जर ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेचा पर्याय स्वीकारण्यात आल्यास, ग्राहकाने केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यात येणार नाही.

४.३ पुरवठा देण्यासाठीच्या खर्चाची वसुली

४.३.१ वितरण परवानाधारक, वरील विनियम ४.२(ए) येथे उल्लेख केलेल्या खर्चाची वसुली विनियम ४.३ मध्ये नमूद केलेल्या तत्वांना अनुसरून व आयोगाने विनियम १९ अंतर्गत मंजुरी दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेल्या दरांच्या आधारे करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, आयोगाच्या मान्यतेने, कोणत्याही वर्गवारीतील ग्राहकांच्या बाबतीत, त्यांना वीज पुरविण्याकरिता दिलेल्या विद्युत वाहिनी किंवा विद्युत संयंत्रावरील खर्च, सरासरी किंवा प्रमाणकानुसार दराने वसूल करू शकेल.

४.३.२ विनियम १९ अंतर्गत आयोगाने मंजुरी दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीच्या आधारे, अशा कामासाठी झालेले सर्व वाजवी खर्च अर्जदाराकडून वसूल करण्याचा वितरण परवानाधारकास अधिकार राहील;

परंतु असे की, अर्जदाराला सेवा वाहिनी आकार आकारण्यात येणार नाही;

परंतु आणखी असे की, या विनियम ४.३ नुसार करण्यात आलेल्या सर्व वाजवी खर्चाची वसुली करण्यात आली असली तरी, ज्या विद्यमान ग्राहकाला यापूर्वीच जोडणी देण्यात आली आहे त्याला हानिकारक नसेल तर, वितरण परवानाधारकास या सेवा-वाहिनीचा वापर अन्य कोणत्याही अर्जदाराला विजेचा पुरवठा करण्यासाठी करण्याचा हक्क राहील.

४.३.३ अर्जदाराने त्याच्या जागेसाठी ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेचा पर्याय स्वीकारला तर, अशा कामासाठी झालेल्या सर्व वाजवी खर्चाची वसुली अर्जदाराकडून करण्याचा वितरण परवानाधारकास अधिकार असेल.

४.३.४ जेव्हा अर्जदाराला वीज पुरवठा करण्यासाठी वितरण यंत्रणेच्या वाढीकरिता वरील विनियम ४.३.२ किंवा विनियम ४.३.३ मध्ये उल्लेख न केलेली कामे करावी लागणार असतील तर, वितरण यंत्रणेच्या वाढीमुळे निर्माण होणा-या वाढीव क्षमतेशी, अर्जात मागणी करण्यात आलेल्या विद्युत भाराचे जे प्रमाण असेल त्या प्रमाणात, अशा कामांसाठी करण्यात आलेल्या वाजवी खर्चाची वसुली अर्जदाराकडून करण्याचा वितरण परवानाधारकाला अधिकार राहील;

परंतु असे की, अर्जात मागितलेला विद्युत भार, वितरण यंत्रणेच्या वाढीमुळे निर्माण होणा-या क्षमतेच्या पंचवीस (२५) टक्क्यांपेक्षा जास्त नसेल तर, या विनियमांतर्गत अर्जदाराकडून कोणत्याही खर्चाची वसुली करण्याचा वितरण परवानाधारकाला हक्क असणार नाही;

परंतु आणखी असे की, या विनियमांतर्गत वितरण यंत्रणेच्या वाढीची गरज आणि व्याप्ती या संबंधातील कोणताही वाद, ग्राहक गा-हाणे निवारण विनियमांमध्ये नमूद केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार, सोडविण्यात येईल.

४.३.५ वितरण परवानाधारकाने, वरील विनियम ४.३.३ मध्ये संदर्भ केलेल्या खर्चाची वसुली केली असेल तर, वितरण परवानाधारकाकडे उपलब्ध असलेल्या पर्यायासह या विनियमांना अनुसरून, कराराच्या समाप्तीनंतर किंवा विजेचा पुरवठा कायमस्वरूपी बंद करण्यात आल्यानंतर, ग्राहकाला अशा ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेचे घटीत मूल्य मिळण्याचा हक्क राहील.

परंतु असे की, ग्राहकाधिष्ठीत वितरणाची सुविधा स्वीकारलेल्या अशा ग्राहकांच्या बाबतीत पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत झाल्यानंतर, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला घटीत मूल्य अदा केल्यानंतर अशा समर्पित वितरण सुविधेंतर्गत तयार करण्यात आलेली मत्ता ताब्यात घेण्याचा पर्याय निवडू शकेल.

परंतु आणखी असे की, जेथे वितरण परवानाधारक ग्राहकाधिष्ठीत वितरण सुविधेंतर्गत तयार करण्यात आलेली मत्ता ताब्यात घेऊ इच्छित नसल्यास अशी सुविधा ग्राहक या विनियमांनुसार करार समाप्त झाल्यानंतर किंवा पुरवठा कायमचा खंडीत झाल्यानंतर स्वतःकडे ठेवील.

परंतु आणखी असे की, अधिनियमाच्या कलम ५६ खालील कोणतीही रक्कम ग्राहक भरु न शकल्यामुळे वीज पुरवठा खंडीत करण्यात आला असेल तर, वितरण परवानाधारकाला, त्या

कलमांतर्गत असलेल्या हक्कांशिवाय, ग्राहकास विनियम ४.३.५ अंतर्गत मिळण्याचा हक्क असलेल्या सुविधांच्या घटीत मूल्यातून त्याने देय असलेली अशी रक्कम समायोजित करण्याचा किंवा अशा ग्राहकाकडून येणे असलेल्या रकमांच्या पोटी अशी घटीत मूल्याची सुविधा ठेवून घेण्याचा, हक्क राहील.

४.३.६ जर एखाद्या अर्जदारास विजेचा तात्पुरता पुरवठा हवा असेल तर, विजेचा असा तात्पुरता पुरवठा करण्यासाठी झालेला सर्व वाजवी खर्च आयोगाने विनियम १९ अंतर्गत मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीच्या आधारावर वसूल करण्याचा वितरण परवानाधारकास अधिकार राहील;

परंतु असे की, जेव्हा शंभर (१००) किंवा त्याहून अधिक लोक एकत्र जमणार असतील त्या जागेला/इमारतीला तात्पुरता वीज पुरवठा हवा असेल तर, तात्पुरता वीज पुरवठा देण्याआधी, विद्युत अधिनियम, २००३ मध्ये देण्यात आल्यानुसार विद्युत निरीक्षक विद्युत मांडणीची तपासणी करील आणि त्याने विद्युत मांडणीला मान्यता दिल्यानंतरच केवळ, अशी विद्युत मांडणी भारांकित करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, तात्पुरत्या/कायम वीज पुरवठयासाठीच्या थकीत वीज देयकांचा भरणा करण्याआधी असा तात्पुरता वीज पुरवठा देण्यात येणार नाही. तसेच, धारक असा तात्पुरता वीज पुरवठा सुरु करण्याआधी थकीत वीज आकारांचा भरणा करण्याचे हमीपत्र वितरण परवानाधारक किंवा पुरवठादाराला सादर करील.

परंतु आणखी असे की, असा तात्पुरता वीज पुरवठा, जेथे तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य असेल तेथे, पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरने करण्यात येईल.

४.३.७ वितरण परवानाधारक अशा पुरवठयाच्या कालावधीदरम्यान पुरवठा देण्याच्या प्रयोजनासाठी यंत्रणेची देखभाल करील.

४.३.८ जेव्हा वितरण परवानाधारक, विनियम ४.३ मधील कामे, परवानाप्राप्त विद्युत कंत्राटदाराकडून करून घेण्याची अर्जदाराला परवानगी देतो, तेव्हा वितरण परवानाधारकाला अर्जदाराकडून करण्यात आलेल्या अशा कामांच्या त्या भागाशी संबंधित खर्च वसूल करण्याचा हक्क असणार नाही;

परंतु तथापि असे की, विनियम १९ अंतर्गत आकारांच्या अनुसूचीमध्ये मान्यता देण्यात आलेल्या दराने वितरण परवानाधारकाने केलेल्या पर्यवेक्षणाचा आकार अर्जदाराकडून वसूल करण्याचा वितरण परवानाधारकास हक्क असेल. सदर आकार, वितरण परवानाधारकाला अशी कामे करून घेण्यासाठी जो खर्च करावा लागला असता त्याच्या मजुरीच्या (कॉस्ट ऑफ लेबर) खर्चाच्या पंधरा (१५) टक्क्यांहून, अधिक असणार नाही.

परंतु आणखी असे की, अशी कामे वितरण परवानाधारकाने विहित केलेल्या वैशिष्ट्यांनुसार करण्यात येतील.

४.४ वीज पुरवठ्यासाठी अदा करावयाचे आकार

४.४.१ आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या वीज दरानुसार, वितरण परवानाधारकाला पुरवठा केलेल्या विजेचे आकार वसूल करण्याचा अधिकार राहील.

परंतु असे की, एकाच क्षेत्रात दोन किंवा अधिक वितरण परवानाधारकांनी विजेचे वितरण केल्यास, आयोग विजेच्या किरकोळ विक्रीसाठी वीज दराची कमाल मर्यादा निश्चित करील.

४.४.२ वितरण परवानाधारकाला, अधिनियमाच्या कलम ४२च्या उप-कलम (२) आणि उप-कलम (३)च्या तरतुदी अंतर्गत विजेच्या वहनासाठी विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असा अधिभार आणि आकार आणि अधिनियमाच्या कलम ४२च्या उप-कलम (४) च्या तरतुदी अंतर्गत विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असा अतिरिक्त अधिभार देखील, वसूल करण्याचा अधिकार राहील.

४.४.३ वेगळे विनिर्दिष्ट करण्यात आले नसल्यास, सर्व अति उच्च दाब, उच्च-दाब आणि लघु-दाब आकार हे पुरवठ्याच्या एका ठिकाणाच्या संदर्भात असतील आणि प्रत्येक स्वतंत्र आस्थापनेला स्वतंत्र पुरवठयाचे ठिकाण देण्यात येईल.

४.४.४ विनियम ४.४ अंतर्गत पुरवठा केलेल्या विजेच्या आकारांमध्ये, विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या वीज दराच्या अटी आणि शर्तीनुसार, प्रत्यक्ष पुरविण्यात आलेल्या विजेसाठीच्या आकारांशिवाय स्थिर आकारांचा समावेश असेल.

४.४.५ आयोगाने निश्चित केलेल्या आकारांव्यतिरिक्त, त्यावेळी अंमलात असणाऱ्या कायद्यांनुसार देय असलेले सर्व कर, शुल्क आणि अन्य वैधानिक आकार ग्राहकांना अदा करावे लागतील.

५. वीज पुरवठा/अतिरिक्त भार/सेवेचे स्थानांतरण/सेवेचा विस्तार/पुरवठा पूर्ववत करणे आकारांच्या वसुलीसाठी अर्ज

५.१ वितरण परवानाधारक वीज पुरवठा/अतिरिक्त भार/सेवेचे स्थानांतरण/सेवेचा विस्तार/पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी आणि सर्व अन्य प्रयोजनांसाठी अर्जदाराला त्याचा अर्ज सादर करण्याकरिता ऑनलाईन पोर्टलच्या माध्यमातून सुविधा पुरविल.

परंतु असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून, नवीन पुरवठयासाठीचे सर्व अर्ज नागरी क्षेत्रात तात्काळ आणि ग्रामीण क्षेत्रात सहा (६) महिन्यांच्या आत केवळ ऑनलाईन पोर्टलच्या माध्यमातूनच सादर करण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, असे ऑनलाईन मोडयुल अर्जाचे शुल्क आणि अन्य शुल्क, अनामत रक्कम इ. चा, असल्यास, ऑनलाईन भरणा करण्यासाठी सुविधा पुरविल.

परंतु आणखी असेही की, अशी ऑनलाईन सुविधा, वितरण परवानाधारक निवडील त्या अन्य कोणत्याही भाषेशिवाय, मराठी आणि इंग्रजीमध्ये उपलब्ध असेल.

परंतु असेही की, सर्व वितरण परवानाधारकांकरिता ऑनलाईन अर्जाचा नमुना जोडपत्र “२” नुसार असावा.

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक जोडपत्र “२” नुसारच्या ऑनलाईन अर्जामध्ये कोणतीही फारकत घेण्यासाठी आयोगाची पूर्व मान्यता घेईल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक त्यांच्या संकेत-स्थळावर आणि त्यांच्या सर्व कार्यालयामधील सूचना फलकांवर खालील माहिती ठळकपणे प्रदर्शित करील.

ए. नवीन वीज जोडणी, तात्पुरता पुरवठा, मीटर किंवा सेवा वाहिनीचे स्थानांतरण, ग्राहक वर्गवारीतील बदल, भारात वाढ, भारात कपात, नावात बदल, मालकीचे हस्तांतरण आणि जागेवे स्थलांतर इ. च्या मंजुरीसाठीची सविस्तर कार्यपद्धती.

बी. अर्जासोबत सादर कराव्या लागणाऱ्या कागदपत्रांची संपूर्ण यादी.

सी. अर्जदाराने जमा करावयाचे सर्व लागू असलेले आकार.

५.२ ऑनलाईन अर्ज यशस्वीपणे सादर केल्यानंतर, वेबवर आधारीत ॲप्लिकेशन/मोबाईल ॲप/एसएमएस/ई-मेल किंवा अन्य कोणत्याही डिजिटल पद्धतीद्वारे विशिष्ट संदर्भ क्रमांक देण्यात येईल. या युनिक रेफरन्स क्रमांकाचा वापर करून अर्जदार ऑनलाईन पोर्टलच्या माध्यमातून किंवा ऑफलाईन चौकशीद्वारे त्यांच्या अर्जाच्या प्रगतीचे संनियंत्रण करू शकेल.

परंतु असे की, ग्रामीण क्षेत्रात अर्जाच्या नमुन्याची छापील प्रत सादर करण्यात आली तर (प्रसिद्धीच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीसाठी फक्त), अर्ज प्राप्त झाल्यावर ही प्रत त्वरित डिजिटाईज्ड करण्यात येईल आणि त्या अर्जासाठी विशिष्ट संदर्भ क्रमांकासह त्याची पोचपावती देण्यात येईल आणि अर्जदारास कळविण्यात येईल.

५.३ सेवा देण्यात विलंब झाल्यास, वितरण परवानाधारक जोडपत्र ‘३’ नुसार त्यासाठीच्या नुकसानभरपाईची आपोआप परिगणना करील आणि ग्राहकाला द्यावयाची नुकसानभरपाई ऑनलाईन मोडयुलच्या माध्यमातून दर्शविल.

परंतु असे की, अशी नुकसानभरपाई वितरण परवानाधारकाने ठेवलेल्या ग्राहकांच्या माहितीसंग्रहामध्ये (डेटा बेस) दर्शविण्यात येईल आणि घटनेची भरपाई देय झाल्यापासून नव्वद (९०) दिवसांच्या आत अर्जदाराच्या वीज देयकामध्ये जमा करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, आयोग, या विनियमांच्या जोडपत्रांमध्ये कोणताही बदल झाल्यास, आदेश किंवा कार्यप्रणाली निर्देशांद्वारे, आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी सूचित करील.

५.४ अर्जदार वितरण परवानाधारकाकडे वीज पुरवठा किंवा अतिरिक्त भार, सेवेचे स्थानांतरण, सेवेच्या विस्तारासाठी किंवा पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी वेब पोर्टल किंवा मोबाईल ॲपवरुन अर्ज करताना खालील माहिती/तपशील/ दस्तावेज सादर करील-

- (१) अर्जदाराचे नाव आणि, ज्या जागेला विजेच्या पुरवठ्यासाठी अर्ज करण्यात येत आहे त्या जागेचा अर्जदार मालक आहे किंवा नाही;
- (२) ज्या जागेला विजेच्या पुरवठ्यासाठी अर्ज करण्यात येत आहे त्या जागेचा पत्ता पिनकोडसह आणि देयक पाठविण्याचा पत्ता, अशा पुरवठ्याच्या जागेपासून वेगळा पत्ता असेल तर;
- (३) अर्जदार जागेचा मालक नसल्यास, जागेच्या मालकाचे नाव;
- (४) वीज वापराचा उद्देश आणि अशा प्रत्येक वापरासाठी अर्जात मागितलेला विद्युत भार;
- (५) नवीन जोडणी, सेवेचे स्थानांतरण, अतिरिक्त भार, सेवेचा विस्तार, नावात बदल किंवा पुरवठा पूर्ववत करणे (जेव्हा सहा महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीसाठी पुरवठा खंडीत करण्यात आलेला असेल), यापैकी कशासाठी अर्ज करण्यात आला आहे;
- (६) जागेशी सबंधित वायरींगचे काम प्रमाणित करणा-या परवानाप्राप्त विद्युत कंत्राटदाराचे नाव, पत्ता, परवाना क्रमांक, संपर्कासाठी दूरध्वनी क्रमांक, मोबाईल क्रमांक आणि ई-मेलचा पत्ता (उपलब्ध असल्यास);
- (७) वितरण परवानाधारकाने विजेचा पुरवठा किंवा ग्राहक सेवा सुलभरित्या करण्यासाठी किंवा ई-केवायसी प्राप्त करण्यासाठी अतिरिक्त तपशील अर्जदाराकडून, त्याला योग्य वाटल्यास देण्यात येईल.
- (८) विनियम १९ अंतर्गत आयोगाने मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीच्या आधारावर अर्जावरील प्रक्रियेसाठी शुल्क किंवा त्याची पोचपावती.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, त्याच्या स्वेच्छानिर्णयाने, अर्जदाराने दिलेल्या पर्यायी दस्तऐवजांची छाननी करून वीज पुरवठा देईल.

५.५ निवासी वापराकरिता विजेच्या एकल बिंदू पुरवठ्यासाठीचा अर्ज खालील ग्राहकांना करता येईल :

- (ए) नोंदणीकृत सहकारी गट गृह-निर्माण सोसायटीकडून (येथून पुढे “गृह-निर्माण सोसायटी”म्हणून संबोधिलेली), त्याच जागेत राहणा-या अशा सोसायटीच्या सदस्यांना वीज उपलब्ध करून देण्यासाठी;

परंतु असे की, त्यामुळे त्या क्षेत्रातील वितरण परवानाधारकाकडून, थेट विजेचा पुरवठा घेण्याच्या अशा गृह-निर्माण सोसायटीतील घरात राहणा-या मालकाच्या किंवा वहिवाटदाराच्या हक्काला कोणत्याही प्रकारे बाधा येणार नाही; किंवा

(बी) त्याच जागेत राहणा-या आपल्या कर्मचाऱ्यांसाठी वीज उपलब्ध करून देणा-या व्यक्तीकडून;

५.६ नवीन पुरवठ्यासाठीच्या अर्जासाठी, वितरण परवानाधारक अर्जाच्या नमुन्यासह केवळ खालील दस्तावेज मागेल:

ए. अर्जदाराच्या ओळखीचा पुरावा/ दस्तऐवजांचे प्राधिकारपत्र (संरक्षा किंवा कंपनी असल्यास)

बी. मालकीचा/वहिवाटीचा पुरावा (जागा मालकीची किंवा भाडेपट्टीने असल्यास)

सी. अर्जदाराचा मोबाईल क्रमांक (मालक तसेच वहिवाटदाराचा, दोन्ही जर वेगवेगळे असतील तर)

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अर्जदाराला ‘ई-केवायसी’चा पर्याय देखील देईल.

सर्व अन्य वैधानिक आवश्यकतांसाठी, अर्जदार अर्जात दिलेल्या माहितीच्या पुष्ट्यर्थ प्रतिज्ञापत्र/हमीपत्र सादर करील की, अर्जात दिलेली माहिती खरी आहे, अर्जदार त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या सर्व कायद्यातील सर्व आवश्यकतांची पूर्तता केली आहे आणि अशा रीतीने पूर्तता न करण्यामधून उद्भवलेल्या कोणत्याही बाबींसंबंधात अर्जदार तो/ती स्वतः कायदेशीररित्या जबाबदार राहील आणि अशा अ-पूर्ततेमुळे कोणताही तोटा झाल्यास वितरण परवानाधारकाला नुकसानभरपाई देईल.

५.७ वितरण परवानाधारकाची कर्तव्ये खालीलप्रमाणे असतील :

ए. प्रणालीमार्फत ताबडतोब पोचपावती देण्यात येईल आणि कोणतीही त्रुटी असल्यास अर्ज प्राप्त झाल्यापासून दोन दिवसांच्या आत अर्जदाराला कळविण्यात येईल. अर्जातील त्रुटी एसएमएसच्या माध्यमातून त्याच्या नोंद केलेल्या मोबाईल क्रमांकावर / नोंद केलेल्या ई-मेल पत्त्यावर, जसे असेल तसे, कळविण्यात येतील.

परंतु असे की, जर अर्जदाराने १५ दिवसांच्या आत त्रुटी काढून टाकल्या नाहीत तर, वितरण परवानाधारक अर्जदाराला एसएमएसच्या माध्यमातून त्याच्या नोंद केलेल्या मोबाईल क्रमांकावर किंवा नोंद केलेल्या ई-मेल पत्त्यावर, जसे असेल तसे, कळवून असा अपूर्ण अर्ज नाकारेल आणि अदा केलेले शुल्क (अर्जावरील प्रक्रियेचे शुल्क वगळून), असल्यास, अर्जदाराला परत करील.

बी. परवानाधारक अर्जदाराला अर्जातील सर्व त्रुटी एकाच वेळी दाखविल आणि त्यानंतर कोणतीही नवीन त्रुटी काढणार नाही.

परंतु असे की, परवानाधारकाने जर अर्जदाराला ठरवून दिलेल्या दोन (२) दिवसांमध्ये त्याच्या अर्जातील कोणत्याही त्रुटी कळविल्या नाहीत तर ऑनलाईन अर्ज ज्या दिवशी

सादर करण्यात आला त्या दिवशी अर्ज परवानाधारकाकडून स्वीकारण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

सी. खालील बाबींचा समावेश असलेले अभिलेखे ठेवणे :

- (१) अर्जाचा तपशील; आणि
- (२) अर्जाची सद्यस्थिती.

डी. अर्जाच्या प्रत्येक वर्गवारीसाठी अर्ज ज्या दिनांकापर्यंत निकालात काढण्यात आले आहेत त्याची माहिती संकेत-स्थळावर दर्शविल.

इ. अर्जदाराने, विनंती केल्यास, अर्ज निकालात न काढण्यासाठीची कारणे, असल्यास कळविल.

५.८ अधिनियम किंवा त्या अंतर्गत करण्यात आलेले नियम व विनियम किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही अन्य कायद्यामध्ये अन्यथा वेगळी तरतुद नसल्यास, वितरण परवानाधारक वीज दराच्या प्रत्येक वर्गवारीमध्ये, व्यवहार्य असेल तितके, “प्रथम येणा-यास प्रथम प्राधान्य” या तत्वावर जोडण्या देईल;

परंतु असे की, अधिनियमाच्या कलम ४३ आणि त्याखाली विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या विनियमांमध्ये दिलेल्या कालावधीत वितरण परवानाधारकाने वीज पुरवठा करण्याच्या कर्तव्यास अधीन राहून, वितरण परवानाधारक त्याच्या कोणत्याही विशेष योजनेतर्गत जोडण्या देण्यासाठी कोणत्याही अन्य पद्धतीचा अवलंब करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, वैधानिक तरतुदी आणि परवानग्यांच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारक नवीन एलटी जोडण्या, सर्व दृष्टीने परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यापासून कामाच्या सात (७) दिवसांच्या आत (जेथे वहिवाटीच्या हक्काची आवश्यकता नाही) आणि कामाच्या पंधरा (१५) दिवसांच्या आत (जेथे वहिवाटीच्या हक्काची आवश्यकता आहे) देण्याचा प्रयत्न करील.

६. अर्जाची छाननी

६.१ वरील विनियम ५.४ नुसार सर्व आवश्यक माहिती/दस्तऐवजांचा समावेश असलेला उचितरित्या परिपूर्ण भरलेला अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, वितरण परवानाधारक त्याचा प्राधिकृत प्रतिनिधी पाठविल -

- (ए) अर्जदाराला पूर्वसूचना देऊन, ज्या जागेसाठी वीज पुरवठा करावयाचा आहे त्या जागेची पाहणी करील; आणि
- (बी) वीज पुरवठा देण्यासाठी तांत्रिक आवश्यकतांचा अभ्यास करील;

६.२ संबंधित जागेत वीज पुरवठा देण्यासाठी प्राधिकृत प्रतिनिधि, अर्जदाराशी सल्लामसलत करून, तळमजल्याच्या ठिकाणी मेन्सची जागा, कट-आउट्स किंवा सर्कीट ब्रेकर्स आणि मीटर्सची जागा निश्चित करील आणि जागेसाठी भार मंजूर करील :-

परंतु असे की, सामान्यतः जेथे पोहोचता येईल अशा ठिकाणी आणि मीटरमधील नोंदी घेणे सोयीचे असेल व प्रतिकूल हवामानात मीटरचे संरक्षण होऊ शकेल इतक्या उंचीवर, मीटर बसविण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, बहुमजली/उंच इमारतीमध्ये मीटरचे ठिकाण सुरक्षितता आणि मीटर्सपर्यंत प्रवेश विचारात घेऊन वितरण परवानाधारकाने मान्यता दिल्यानुसार तळमजल्यावर राहील. जर ग्राहकाला तळमजल्या व्यतिरिक्त अन्य ठिकाणी मीटरचे ठिकाण हवे असेल तर तो, वितरण परवानाधारकाने मान्यता दिलेल्या वैशिष्ट्यांनुसार स्व-खर्चाने बस रायझर व्यवस्था उभारून किंवा अशी बस रायझर व्यवस्था करण्यासाठी वितरण परवानाधारकाला वास्ताविक खर्च अदा करून, तसे करू शकेल. शिवाय, अशी बस रायझर व्यवस्था वितरण परवानाधारकाकडे संचलन आणि देखभालीकरिता सोपविल.

परंतु आणखी असे की, ज्या जागेसाठी पुरवठ्याची मागणी करण्यात आली आहे त्यावर कोणतीही प्रलंबित देय रक्कम असेल तर, अशी देय रक्कम अदा करण्यात येत नाही तोपर्यंत या संहितेच्या विनियम १२.५ च्या परंतुकानुसार नवीन जोडणी देण्यात येणार नाही.

६.३ वीज पुरवठा देण्यात यावयाच्या कोणत्याही राहत्या जागेची, वरील विनियम ६.१ मध्ये नमूद करण्यात आलेली अशी तपासणी, सूर्योस्त आणि सूर्योदय यांच्यामध्ये, अशा जागेत राहणा-न्या प्रौढ पुरुष सदस्याच्या किंवा प्रौढ पुरुष प्रतिनिधीच्या उपस्थितीशिवाय, पार पाडण्यात येणार नाही.

६.४ वरील विनियम ६.१ मध्ये उल्लेखलेली तपासणी पार पाडल्यानंतर, वितरण परवानाधारक, अर्जदाराला जी कामे करणे आवश्यक आहे त्या कामांचा तपशील कळवील.

६.५ जेथे, वितरण परवानाधारकाच्या मते वीज पुरवठा देण्यासाठी अर्जदाराच्या जागेमध्ये वितरण रोहित्र बसविण्याची गरज असेल, तेव्हा अर्जदार ज्या कालावधीसाठी वितरण परवानाधारकाकडून वीज पुरवठा करण्यात येईल त्या कालावधीकरिता भाडेपट्ट्यावर वितरण परवानाधारकाला अशा जागेत वितरण रोहित्र बसविण्यासाठी योग्य अशी जमीन किंवा खोली उपलब्ध करून देईल.

परंतु असे की, अर्जदार, ज्या कालावधीसाठी वितरण परवानाधारकाकडून वीज पुरवठा करण्यात येईल त्या कालावधीकरिता, वितरण परवानाधारकाला, वितरण रोहित्र बसविण्यासाठी, प्रति वर्षी एक रुपया (१) भाडेपट्टा कराराने, योग्य अशी जमीन किंवा खोली उपलब्ध करून देईल.

परंतु आणखी असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांका रोजी, अशी जमीन किंवा खोलीच्या वापरासाठीच्या कोणत्याही विद्यमान कराराचे, त्याची मुदत संपत्यानंतर, दोन्ही पक्षकारांच्या परस्पर सहमतीने ठरविण्यात आलेल्या अटी व शर्तीवर, ज्या विनियम ६.५ शी सुसंगत असतील, नूतनीकरण करता येईल.

परंतु आणखी असेही की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांका रोजी, वितरण परवानाधारक, कराराविना किंवा करार समाप्तीचा दिनांक नसलेल्या करारांतर्गत, अशा उपयोगासाठी जागा किंवा खोली वापरत असेल तर, जसे असेल तसे, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून दोन (२) वर्षांच्या अखेरीस अशी व्यवस्था किंवा करार समाप्त झाल्याचे मानण्यात येईल, त्यानंतर पक्षकारांमध्ये परस्पर संमती असेल त्यानुसारच्या अटी आणि शर्तीवर, विनियम ६.५ शी सुसंगत असलेला नवीन करार करु शकेल.

६.६ विनियम ६.५ मध्ये काहीही समाविष्ट असले तरी, जमीन किंवा खोलीची तरतूद स्थानिक प्राधिकरणाच्या किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही उचित प्राधिकरणाच्या विकास नियंत्रण नियमांनुसार करावी लागणार असेल तर, अशा जमीन किंवा खोलीच्या वितरण परवानाधारकाने करावयाच्या वापरासाठीच्या अटी व शर्ती, सदर नियमांनुसार किंवा प्राधिकरणाकडून निश्चित केल्यानुसार असतील.

६.७ आवश्यक आकारांसह उचितरित्या पूर्णपणे भरलेला अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर आणि वितरण परवानाधारकाच्या आवश्यकतेनुसार योग्य जागा किंवा खोली उपलब्ध झाल्यावर, वितरण परवानाधारक अर्जदाराला विजेचा पुरवठा देण्यासाठीच्या कामांना मंजुरी देईल आणि कामे पार पाडील किंवा कामे करून घेण्यास परवानगी देईल.

६.८ या विनियमांमध्ये काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, वरील विनियम ५.४ नुसार सर्व आवश्यक असलेली माहिती/दस्तावेज आणि वितरण परवानाधारकाच्या मान्यता दिलेल्या सर्व आकारांचा करण्यात आलेला भरणा, वरील विनियम ६.५ आणि विनियम ६.६ नुसार योग्य अशी जमीन किंवा खोलीची उपलब्धता आणि त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यांतर्गत अर्जदार व वितरण परवानाधारकाने मिळविणे आवश्यक असलेल्या सर्व मंजु-या/परवानग्या, यांचा समावेश असलेला उचितरित्या पूर्णपणे भरलेला अर्ज ज्या दिनांकास प्राप्त झाला असेल त्या दिनांकास, अर्ज प्राप्त झाला असे मानण्यात येईल.

६.९ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून देण्यात आलेल्या सर्व जोडण्यांवर मीटर बसविण्यात येतील. कृषी पंपाच्या क्षमतेशी अनुरुप योग्य त्या क्षमतेचे कपॅसिटर्स बसविल्याखेरीज कोणत्याही कृषी पंपांना/मोटीव्ह पॉवर जोडण्या देण्यात येणार नाहीत.

७. करार

७.१ अर्जदाराने सादर केलेला अर्ज हा ग्राहक आणि परवानाधारक यांच्यात करण्यात आलेला करार असेल.

परंतु असे की, परवानाधारक अर्जाच्या नमुन्यामध्ये अटी आणि शर्ती समाविष्ट करील आणि असे खंड अधिनियमातील आणि अंमलात असलेल्या अन्य नियम आणि विनियमांतील तरतुदीचा भंग करणार नाहीत.

- ७.२ जोडणी देण्यात आल्यानंतर कराराची एक प्रत ग्राहकाला देण्यात येईल.
- ७.३ ग्राहकाचा वीज पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्यात आल्यानंतर किंवा सहा (६) महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी ग्राहकाचा वीज पुरवठा खंडीत राहिला असेल तर करार संपुष्टात आला असल्याचे मानण्यात येईल;

परंतु असे की, कराराच्या समाप्तीमुळे, या करारांतर्गत देय असलेली कोणतीही रक्कम वसूल करण्यासाठी, वितरण परवानाधारक किंवा ग्राहकाच्या अधिनियमांतर्गत असलेल्या हक्कांना बाधा येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्याच्या दिनांकापर्यंत ग्राहकाला लागू असलेल्या स्थिर खर्चाची देयक आकारणी चालू ठेवील.

- ७.४ ग्राहक वितरण परवानाधारकाला तीस (३०) दिवसांची सूचना देऊन करार संपुष्टात आणू शकेल.

परंतु असे की, जेथे ग्राहकाकडून सूचना देऊन करार संपुष्टात आणण्यात आला असेल तर, वितरण परवानाधारक, करार संपुष्टात आल्यानंतर चौदा (१४) दिवसांच्या आत, ग्राहकाला त्याबाबत लेखी सूचना देईल, तसे न केल्यास, ग्राहकाला अशी सूचना देण्यात आलेली आहे, असे मानण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, परवानाधारक करार संपुष्टात आणण्याची सूचना प्राप्त झाल्यावर मीटरची विशेष नोंद घेण्याची व्यवस्था करील आणि अंतिम देयक तयार करील.

परंतु आणखी असे की, अंतिम देयकाचा भरणा केल्यानंतर ताबडतोब पुरवठा खंडीत करण्यात येईल. मीटरमधील अंतिम नोंद आणि पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्यामधील वीज वापरामुळे, असल्यास, शिल्लक राहिलेल्या कोणत्याही रकमेचे समायोजन वितरण परवानाधारकाकडे असलेल्या सुरक्षा अनामत रकमेमधून करता येउ शकेल. उर्वरीत सुरक्षा अनामत सात (७) दिवसांच्या आत ग्राहकाला परत करण्यात येईल.

- ७.५ जागा रिक्त असल्यास, वितरण परवानाधारक ग्राहकाची लेखी विनंती प्राप्त झाल्यावर मीटरच्या विशेष नोंदी घेण्याची व्यवस्था करील आणि देयकाच्या दिनांकापर्यंतच्या सर्व थकबाकीसह अंतिम देयक पाठविल आणि अंतिम प्रदान प्राप्त झाल्यावर, रक्कम प्राप्त झाल्यापासून ७ दिवसांपेक्षा अधिक नसलेल्या कालमर्यादेत, ना-देय रक्कम प्रमाणपत्र देईल.

- ७.६ वितरण परवानाधारक ग्राहकाकडून अर्ज प्राप्त झाल्यावर ग्राहकाच्या करारांतर्गत मागणीत/मंजूर भारात वाढ किंवा कपात करील.

परंतु असे की, ग्राहकाने जर कोणत्याही आर्थिक वर्षात तीन (३) वेळा त्याच्या करारांतर्गत मागणीत वाढ केल्यास, वितरण परवानाधारक अशा ग्राहकास त्याची करारांतर्गत मागणी नियमित करण्यासाठी अर्ज करण्यास कळविल. जर ग्राहकाने तसे करण्यास नकार दिला तर, वितरण परवानाधारक त्या आर्थिक वर्षात नोंद झालेल्या कमाल मागणीपर्यंत त्याच्या करारांतर्गत मागणीत सुधारणा करील.

परंतु आणखी असे की, जेव्हा अशा करारांतर्गत मागणीत/मंजूर भारातील वाढ किंवा कपातीमुळे कोणतीही कामे करावी लागणार असतील तर वितरण परवानाधारक, आयोगाने विनियम १९ मध्ये मान्यता दिलेल्या आकाराच्या अनुसूचीमध्ये समाविष्ट असलेल्या दरांच्या आधारे, विनियम ४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तत्वांनुसार त्यासाठी होणारा खर्च वसूल करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, करारांतर्गत मागणीत/मंजूर भारात वाढ किंवा कपात करण्यासाठीच्या अर्जाच्या अनुषंगाने कराव्या लागणा-या कोणत्याही अशा कामांची गरज आणि व्याप्तीच्या संबंधात कोणताही वाद निर्माण झाला तर ग्राहक गा-हाणे निवारण विनियमांमध्ये देण्यात आलेल्या कार्यपद्धतीनुसार त्याबाबत निर्णय घेण्यात येईल.

८ वितरण परवानाधारकाच्या मालमत्तेची देखभाल

वितरण परवानाधारकाच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीशिवाय किंवा अधिनियम आणि त्याखाली करण्यात आलेल्या नियम व विनियमांतर्गत प्राधिकृत करण्यात आलेल्या व्यक्तीशिवाय अन्य कोणत्याही व्यक्तीला, ग्राहकाच्या जागेत असलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या कोणत्याही विद्युत संयंत्र, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटर चालविण्यास, हाताळण्यास किंवा काढून टाकण्यास अथवा वितरण परवानाधारकाच्या अशा मालमत्तेवर लावलेली मोहोर, नामपट्टी व विशिष्ट क्रमांक किंवा चिकटवलेल्या खुणा तोडण्याचा, काढून टाकण्याचा, खोडण्याचा किंवा कोणत्याही प्रकारे त्यांत हस्तक्षेप करण्याचा अधिकार असणार नाही.

परंतु असे की, असा प्राधिकृत प्रतिनिधी, ग्राहक किंवा त्याच्या प्रतिनिधीच्या उपस्थितीशिवाय, जर चौकशीच्या पूर्व-सूचित वेळेत उपलब्ध असेल तर, या विनियम आठ (८) खाली कोणतीही कृती करणार नाही.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक ग्राहकाच्या जागेस त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीकडून देण्यात येणा-या भेटीची पूर्व-सूचना ग्राहकास देईल. परंतु जेव्हा या जागेत कोणतीही व्यक्ती विजेचा अनधिकृतपणे वापर करीत असल्याबाबत आणि / किंवा अधिनियमांतील भाग १४ मध्ये उल्लेखलेल्या स्वरूपाचे अपराध करीत असल्याबाबत विश्वास ठेवण्यास कारण असेल, तेव्हा वितरण परवानाधारक अशा भेटीची पूर्व-सूचना ग्राहकास देणार नाही.

९. ग्राहकाच्या जागेत प्रवेश

- ९.१ अधिनियमाचा भाग बारा, भाग चौदा आणि कलम १६३ मधील तरतुदीच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारक पुरवठ्याच्या ठिकाणाच्या पलीकडे ग्राहकाच्या जागेत प्रवेश मागणार नाही.
- ९.२ कोणत्याही राहत्या जागेची तपासणी, सुर्योस्त आणि सुर्योदयाच्या दरम्यान अशा जागेत राहणाऱ्या प्रौढ पुरुष सदस्याच्या किंवा प्रौढ पुरुष प्रतिनिधीच्या उपस्थितीशिवाय, करण्यात येणार नाही.
- ९.३ ग्राहकाच्या जागेत प्रवेश करताना प्राधिकृत प्रतिनिधी सहज दृष्टीस पडेल अशा रीतीने नामपट्टी लावील आणि छाननीसाठी ओळखीचा पुरावा किंवा वितरण परवानाधारकाचे प्राधिकार-पत्र दाखवील आणि जागेत प्रवेश करण्यासाठीचे कारण ग्राहकाला सांगेल. प्राधिकृत प्रतिनिधी सदर जागेत करण्यात यावयाच्या आवश्यक कामांची यादी किंवा कार्य-आदेश सोबत ठेवील आणि जागेत प्रवेश करण्यापूर्वी ग्राहकाला सदर कामांची यादी किंवा कार्य-आदेश दाखवील.
- ९.४ अधिनियमाच्या भाग बारा आणि चौदा मध्ये देण्यात आलेल्या गुन्ह्याच्या स्वरूपाचा गुन्हा ग्राहकाच्या जागेत घडल्याच्या संशयास कारण असेल तर, अधिनियमाच्या कलम १२६ अंतर्गत राज्य शासनाने पदनिर्देशित केलेला अधिकारी किंवा अधिनियमाच्या कलम १३५ अंतर्गत राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेला अधिकारी, जसे असेल तसे, यांनी ग्राहकाच्या जागेस दिलेल्या भेटीची नोंद, अशा अधिकाऱ्याचे नाव आणि भेटीच्या तपशीलासह, वितरण परवानाधारकाने ठेवावयाच्या रोजवही (लॉगबुक)मध्ये करण्यात येईल;
- परंतु आणखी असे की, जेथे शक्य असेल तेथे, या भेटीसाठी दोन स्वतंत्र साक्षीदार घेतले जातील आणि अशा अधिकाऱ्याने ग्राहकाच्या जागेस दिलेल्या भेटीच्या निष्कर्षबाबत त्याने तयार केलेल्या पाहणी अहवालावर त्याचा शेरा, असल्यास, त्याच्या स्वाक्षरीसह, ग्राहक आणि/किंवा त्याचा प्रतिनिधी आणि असे साक्षीदार यांच्याही स्वाक्षर्या असतील;
- परंतु असेही की, ग्राहक किंवा त्याच्या प्रतिनिधीने तपासणी अहवालावर स्वाक्षरी करण्यास दिलेला नकार देखील ग्राहक अहवालामध्ये नोंद करण्यात येईल;
- परंतु असेही की, ग्राहकाने विनंती केल्यास पाहणी अहवालाची एक प्रत त्याला देण्यात येईल.
- परंतु आणखी असे की, जर ग्राहकाने वितरण परवानाधारक किंवा त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीला वर उल्लेख केल्यानुसार त्याच्या जागेत किंवा जमिनीवर प्रवेश करण्यास परवानगी दिली नाही किंवा त्याला जे काम करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आले ते काम करण्यास परवानगी दिली नाही तर, ग्राहकाला लेखी किंवा डिजिटल पद्धतीने (एसएमएस/ई-मेल/वॉट्स अप) नोटीस दिल्यापासून चोवीस तास (२४) समाप्त झाल्यानंतर, असा नकार किंवा कसूर असेपर्यंत ग्राहकाचा विद्युत पुरवठा खंडीत करू शकेल.

१०. विजेची चोरी आणि अनधिकृत वापर

१०.१ विजेची चोरी

१०.१.१ दोषी म्हणून सिध्द झाल्यावर ग्राहकाने भरावयाच्या दंडाची परिगणना, अधिनियमाच्या कलम १३५ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे राहील. हा दंड, राज्य शासनाच्या प्राधिकृत अधिकाऱ्याकडून सदर कलमांतर्गत ज्या कालावधीत विजेची अप्रामाणिकपणे (उचलेगिरी) चोरी, उपभोग किंवा वापर करण्यात आल्याचे निःसंदिग्धपणे सिध्द करण्यात येईल, त्या संपूर्ण कालावधीसाठी करण्यात येईल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक दंडाची परिगणना करण्याची पद्धती विनिर्दिष्ट करील आणि त्याच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील, ही पद्धती अधिनियम/विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत राहणार नाही.

१०.१.२ अधिनियमांच्या तरतुदीना बाधा न आणता, वितरण परवानाधारक किंवा पुरवठादार, जसे असेल तसे, विजेच्या चोरीची अशी घटना उघडकीस आल्यानंतर, ताबडतोब विवादित जागेचा वीज पुरवठा खंडीत करील. विजेच्या चोरीच्या बाबतीत, पुरवठा खंडीत करण्यामध्ये मीटर, विद्युत वाहिनी, विद्युत संयत्र आणि अन्य उपसाधने काढून घेणे, या बाबींचा समावेश असू शकेल.

परंतु असे की, परवानाधारक किंवा पुरवठादाराचा फक्त असा अधिकारी, ज्याला आयोगाने या प्रयोजनासाठी प्राधिकृत केले आहे किंवा परवानाधारक किंवा पुरवठादाराचा अशा प्राधिकृत केलेल्या अधिका-याच्या श्रेणीपेक्षा वरच्या श्रेणीचा अन्य कोणताही अधिकारी, जसे असेल तसे, विजेची पुरवठा वाहिनी खंडीत करील.

परंतु असे की, संबंधित न्यायालयाकडून निवाडा प्रलंबित असेल तोपर्यंत, वितरण परवानाधारक, तक्रार दाखल करण्याच्या दायित्वास बाधा न येता, निर्धारित रकमेचा भरणा करण्यात आल्यावर अड्ऱेचाळीस (४८) तासांच्या आत, वीज पुरवठा पूर्ववत करील. या रकमेचे निर्धारण, सेवेच्या त्या वर्गवारीला लागू असलेल्या वीज दराच्या दुप्पट दराने आणि चोरीच्या प्रत्यक्ष कालावधीसाठी, करण्यात येईल. जेथे चोरीचा कालावधी निश्चित करण्यात येऊ शकत नसेल तेथे विजेची अशी अप्रामाणिक (उचलेगिरी) चोरी, उपभोग किंवा वापर उघडकीस आल्याच्या दिनांकापासून मागील बारा (१२) महिन्यांचा कालावधी गृहित धरण्यात येईल.

१०.१.३ मीटर बसविलेल्या जोडणीसाठी विजेची चोरी शोधून काढण्यात येईल तेव्हा निर्धारण कालावधी दरम्यान वितरण परवानाधारकाने ग्राहकाला आकारणी केलेले युनिट्स ग्राहकाच्या नावावर यथोचितपणे चढविण्यात येतील.

१०.२ विजेचा अनधिकृत वापर

१०.२.१ विजेच्या अनधिकृत वापरासंबंधातील चौकशी आणि अंमलबजावणी वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, अधिनियमाच्या कलम १२६ नुसार करण्यात येईल.

१०.२.२ कोणतीही जागा किंवा परिसराची तपासणी केल्यानंतर किंवा उपकरण, गॅझेट्स, मशीन्सची तपासणी केल्यानंतर डिव्हायसेस जोडलेली किंवा वापरलेली आढळली किंवा कोणत्याही व्यक्तिने ठेवलेल्या अभिलेख्यांची तपासणी केल्यानंतर, निर्धारण अधिकारी अशा निष्कर्षप्रित आला की, अशी व्यक्ती विजेचा अनधिकृत वापर करीत आहे, तर निर्धारण अधिकारी त्याच्या सर्वोत्तम निर्णयानुसार अशा व्यक्तीने किंवा अशा वापरामुळे लाभ होत असलेल्या अन्य कोणत्याही व्यक्तीने द्यावयाच्या विजेच्या आकारांचे तात्पुरते निर्धारण करील.

१०.२.३ निर्धारण अधिकारी खालील तपशील विनिर्दिष्ट करून अहवाल तयार करील:

- ए. विजेचा वापर अनधिकृत म्हणून ठरविण्यासाठी आधार;
- बी. विजेच्या अनधिकृत वापराचे निर्धारण करण्यासाठी वापरलेली पद्धत;
- सी. गृहित धरलेल्या बाबी स्पष्टपणे नमूद करून, निर्धारण रकमेची तपशीलवार परिगणना: आणि
- डी. विजेचा अनधिकृत वापर आणि निर्धारणाची परिगणना करण्यासाठी, आवश्यक मानण्यात आलेला अन्य कोणताही तपशील.

१०.२.४ निर्धारण पूर्ण झाल्यानंतर ग्राहक किंवा त्याच्या/तिच्या प्रतिनिधीला सदर अहवाल त्यांची योग्य पावती घेऊन सुपूर्द करण्यात येईल.

१०.२.५ ग्राहक तात्पुरत्या निर्धारणाविरुद्ध निर्धारण अधिकाऱ्यासमोर हरकत दाखल करू शकेल, सदर निर्धारण अधिकारी अशा व्यक्तीला त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर अशा व्यक्तिने देय असलेल्या विद्युत आकाराबाबतचा अंतिम आदेश, अशा तात्पुरत्या निर्धारणाच्या आदेशाच्या दिनांकापासून तीस दिवसांच्या आत पारित करील.

१०.२.६ ग्राहक जर विजेच्या अनधिकृत वापराच्या एकाहून अधिक प्रकरणांमध्ये गुंतला असल्याचे आढळून आला तर, अशा प्रत्येक अनधिकृत वीज वापराच्या संबंधात ग्राहकाने अदा करावयाच्या आकारांचे निर्धारण वेगवेगळे करण्यात येईल आणि त्यानुसार देयक आकारणी करण्यात येईल.

१०.२.७ विजेचा अनधिकृत वापर होत असलेल्या संपूर्ण कालावधीसाठी निर्धारण करण्यात येईल आणि जर, विजेचा असा अनधिकृत वापर करण्यात आल्याचा कालावधी निश्चित करता येत नसेल तर, असा कालावधी तपासणीच्या दिनांकाच्या लगोलग आधीच्या बारा महिन्यांच्या कालावधीपर्यंत मर्यादित असेल.

१०.३ अपीलिय प्राधिकरणासमोर अपील

१०.३.१ निर्धारण अधिकाऱ्याने बजावलेल्या अंतिम आदेशाने बाधित झालेली कोणतीही व्यक्ती अपीलिय प्राधिकारी यांच्यासमोर, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

(अपीलिय प्राधिकारी यांचेसमोर अपील दाखल करण्याची कार्यपद्धती) विनियम, २००४ मधील तरतुदीनुसार अपील दाखल करू शकेल.

परंतु असे की, निर्धारित रकमेच्या अर्धी रकम रोख किंवा देयकाचा भरणा करण्यासाठी परवानगी दिलेल्या अन्य कोणत्याही मार्गाद्वारे परवानाधारकाकडे भरण्यात येत नाही आणि अशा जमा रकमेचा कागदोपत्री पुरावा अपीलासोबत जोडण्यात येत नाही तोपर्यंत निर्धारणाच्या आदेशाविरुद्ध अपील दाखल करून घेण्यात येणार नाही.

- १०.४ वीज दुसरीकडे वळविणे, विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर किंवा फेरफार, विद्युत संयत्र, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटरला धोका किंवा नुकसानीस प्रतिबंध करण्यासाठी उपाययोजना
- १०.४.१ मीटर बसवणे आणि चालवणे यांचे नियमन करण्याचा केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ आणि त्यामधील सुधारणांमध्ये, असल्यास, विनिर्दिष्ट केल्युनसार, वितरण परवानाधारक, मीटरची ठराविक काळाने तपासणी आणि चाचणी देखील करील, ज्यामुळे विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर किंवा फेरफार, विद्युत संयत्र, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटरला धोका किंवा नुकसान कमी करण्यासाठी आणि त्यास प्रतिबंध करण्यासाठी उपाययोजना करता येतील.
- १०.४.२ वितरण परवानाधारक चोरीसाठी दोषी ठरलेल्या ग्राहकांची नोंद त्यांच्या देयक सॉफ्टवेअरमधील माहिती-संग्रहात ठेवील, जेणेकरून असा ग्राहक पुन्हा वीज चोरी करू लागला असल्यास तो वारंवार दोषी असल्याचे ओळखता येईल आणि अशा ग्राहकावर दुस-यांदा गुन्हा करण्यासाठी लागू असण्याचा अटी लागू करता येतील.
- १०.४.३ वीज अन्यत्र वळविणे, विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर, उपकरणामध्ये अनधिकृत फेरबदल, विद्युत संयत्र, इ.ला धोका किंवा नुकसान आणि त्याचे होणारे परिणाम यासंबंधात ग्राहकामध्ये जागरुकता वाढविण्यासाठी वितरण परवानाधारक सतत प्रयत्नशील राहील.
- १०.४.४ वीज अन्यत्र वळविणे, विजेची चोरी आणि विजेच्या अनधिकृत वापराचा शोध घेण्यासाठी आणि ते नियंत्रणाखाली आणण्यासाठी तंत्रज्ञानातील नवीन बदल स्वीकारण्यासाठी देखील वितरण परवानाधारकाचा सतत प्रयत्न राहील.

११. ग्राहकाच्या जागेचे वायरिंग

पुरवठ्याच्या ठिकाणाच्या पलिकडील ग्राहकांच्या जागेतील वायरिंगचे काम ग्राहकाला करावे लागेल आणि ते वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (सुरक्षितता आणि विद्युत पुरवठा यासंबंधीचे उपाय) विनियम, २०१० मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या मानकांनुसार असेल.

परंतु असे की, जर वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाच्या अंतर्गत वायरींगमध्ये विजेची गळती आढळून आली तर, जी अन्य ग्राहक किंवा वितरण यंत्रणेला हानि पोहाचवू शकेल, वितरण परवानाधारक त्यासाठीची कारणे नमूद करून अशा ग्राहकाचा पुरवठा खंडीत करू शकेल.

१२. नावात बदल

- १२.१ ग्राहकाचा मृत्यु झाल्यावर अन्य व्यक्तीच्या नावे किंवा, जागेच्या मालकीचे किंवा वहिवाटीचे हस्तांतरण प्रकरणी, नवीन मालक किंवा वहिवाटदाराने नावात बदल करण्यासाठी अर्ज केल्यावर, जोडणीचे हस्तांतरण करण्यात येईल;
- परंतु असे की, अशा नावातील बदलामुळे अर्जदाराला जोडणी नवीन जागेत स्थानांतरित करण्याचा अधिकार मिळणार नाही.
- १२.२ नावात बदल करण्याच्या ऑनलाईन अर्जासोबत वितरण परवानाधारकाच्या मान्यताप्राप्त आकारांच्या अनुसूचीनुसार आवश्यक असलेले असे आकार पाठविण्यात येतील.
- १२.३ विनियम १२.२ अंतर्गत करण्यात आलेल्या अर्जासोबत खालील दस्तऐवज जोडण्यात येतील :
- ए. हस्तांतरितीच्या नावे जोडणी हस्तांतरित करण्यासाठी हस्तांतरकाचे संमती पत्र;
 - बी. संमती पत्र नसल्यास, जागेच्या संबंधातील खालीलपैकी कोणताही एक दस्तऐवज : (i) जागेच्या मालकीचा पुरावा; (ii) वाटणीच्या बाबतीत, वाटणी विलेख; (iii) नोंदणीकृत विलेख; आणि (iv) उत्तराधिकारीचे प्रमाणपत्र;
 - सी. ज्या कारणासाठी जागेला वीज पुरवठा करावयाचा आहे त्या संबंधात, कायद्यानुसार आवश्यक असल्यास, परवाना/परवानगीची छायाप्रत;
- १२.४ वितरण परवानाधारक, नावातील बदलासाठीच्या ऑनलाईन अर्जाच्या दिनांकापासून दुस-या देयक चक्राच्या आत, ग्राहकाला नावातील बदलाबाबतचा निर्णय कळवील;
- परंतु असे की, वितरण परवानाधारकास नावातील बदलास नामंजुरी किंवा नकार द्यावयाचा असेल तर, संबंधित ग्राहकाला या बाबतीत त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी देऊन, तो तसे करू शकेल;
- परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक नकाराची कारणे ग्राहकाला लेखी कळवील.
- १२.५ कोणत्याही जागेच्या मृत ग्राहक किंवा पूर्वीच्या मालक/वहिवाटदाराकडून, जसे असेल तसे, वितरण परवानाधारकास देय असलेला विजेचा कोणताही आकार किंवा विजेच्या आकाराव्यतिरिक्त अन्य कोणतीही रक्कम त्यास अदा करणे बाकी राहिले असेल तर सदर रक्कम, अशा जागेच्या कायदेशीर प्रतिनिधी/कायदेशीर उत्तराधिकारी किंवा नवीन मालक/वहिवाटदार, जसे असेल तसे, यांना हस्तांतरित केलेल्या जागेवर येणे आकार म्हणून

लागू राहील आणि तो जागेच्या अशा कायदेशीर प्रतिनिधी/ कायदेशीर वारस किंवा नवीन मालक/वहिवाटादार, जसे असेल तसे, यांच्याकडून वितरण परवानाधारकास देय व वसूलीयोग्य राहील;

१३. सुरक्षा अनामत

१३.१ अधिनियमाच्या कलम ४७ च्या उप-कलम (५) च्या तरतुदींच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारक विजेचा पुरवठा मंजूर करण्यात आला आहे अशा कोणत्याही व्यक्तीला अधिनियमाच्या कलम ४७ च्या उप-कलम(१)च्या खंडामधील तरतुदींनुसार सुरक्षा अनामत भरणा करण्यास सांगू शकेल.

१३.२ वरील विनियम १३.१ मध्ये नमूद केलेली सुरक्षा रक्कम देयक चक्र कालावधीच्या सरासरीच्या दुप्पट असेल. या विनियम १३.२ अंतर्गत सरासरी देयक निश्चित करण्याच्या प्रयोजनासाठी, मागील बारा महिन्यांसाठीच्या ग्राहकांच्या देयकांची सरासरी, किंवा जर कमी कालावधीसाठी विजेचा पुरवठा करण्यात आला असेल तर अशा कमी कालावधीच्या देयकांची सरासरी, विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असे की, त्रैमासिक देयक चक्र असलेल्या ग्राहकांसाठी, वरील विनियम १३.१ मध्ये नमूद केलेली सुरक्षा अनामतीची रक्कम देयक चक्राच्या कालावधीच्या सरासरीच्या १.५ पट राहील. या विनियम १३.२ अंतर्गत सरासरी देयक निश्चित करण्याच्या प्रयोजनासाठी मागील बारा महिन्यांसाठीच्या ग्राहकांच्या देयकांची सरासरी, किंवा जर कमी कालावधीसाठी विजेचा पुरवठा करण्यात आला असेल तर अशा कमी कालावधीच्या देयकांची सरासरी, विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असे की, या १३.२ विनियमांच्या प्रयोजनासाठी, मोसमी ग्राहकांच्या बाबतीत ज्या मोसमासाठी विजेचा पुरवठा करण्यात आला असेल त्या मोसमातील देयकाचा वापर सरासरी देयकाची परिणामना करण्यासाठी करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, पूर्व-भरणा केलेले मीटर्स बसविण्याप्रकरणी, वितरण परवानाधारकाकडून सुरक्षा अनामत घेण्यात येणार नाही आणि ग्राहक पूर्व भरणा करण्यासाठी आयोगाने मंजूर केल्याप्रमाणे सूट/प्रोत्साहन-अधिदान मिळण्यासाठी पात्र राहील.

स्पष्टीकरण: या विनियम १३.२ च्या प्रयोजनासाठी, मोसमी ग्राहक म्हणजे जे वर्षातील काही काळ, नउ (९) महिन्यांपेक्षा अधिक नसणा-या कालावधीसाठी, वीज वापरतात, ज्यामध्ये कॉटन जिनिंग फॅक्टरीज, कॉटन सीड ॲईल मिल्स, कॉटन प्रेसिंग कारखाने, मीठ उत्पादक, खांडसरी/गुळ उत्पादक आणि अन्य असे ग्राहक जे आयोगाच्या लागू असलेल्या वीज दर आदेशानुसार मोसमी वीज वापराच्या पद्धतीचा स्वीकार करतील.

- १३.३ वीज पुरवठा सुरु करण्याच्या वेळी वितरण परवानाधारकास ग्राहकाकडून सुरक्षा अनामत हवी असल्यास, वितरण परवानाधारक वीज दराची वर्गवारी आणि करारांतर्गत मागणी/मंजूर भार, भार घटक, विविधता घटक आणि ग्राहकाच्या कामाच्या पाब्यांची संख्या, यांच्या आधारे अशा सुरक्षा अनामतीची अंदाजित रक्कम ठरवील.
- परंतु असे की, वितरण परवानाधारक वेगवेगळ्या वर्गवारींसाठी सुरक्षा अनामतीच्या परिणामेसाठी पद्धती तयार करील आणि ती संकेत-स्थळावर उपलब्ध राहील.
- १३.४ वितरण परवानाधारक प्रत्येक आर्थिक वर्षात एकदा, ग्राहकाच्या प्रत्यक्ष देयकांच्या आधारे, सुरक्षा अनामतीची पुनर्गणना करील, जी विनियम १३.६ नुसार ग्राहकांद्वारे देय राहील.
- परंतु असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेनंतर, वितरण परवानाधारक त्यांच्या विद्यमान ग्राहकांच्या सुरक्षा अनामतीच्या रकमेची पुनर्गणना करील आणि त्यांच्या विद्यमान ग्राहकांकडून अतिरिक्त सुरक्षा अनामतीची मागणी करील आणि सहा समान मासिक हप्त्यांमध्ये वसूल करील.
- १३.५ या विनियम १३ अंतर्गत आवश्यक असलेल्या सुरक्षा अनामतीपेक्षा ग्राहकाने ठेवलेली सुरक्षा अनामत जर जास्त असेल तर, वितरण परवानाधारक सुरक्षा अनामतीची अशी ज्यादा रक्कम एकरकमी परत करील;
- परंतु असे की, सुरक्षा अनामत भरलेल्या व्यक्तीने विनंती केल्यावर, अशी व्यक्ति ग्राहक नसल्यास त्याबाबत ग्राहकाला कळवून, परतावा करण्याची अशी विनंती प्राप्त झाल्यापासून तीस (३०) दिवसांच्या आत, अशा व्यक्तीने दिलेल्या पर्यायानुसार, पुढील देयकात समायोजन करून किंवा वेगळ्या धनादेश देयकाद्वारे, असा परतावा करण्यात येईल;
- परंतु आणखी असे की, जर परताव्याची रक्कम ग्राहकाने सुरक्षा अनामत म्हणून ठेवावयाच्या रकमेच्या दहा (१०) टक्क्यांपेक्षा किंवा तीनशे रुपयांपेक्षा अधिक नसेल, तर असा परतावा करण्याची आवश्यकता नसेल.
- १३.६ वरील विनियम १३.४ नुसार पुनर्गणना केलेली सुरक्षा अनामतीची रक्कम, ग्राहकाने भरलेल्या सुरक्षा अनामतीपेक्षा अधिक असेल तर, वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाकडून अतिरिक्त सुरक्षा अनामत रकमेची मागणी करण्याचा हक्क राहील;
- परंतु असे की, अशी मागणी करण्यात आल्यानंतर अतिरिक्त सुरक्षा अनामत भरण्यासाठी ग्राहकाला तीस (३०) दिवसांपेक्षा कमी नसेल इतका कालावधी देण्यात येईल.
- १३.७ सुरक्षा अनामत भरलेल्या ग्राहकाने त्यानंतर जर पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरद्वारे पुरवठा घेण्याचा पर्याय स्वीकारला तर अशी सुरक्षा अनामतीची रक्कम, अशा ग्राहकाकडून येणे असलेली सर्व रक्कम वजा केल्यानंतर, ग्राहकांस परत करण्यात येईल किंवा अशा ग्राहकाच्या खात्यामध्ये

पूर्व-भरणा केलेल्या क्रेडीटचा एक भाग म्हणून मानण्यात येईल, ज्यामधून भविष्यातील त्याच्या वीज वापराची रक्कम वजा करण्यात येईल.

- १३.८ ग्राहकाकडून येणे असलेली किंवा त्याने अद्याप फेडावयाची कोणतीही रक्कम वसूल करण्यासाठी, वितरण परवानाधारक अशा भरण्यात आलेल्या कोणत्याही सुरक्षा अनामतीचा वापर करु शकेल.
- १३.९ वीज पुरवठा संपुष्टात आल्यानंतर, वितरण परवानाधारक, सर्व देय रकमांची वसुली केल्यानंतर, वितरण परवानाधारकाकडील उरलेली शिल्लक रक्कम, सुरक्षा रकमेचा भरणा केलेल्या व्यक्तीला, अशी व्यक्ती ग्राहक नसल्यास त्याबाबत ग्राहकाला कळवून, सात (७) दिवसांच्या आत परत करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाकडे केवायसी/ई-केवायसी बँक तपशील असल्यास, अशा परताव्याची मागणी करताना सुरक्षा अनामतीचा भरणा केल्याच्या मूळ पावती सादर करण्याची आवश्यकता नसेल.

१३.१० ग्राहक —

- ए. ज्याचा विजेचा वापर प्रति महिना एक लाख किलोवॅट तासांपेक्षा (१,००,०००) कमी नसेल; आणि
- बी. ज्याची अधिनियमाच्या कलम ५६ अंतर्गत वितरण परवानाधारकाला अविवादित देय रक्कम नसेल असा ग्राहक, विनियम १३ अंतर्गत सुरक्षा अनामतीचा भरणा रोखीने, रद्द न करता येण्याजोग्या पत-पत्राने किंवा अनुसूचित वाणिजिक बँकेने निर्गमित केलेल्या बिनशर्तीच्या बँक हमीने, यापैकी कोणत्याही पर्यायाने करील;

१३.११ ग्राहकाने रोखीने (एनझएफटी/आरटीजीएस, धनादेश आणि धनाकर्षद्वारे भरणा करण्यासह) भरलेल्या सुरक्षा अनामतीच्या रकमेवर वितरण परवानाधारकाकडून, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँक दराच्या सममूल्य दराने व्याज अदा करण्यात येईल.

परंतु असे की, या विनियम १३ अंतर्गत रुपये पन्नास किंवा त्यापेक्षा जास्तीच्या सुरक्षा अनामतीच्या रोखीने भरलेल्या रकमेवर असे व्याज अदा करण्यात येईल.

१३.१२ ग्राहकाने सुरक्षा अनामत भरलेल्या दिनांकापासून ते वितरण परवानाधारकाने परतावा करण्याच्या दिनांकापर्यंतच्या कालावधीसाठी सुरक्षा अनामत रकमेवर व्याज देय राहील.

१४. वीज दर वर्गवारीमध्ये ग्राहकांचे वर्गीकरण आणि पुनर्वर्गीकरण

वितरण परवानाधारक ग्राहकाच्या वीज वापराच्या आधारावर आयोगाने मान्यता दिलेल्या वेगवेगळ्या वर्गवारीमध्ये अशा ग्राहकाचे वर्गीकरण किंवा पुनर्वर्गीकरण करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक आयोगाने मान्यता दिलेल्या वीज दर वर्गवारी व्यतिरिक्त कोणतीही नवीन वर्गवारी निर्माण करणार नाही.

१५. मीटर्स

१५.१ मीटर्सची आवश्यकता

१५.१.१ सर्व जोडण्या उचित मीटरसह मंजूर करण्यात येतील. सर्व मीटर्स, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ मध्ये निर्गमित केलेल्या विविध विनियमांमध्ये ठरवून देण्यात आलेल्या आवश्यकतांशी सुधारणांशी सुसंगत असतील. वितरण परवानाधारक नवीन जोडणी भारांकित करण्यासाठी किंवा मीटर बदलण्यासाठी किंवा ऊर्ज्जंचे लेखापरीक्षण आणि इंटरफेस मीटरसारख्या अन्य प्रयोजनांसाठी देखील वर उल्लेखित विनियमांचे पालन करील.

परंतु असे की, नागरी क्षेत्रातील सर्व नवीन जोडण्या दूर अंतरावरुन मीटरमधील नोंदी घेण्याची किमान सुविधा असणा-या स्मार्ट मीटरसह देण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, ग्रामीण क्षेत्रातील बहुविध नवीन जोडण्या (एकाच इमारतीतील ५ जोडण्या) दूर अंतरावरुन मीटरमधील नोंदी घेण्याची किमान सुविधा असणा-या स्मार्ट मीटरसह देण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, सर्व विद्यमान मीटर्स जेव्हा बदलण्यात येतील तेव्हा दूर अंतरावरुन मीटरमधील नोंदी घेण्याची किमान सुविधा असणा-या स्मार्ट मीटरनेच केवळ बदलण्यात येतील.

१५.१.२ जेथे आवश्यक असेल तेथे, वितरण परवानाधारकाकडून मीटरच्या व्यतिरिक्त उचित दर्जाची आणि तपशीलवार वैशिष्ट्यांची सुयोग्य स्वीचगिअर्स बसविण्यात येतील.

नवीन जोडणी देताना वितरण परवानाधारक मीटर आणि संलग्न उपकरणांसाठी कोणताही खर्च वसूल करणार नाही. ग्राहक स्वतः मीटर खरेदी करण्याचा पर्याय देखील स्वीकारु शकेल. परंतु त्यासाठी मीटर, वितरण परवानाधारकाने वेळोवेळी मान्यता दिलेल्या तपशीलवार वैशिष्ट्यांनुसार असणे आवश्यक असेल.

परंतु असे की, जेव्हा ग्राहक वितरण परवानाधारकाएवजी अन्य पुरवठादाराकडून मीटर खरेदी करण्याचा पर्याय निवडतो तेव्हा असे मीटर पुरवठादारांच्या मान्यताप्राप्त यादीमधील पुरवठादारांकडून खरेदी करण्यात येतील, ही यादी वितरण परवानाधारकाच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करण्यात येईल.

परंतु असे की, जेव्हा ग्राहक मान्यताप्राप्त स्त्रोतांकडून मीटर खरेदी करण्याचा पर्याय निवडतो, तेव्हा असे मीटर स्थापित करण्यापूर्वी मीटरच्या अचूकतेची चाचणी घेण्याचा हक्क वितरण परवानाधारकाला राहील.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, ग्राहकाने खरेदी केलेले मीटर वितरण परवानाधारकाच्या ताब्यात सोपविल्यानंतर सात दिवसांच्या आत, मीटरच्या चाचणीची आणि बसविण्याची प्रक्रिया पूर्ण करील.

१५.२ वीज पुरवठा आणि मीटर आणि सुयोग्य स्वीचगियर बसविणे

१५.२.१ ग्राहकाला दोन (२) दिवसांच्या कालावधीची सूचना दिल्यानंतर, ग्राहक किंवा त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीच्या उपस्थितीत वितरण परवानाधारकाच्या अभियंत्याकडून मीटर बसविण्यात येईल किंवा बदलण्यात येईल. ग्राहक किंवा त्याचा प्राधिकृत प्रतिनिधी उपस्थित राहिला नाही तरी सुधा, वितरण परवानाधारक मीटर बसविण्याचे किंवा बदलण्याचे काम करील.

१५.२.२ वितरण परवानाधारक जोडण्यात येत असलेल्या नवीन मीटरच्या सुरुवातीच्या नोंदीसह, विद्यमान मीटर आणि बदली केलेल्या मीटरमधील तपशीलाच्या नोंदी ठेवील आणि जुन्या मीटरमधील अंतिम नोंदी काढून टाकील. वितरण परवानाधारक ग्राहकाला हा तपशील लेखी पत्राने कळवील.

१५.२.३ मीटर व मीटरशी संबंधित उपकरण किंवा उपसाधनावर लावण्यात आलेली मोहोर, नामपट्टी आणि विशिष्ट क्रमांक किंवा खुणा, ग्राहकाकडून कोणत्याही प्रकारे तोडण्यात, खोडण्यात किंवा फेरफार करण्यात येणार नाहीत. केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ आणि त्यात वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणांनुसार मीटर मोहोरबंद करण्यात येईल.

१५.२.४ ग्राहकाच्या जागेत मीटर(र्स) आणि उपसाधने बसविण्यात आली असतील तर त्यांच्या सुरक्षिततेची जबाबदारी ग्राहकावर राहील. मीटरमध्ये कोणताही दोष, अपघात किंवा समस्या निर्माण झाल्याचे दिसून आल्यास ग्राहक वितरण परवानाधारकाला तसे ताबडतोब सूचित करील.

१५.२.५ वितरण परवानाधारक किंवा ग्राहक, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ मधील तांत्रिक तपशीलवार वैशिष्ट्यांशी सुसंगत असणारे उचित बनावटीचे चेक मीटर बसवू शकेल. असा चेक मीटर बसविण्याचे जी कंपनी प्रस्तावित करील त्या कंपनीच्या खर्चाने हा चेक मीटर बसविण्यात येईल. आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या संबंधित आकाराच्या अनुसूचीनुसार विहित शुल्क ग्राहकाने अदा केल्यानंतर, वितरण परवानाधारकाकडून सदर चेक मीटरमध्ये सुधारणा (कॅलिब्रेट) करण्यात येईल. दोन्ही प्रकरणी, मीटर मोहोरबंद करण्याचे आणि आणि त्याचे संनियंत्रण करण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकावर राहील.

परंतु असे की, मुख्य मीटर चुकीचा असल्याचे आढळून आल्यास आणि तसे सिध्द झाल्यास असा अपवाद वगळता, चेक मीटरमधील नोंदीचा वापर वितरण परवानाधारकाकडून देयक तयार करण्याच्या प्रयोजनासाठी करण्यात येणार नाही.

१५.२.६ मीटर नसलेल्या मागील कृषी ग्राहकांच्या बाबतीत, व्यक्तिगत मीटर बसविण्याचे काम जोपर्यंत पूर्ण होत नाही तोपर्यंत समुह मीटरींगचा उपयोग करता येईल. ग्राहकांना त्यांच्या पम्प संचांच्या रेटींगच्या आधारावर यथाप्रमाणात देयक आकारण्यात येईल.

१५.३ हरवलेले/जळलेले मीटर्स

१५.३.१ हरवलेल्या मीटरच्या संबंधात वितरण परवानाधारकाकडे करण्यात आलेल्या कोणत्याही तक्रारीसोबत संबंधित पोलिस ठाण्यामध्ये प्रथम माहिती अहवाल (एफआयआर) नोंदविलेल्या तक्रारीची प्रत जोडण्यात येईल.

१५.३.२ या प्रकरणात वीज पुरवठा, खंडीत करण्यात आला असल्यास, नवीन मीटर बसविण्यात आल्यानंतर आणि विनियम १९ अंतर्गत मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीवर आधारित ग्राहकाने मीटरची किंमत, अन्य उपसाधनांचा खर्च आणि अन्य कोणत्याही लागू असलेल्या अनामती व आकारांचा भरणा केल्यानंतर, पूर्ववत करण्यात येईल;

परंतु असे की, मीटर हरविल्यामुळे ज्या कालावधीसाठी उपलब्ध नसेल त्या कालावधीसाठीचे अंदाजित विद्युत आकार वीज पुरवठा पूर्ववत झाल्यानंतर त्यानंतरच्या देयकामध्ये ग्राहकाला आकारण्यात येतील.

१५.३.३ ग्राहकाने तक्रार केल्यावर किंवा प्राधिकृत प्रतिनिधीने पाहणी केल्यावर मीटर जळाल्याचे आढळून आला तर तो बदलण्यात येईल आणि पुरवठा पूर्ववत करण्यात येईल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक नवीन मीटरची किंमत ग्राहकाकडून वसूल करील.

परंतु आणखी असे की, मीटर जळाल्यामुळे उपलब्ध नसलेल्या कालावधीसाठीचे अंदाजित विद्युत आकार पुरवठा पूर्ववत झाल्यानंतरच्या त्यापुढील देयकामध्ये ग्राहकावर आकारण्यात येतील.

१५.३.४ जळालेल्या किंवा हरवलेल्या मीटरचा अपवाद वगळता, वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाकडून मीटरची किंमत वसूल करण्याचा अधिकार असणार नाही.

१५.४ मीटरमधील नोंदी घेणे

१५.४.१ कृषी ग्राहकांच्या बाबतीत प्रत्येक तीन महिन्यांतून एकदा आणि अन्य सर्व ग्राहकांच्या बाबतीत प्रत्येक महिन्यात ग्राहकांच्या मीटरमधील नोंदी घेण्यात येतील. परवानाधारक किंवा त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीला मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी ग्राहक सर्व सुविधा पुरवील.

परंतु असे की, मीटर इमारतीच्या सामायिक क्षेत्रातील सहज प्रवेश करता येईल अशा जागेत किंवा सहज प्रवेश करता येईल अशा अन्य कोणत्याही जागेत बसविण्यात यावेत.

१५.४.२ वितरण परवानाधारकाच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीकडून, आवश्यकता असल्यास, मीटरमधील नोंदी घेण्याच्या उचित साधनांचा वापर करून किंवा एमआरद्वारे मीटरमधील नोंदी घेण्यात येतील.

वितरण परवानाधारक मीटरमधील नोंदी घेणा-या सर्व प्रतिनिधींना योग्य फोटो असलेले ओळखपत्र देईल आणि मीटरमधील नोंदी घेणारे प्रतिनिधी मीटरमधील नोंदी घेताना असे फोटो असलेले ओळखपत्र जवळ बाळगतील.

१५.४.३ वितरण परवानाधारकाने जर कोणत्याही महिन्यात/महिन्यांमध्ये लघु दाब वाहिनीवरील मीटरमधील नोंदी घेतल्या नाहीत तर, वितरण परवानाधारकाला मोबाईल ॲप (नोंद केलेल्या मोबाईल) द्वारे किंवा ई-मेलद्वारे मीटरमधील अशा महिन्याच्या/महिन्यांच्या नोंदी देण्याचा पर्याय ग्राहकाकडे राहील आणि वितरण परवानाधारक अशा नोंदी विचारात घेईल आणि त्यानुसार ग्राहकाला विद्युत देयक पाठविल. ग्राहकाने स्वतः मीटरमधील अशा नोंदी घेतल्या तर, वितरण परवानाधारक नोंदीमधील फरकाचा, असल्यास, ताळमेळ करील आणि त्यानुसार प्रत्यक्ष नोंदीच्या आधारावर देयकाचे समायोजन करील.

परंतु असे की, ग्राहकाकडून जेव्हा मीटरच्या नोंदी पाठविण्यात येतात तेव्हा, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला कोणतीही नोटीस/तात्पुरते देयक पाठविणार नाही.

१५.५ मीटरची नियतकालिक तपासणी

१५.५.१ वितरण परवानाधारक सर्व ग्राहकांच्या मीटरची नियतकालिक तपासणी आणि देखभाल करण्यासाठी जबाबदार राहील. मीटर बसविण्यापूर्वी त्याच्या अचूकतेसंबंधात खात्री करून घेण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकाची राहील आणि वितरण परवानाधारक या प्रयोजनासाठी मीटरची चाचणी करू शकेल. केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ आणि त्यात त्यानंतर करण्यात येणा-या सुधारणांनुसार, वितरण परवानाधारकावर सर्व ग्राहकांच्या मीटर्सची नियतकालिक चाचणी आणि देखभाल करण्याची जबाबदारी राहील.

१५.५.२ वितरण परवानाधारक मीटरच्या नियतकालिक चाचणीचे निष्कर्ष जतन करून ठेवील.

१५.६ सदोष मीटर्सची चाचणी

१५.६.१ मीटरच्या अचूकतेविषयी वाजवी शंका असेल तर, वितरण परवानाधारकाला कोणत्याही मीटरची आणि संबंधित उपसाधनांची चाचणी करून घेण्याचा हक्क असेल.

१५.६.२ आकारांची अनुसूची विनियमांमध्ये आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेल्या चाचणी आकारांचा भरणा केल्यानंतर, ग्राहक अर्ज करून वितरण परवानाधारकाला मीटरच्या अचूकतेची चाचणी करण्याची विनंती करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक स्वतःच्या प्रयोगशाळेत किंवा आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेल्या अशा कोणत्याही अन्य सुविधेमध्ये मीटरची चाचणी करून घेऊ शकेल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारकाने केलेल्या चाचणीच्या निष्कर्षाबाबत ग्राहकाचा वाद असेल तर, ग्राहकाने निवडलेल्या राष्ट्रीय परिक्षण आणि अंशशोधन प्रयोगशाळा अधिस्वीकृती मंडळाने (एनएबीएल) अधिस्वीकृती दिलेल्या प्रयोगशाळेत ग्राहकाच्या खर्चाने मीटरची चाचणी करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, जर ग्राहकाच्या विनंतीवरुन चाचणी करण्यात आल्यावर मीटर, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ मध्ये विहित करण्यात आलेल्या अचूकतेच्या मर्यादांपत्रिकडे असल्याचे आढळले तर, वितरण परवानाधारक ग्राहकाचे चाचणी शुल्क त्यानंतरच्या देयकामध्ये समायोजित करून ग्राहकाला परत करील.

परंतु आणखी असे की, मीटरच्या चाचणी निष्कर्षाच्या आधारावर ग्राहकांच्या देयकांचा ताळमेळ घालण्यात येईल.

१५.६.३ ग्राहकांच्या विनंतीवरुन मीटरची चाचणी करावयाची असेल तर, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला तक्रार क्रमांक देईल आणि तक्रार ज्या दिनांकास प्राप्त होईल त्या दिनांकास पोचपावती देईल.

१५.६.४ ग्राहकाच्या मीटरची चाचणी करण्यापूर्वी, वितरण परवानाधारक कामाच्या किमान दोन दिवस आगाऊ सूचना देउन चाचणीचा दिनांक, वेळ आणि ठिकाण कळविल, ज्यामुळे ग्राहक किंवा त्याचा प्रतिनिधी चाचणीच्या वेळी उपस्थित राहू शकेल.

परंतु असे की, ग्राहकाचा वीज पुरवठा तात्पुरत्या मीटरद्वारे चालू राहील, ज्याचा वापर मीटरची प्रयोगशाळेत चाचणी घेण्याच्या कालावधी दरम्यान ग्राहकांच्या देयक आकारणीसाठी करण्यात येईल.

परंतु असे की, ग्राहक किंवा त्याचा प्राधिकृत प्रतिनिधी नियत दिनांका रोजी, ठरलेल्या वेळी आणि ठिकाणी उपस्थित न राहिल्यास, वितरण परवानाधारक ग्राहकाच्या मीटरची चाचणी पूर्ण करू शकेल.

१५.६.५ वितरण परवानाधारक, मीटरची चाचणी केल्यानंतर पंधरा (१५) दिवसांच्या आत, पोचपावती घेऊन, ग्राहकाला चाचणी अहवाल पाठवील.

१५.६.६ चाचणीच्या निष्कर्षासंबंधात ग्राहकाचे कोणतेही गा-हाणे असल्यास गा-हाण्यांचे निवारण, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच आणि विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० नुसार करण्यात येईल.

१६. देयक

१६.१ देयक तयार करणे आणि सादर करणे यामधील वेळ

१६.१.१ पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरमधून विद्युत पुरवठा प्राप्त करून घेणारे ग्राहक वगळून, आणि आयोगाने कोणताही ग्राहक किंवा ग्राहकांच्या वर्गास विशेषत्वाने वेगळे मान्य केले नसेल तर, वितरण परवानाधारक, कृषी ग्राहकाच्या बाबतीत प्रत्येक तीन (३) महिन्यांत एकदा (\pm ७ दिवस) आणि अन्य सर्व ग्राहकांच्या बाबतीत प्रत्येक महिन्यात एकदा (\pm ३ दिवस), देयक निर्गमित करील.

परंतु असे की, वीज वापराचा उचित टप्पा काढण्यासाठी देयकाचा कालावधी मासिक तत्त्वावर निश्चित करण्यात येईल.

१६.१.२ वितरण परवानाधारक मीटरमधील वास्तविक नोंदीच्या आधारावर प्रत्येक देयक चक्रासाठी देयक तयार करील आणि देयकाच्या दिनांकाच्या किमान पाच दिवस आधी व्यक्तिशः किंवा पोस्टाने किंवा कुरीयरद्वारे ग्राहकाला देयक पाठविल.

१६.१.३ पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरच्या बाबतीत, वितरण परवानाधारक त्याने किंवा तिने विनंती केल्यावर देयक पाठविल.

१६.१.४ वितरण परवानाधारक एसएमएस आणि/किंवा ई-मेल द्वारे ताबडतोब ग्राहकाला देयक पाठविल्याबाबत सूचित करील आणि या सूचनेमध्ये देयकाची रक्कम आणि देयकाचा भरणा करण्याचा देय दिनांक याची माहिती असेल.

१६.१.५ वितरण परवानाधारक देयक तयार करण्याच्या दिनांका रोजी त्याच्या संकेत-स्थळावर देयक देखील अपलोड करील.

परंतु असे की, सर्व ग्राहकांच्या मागील एक वर्षाच्या देयकांचा तपशील देखील परवानाधारकाच्या संकेत-स्थळावर उपलब्ध करण्यात येईल.

१६.१.६ वितरण परवानाधारक नवीन जोडणी भारांकित केल्यानंतर दोन (२) देयक चक्रांच्या आत प्रथम देयक पाठविल.

परंतु असे की, जोडणी भारांकित केल्याच्या दिनांकापासून दोन देयक चक्रांमध्ये ग्राहकाला जर पहिले देयक प्राप्त झाले नाही तर, तो वितरण परवानाधारकाकडे लेखी तक्रार करील आणि वितरण परवानाधारक पुढील सात (७) दिवसांत देयक पाठविल.

१६.२ देयकाचा तपशील

१६.२.१ ग्राहकाला देण्यात येणा-या देयकामध्ये देयक कालावधीसाठी ग्राहकाकडून वितरण परवानाधारकाला, अधिनियम आणि हे विनियम आणि आयोगाने विनियम २० खाली मान्यता दिल्यानुसार आकारांच्या अनुसूचीतील तरतुदीनुसार, देय असणारे सर्व आकार, अनामत ठेवी, कर आणि शुल्कांचा समावेश असेल.

१६.२.२ वितरण परवानाधारक, ग्राहकाकडून विनंती करण्यात आल्यावर, ग्राहकाच्या देयकातील परिगणनेच्या आधाराचा तपशील स्पष्ट करील.

१६.२.३ वितरण परवानाधारक आणि ग्राहक या दोघांच्या परस्पर संमतीने मान्य करण्यात आलेले नसेल तर, देयक मराठी आणि/किंवा इंग्रजी भाषेत असेल.

१६.२.४ देयकामध्ये, इतर बाबींबरोबरच, खालील माहिती सुवाच्य स्वरूपात असेल:

- ए. ग्राहक क्रमांक, नाव आणि पत्ता, मोबाईल क्रमांक, ई-मेल आयडी आणि जोडणीचा दिनांक;
- बी. वीज पुरवठयाचे अधिकारक्षेत्र असलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या कार्यालयाचे नाव, पत्ता, ई-मेल आयडी आणि दूरध्वनी क्रमांक;
- सी. १. पुरवठ्याचा प्रकार (जसे की, सिंगल फेज, थ्री फेज लघु दाब किंवा उच्च दाब किंवा अति उच्च दाब)
 - २. करारबद्द मागणी/मंजूर भार
- डी. ग्राहकाच्या वीज दराची वर्गवारी (जसे की, घरगुती/वाणिज्यिक इ.);
- इ. मीटर क्रमांक आणि मीटर ओळखण्यासाठीचा तपशील (जर मीटर देयक कालावधी दरम्यान बदलण्यात आले असेल, तर देयकामध्ये नवीन मीटर तसेच जुना मीटर क्रमांक, मीटर बदलण्याचा दिनांक, जुन्या मीटरमधील अंतिम नोंद आणि मीटर बदलण्याच्या वेळी असलेली नवीन मीटरमधील सुरुवातीची नोंद देणे आवश्यक आहे.);
- एफ. जेथून जोडणी देण्यात आली आहे त्या खांबाचा क्रमांक आणि वितरण रोहित्राचा क्रमांक/उप-विभाग किंवा केंद्राचे नाव;
- जी. मीटरची सद्यस्थिती (ठीक आहे/सदोष/उपलब्ध नाही);
- एच. देयकाची सद्यस्थिती (नियमित/निर्धारित/कारणासह तात्पुरते देयक);
- आय. मागील देयक कालावधी/ चक्रातील मीटरमधील नोंदी, दिनांकासह
- जे. सध्याच्या देयक कालावधी/चक्रातील मीटरमधील नोंदी, दिनांकासह;
- के. मीटरचा मल्टीप्लायिंग घटक;
- एल. देयक कालावधीमध्ये वापरण्यात आलेल्या आणि, जेथे आकारांच्या निश्चितीसाठी संबंधित असेल तेथे, देयक कालावधीमधील वेगवेगळ्या काल-गटा (स्लॉट) मधील युनिट्सची संख्या (म्हणजे kWh, RkVAh/ kVArh, kVAh इ.);
- एम. देयक कालावधी दरम्यान कमाल मागणी;
- एन. देयक कालावधी दरम्यान सरासरी विद्युत घटक, लागू असल्यास;

- ओ. मागील बारा महिन्यांतील वीज वापर;
- पी. देयकाचा दिनांक आणि भरणा करण्याचा देय दिनांक आणि त्वरित भरणा सूट प्राप्त करण्यासाठी दिनांक;
- क्यु. देयकाचा तपशील: देयकामध्ये चालू महिन्याची मागणी आणि थकबाकीचा तपशील देण्यात येईल;
- आर. सुरक्षा अनामतीचा तपशील;
- एस. अधिनियमाच्या कलम ६५ अंतर्गत सबसिडीचा तपशील, असल्यास;
- टी. लागू असलेल्या वीज दराचे वेगवेगळे भाग दाखविणारा तक्ता;
- यु. धनादेश आणि धनाकर्षच्या बाबतीत, ज्याच्या नावे रक्कम पाठविण्यात यावयास हवी तो प्राप्तकर्ता प्राधिकारी;
- व्ही. प्रदानाचा प्रकार आणि वसुलीची सुविधा;

१६.२.५ खालील माहिती देयकावर किंवा देयकावर शिक्का मारून किंवा देयकासोबत जोडपत्र म्हणून पाठविण्यात येईल :

- ए. वसुली केंद्रांचे पते आणि देयकाचा भरणा करण्यासाठी कामाचे तास, देयकाचा भरणा करण्यासाठी वेगवेगळ्या ठिकाणी फिरत्या वाहनाच्या (मोबाईल व्हॅन) उपस्थितीचा, असल्यास, दिनांक आणि वेळ;
- बी. देयकाच्या संबंधात ज्या प्राधिकाऱ्याकडे गा-हाणे/तक्रार दाखल करावयाची त्याचे पदनाम आणि पत्ता;
- सी. तक्रार केंद्रांचा, असल्यास, संपूर्ण पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक;
- डी. अधिनियमाच्या कलम ४२ च्या उप-कलम ६ अंतर्गत नेमण्यात आलेल्या ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच तसेच विद्युत लोकपाल यांचा पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक; आणि
- इ. ग्राहकाला लागू असलेल्या वीज दराची अनुसूची ;

१६.२.६ वितरण परवानाधारकाच्या इच्छेनुसार देयकामध्ये अतिरिक्त माहिती, किंवा जाहिराती असू शकतील.

१६.३ मीटरमधील नोंदी नसताना देयक आकारणी

१६.३.१ कोणत्याही कारणासाठी जर मीटरपर्यंत पोहोचता येत नसेल आणि त्यामुळे कोणत्याही देयक कालावधीमध्ये मीटरमधील नोंदी घेता येत नसतील तर वितरण परवानाधारक ग्राहकाला अंदाजित देयक पाठवील.

परंतु असे की, ग्राहकाने विनियम १५.४.३ नुसार मीटरमधील नोंदी पाठविल्या तर, वितरण परवानाधारक देयक पाठविण्यासाठी अशी मीटरमधील नोंद विचारात घेईल.

परंतु आणखी असे की, अशा रीतीने अदा करण्यात आलेली रक्कम, त्यानंतरच्या देयक कालावधीदरम्यान मीटरमधील नोंदी घेण्यात आल्यानंतर, समायोजित करण्यात येईल.

१६.३.२ मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी लागोपाठ दोन वेळा प्रयत्न करून देखील मीटरपर्यंत पोहोचता आले नाही तर, वितरण परवानाधारकाजवळ अधिनियमाच्या कलम १६३ अंतर्गत उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही उपाययोजने व्यतिरिक्त, ग्राहकावर मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी नोटीसमध्ये नमूद केलेल्या दिनांकास जागा खुली ठेवण्याची कार्यालयीन कामकाजाच्या सात (७) दिवसांपेक्षा कमी अवधी नसणारी नोटीस बजावण्यात येईल;

परंतु असे की, नोटीसमध्ये प्राधिकृत प्रतिनिधी कोणत्या वेळी मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी उपस्थित राहील ती वेळ देखील नमूद करण्यात येईल.

१६.३.३ जर ग्राहक, वरील विनियम १६.३.२ मध्ये नोटीशीत नमूद केलेल्या दिवशी आणि त्या वेळी मीटरपर्यंत पोहोचण्याची व्यवस्था करू शकला नाही तर, सदर कृती ही अधिनियमाच्या कलम १६३ च्या उप-कलम (३) च्या तरतुदी अंतर्गत प्रवेश नाकारण्यात आल्याचे मानण्यात येईल आणि त्याखालील परिणाम लागू होतील.

१६.३.४ जेथे ग्राहकाने, सबळ कारणासह, मीटरपर्यंत पोहोचणे तात्पुरते शक्य नसल्याचे आगाऊ कळविले असेल आणि विनियम १६.६ नुसार आगाऊ भरणा करण्याची सुविधा मागितलेली असेल तेथे, अधिनियमातील तरतुदीना बाधा न आणता, विनियम १६.३.३ मध्ये नमूद केलेले काहीही लागू राहणार नाही;

१६.३.५ विनियम १६.३ च्या प्रयोजनासाठी, मागील वर्षातील त्याच कालावधी दरम्यान जेव्हा मीटरमधील नोंदी घेण्यात आल्या होत्या त्या वीज वापराच्या आधारावर किंवा मागील तीन (३) देयक चक्रांतील सरासरी वीज वापर, ज्याच्या वितरण परवानाधारकाकडून मीटरमधील नोंदी घेण्यात आल्या होत्या, यापैकी जे जास्त असेल, त्याच्या आधारावर अंदाजित देयकाची परिगणना करण्यात येईल.

१६.३.६ तथापि, वितरण परवानाधारक एका वेळेला दोन (२) देयक चक्रांपेक्षा अधिक देयक चक्रांसाठी, अशी अंदाजित देयक आकारणी करणार नाही आणि ग्राहकाला एका (१) आर्थिक वर्षादरम्यान दोन (२) पेक्षा अधिक अंदाजित देयके देण्यात येणार नाहीत, याची वितरण परवानाधारक खात्री करील.

१६.४ सदोष/अडकलेल्या/ठप्प झालेल्या/जळालेल्या मीटरच्या बाबतीत करावयाची देयक आकारणी

१६.४.१ अधिनियमाच्या भाग बारा आणि भाग चौदा मधील तरतुदीच्या अधीन राहून, सदोष/अडकलेल्या/ठप्प झालेल्या/जळालेल्या मीटरच्या बाबतीत, मीटरमध्ये ज्या महिन्यात वाद

निर्माण झाला असेल त्या आधीच्या जास्तीत जास्त तीन (३) महिन्यांसाठी, निर्धारित देयकासह मीटरचा चाचणी अहवाल पाठविण्याच्या अधीन राहून, ग्राहकाच्या देयकाची रक्कम घेण्यात आलेल्या चाचणीच्या निष्कर्षानुसार समायोजित करण्यात येईल;

परंतु असे की, मीटरची मोहोर तुटली किंवा त्यास हानि पोहोचली असल्यास, मीटरमधील दोष किंवा अनधिकृत बदलांसंबंधी मीटरची चाचणी करण्यात येईल. प्रत्येक प्रकरणाच्या परिस्थितीवर अवलंबून, सदोष मीटर प्रकरणी, वरील विनियम १६.३.१ नुसार आणि अनधिकृत बदलांच्या बाबतीत अधिनियमाच्या कलम १२६ आणि कलम १३५ नुसार निर्धारण करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, मीटरने नोंदी घेणे थांबविल्यास, ज्या महिन्याचे देयक द्यावयाचे आहे त्या आधीच्या तीन महिन्यांच्या लगोलगच्या मागील बारा महिन्यांत मीटरने नोंद घेतलेल्या सरासरी वापराच्या आधारावर, ज्या कालावधीसाठी मीटरने नोंदी घेणे थांबविले त्या कालावधीसाठी, कमाल तीन महिन्यांपर्यंत, देयक आकारण्यात येईल.

१६.४.२ जर, ग्राहकाच्या विद्युत मांडणीमधील मीटरचा कमाल मागणी निर्देशक (एमडीआय) सदोष किंवा नोंद करीत नसल्याचे (अनधिकृत बदल केलेले नसताना) आढळून आले तर, त्या महिन्यासाठीची कमाल मागणी म्हणून मागील वर्षाच्या त्याच महिन्यातील/देयक चक्रातील कमाल मागणी, जेव्हा मीटर कार्यरत होते आणि बरोबर नोंदी घेत होते, विचारात घेण्यात येईल. जर मागील वर्षाच्या त्याच महिन्यातील/देयक चक्रातील कमाल मागणी देखील उपलब्ध नसली तर, त्या वर्षाच्या तत्सम आधीच्या/पुढील महिन्यातील/देयक चक्रातील कमाल मागणी, यापैकी जी जास्त असेल ती, विचारात घेण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वीज दर आदेशात वेळोवेळी विहित केलेल्या पद्धतीनुसार कमाल मागणी आकारण्यात येईल.

१६.५ देयकाचा भरणा

१६.५.१ देयकाचा भरणा करण्यासाठीच्या देय दिनांकाचा देयकात उल्लेख करण्यात येईल आणि असा देय दिनांक लघु दाब ग्राहकांच्या बाबतीत देयक दिनांकापासून एकवीस (२१) दिवसांपेक्षा कमी नसेल आणि अन्य ग्राहकांच्या बाबतीत पंधरा (१५) दिवसांपेक्षा कमी नसेल.

१६.५.२ जेव्हा देयकात देण्यात आलेला देय दिनांक रविवार किंवा सार्वजनिक सुट्टीचा दिवस असेल तेव्हा देयकाचा भरणा करण्याचा देय दिनांक पुढील दिवस राहील आणि त्या दिनांकापर्यंत देयकाच्या भरणा केलेल्या रकमेवर विलंब भरणा आकार लावण्यात येणार नाही

१६.५.३ जर ग्राहकाला देयक प्राप्त झाले नाही किंवा देयक प्राप्त झाल्यावर ते हरवले असेल तर, त्यानंतरचे देयक प्राप्त होण्याआधी, ग्राहक वितरण परवानाधारकाने असे प्रश्न सोडविण्यासाठी पदनिर्देशित केलेल्या अधिकाऱ्याला याविषयी कळवील.

१६.५.४ जेथे ग्राहक किंवा त्याचा प्रतिनिधी देयक न मिळाल्याबाबत किंवा देयक मिळून ते हरवले असल्याचे कळविण्यासाठी पदनिर्देशित अधिकाऱ्याच्या कार्यालयात व्यक्तिशः भेट येईल, तेव्हा पदनिर्देशित अधिकारी, ग्राहकाचे ओळख-पत्र तपासून, ग्राहकाला जागेवरच देयकाची रक्कम आणि देयकाचा देय दिनांक सांगेल आणि त्याच दिवशी देयकाची दुसरी प्रत, नवीन देयकासाठी कोणताही आकार न लावता, देण्याची व्यवस्था करील.

परंतु असे की, ग्राहकाने देयक न मिळणे किंवा देयक हरविल्याबाबत दूरध्वनीद्वारे कळविले तर पदनिर्देशित अधिकारी ओळख पडताळणीची योग्य ती प्रक्रिया पार पाडल्यानंतर दूरध्वनीवर देयकाची रक्कम देखील कळविल.

परंतु आणखी असे की, देयक न मिळणे किंवा देयक हरविल्याच्या कारणास्तव देय दिनांकाच्या आत विद्युत आकारांचा भरणा करण्याच्या बंधनातून ग्राहकाला सूट देता येणार नाही.

१६.५.५ देयकाचा भरणा खालीलप्रमाणे करता येईल:

- ए. विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या वेळेदरम्यान वितरण परवानाधारकाच्या पदनिर्देशित वसुली कार्यालयाच्या ठिकाणी व्यक्तिशः ;
- बी. टपाल किंवा कुरीयरद्वारे; किंवा
- सी. निर्देशित ठिकाणी वितरण परवानाधारकाकडून ठेवण्यात आलेल्या झाँप बॉक्समध्ये जमा करून; किंवा
- डी. इंटरनेट/ डिजिटल पद्धतीने भरणा करण्याच्या अन्य कोणत्याही माध्यमातून बँक हस्तांतरणाद्वारे; किंवा
- इ. देयकाचा भरणा स्वीकारण्यासाठी वितरण परवानाधारकाकडून अधिसूचित करण्यात आलेल्या अन्य कोणत्याही योजनेद्वारे.

१६.५.६ ग्राहक रोखीने, धनादेशाने, धनाकर्षाने, मनी ऑर्डरद्वारा किंवा इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने देयक भरु शकेल. धनादेश वटल्याचा दिनांक किंवा धनादेश सादर केल्यापासून तीन (३) दिवसानंतरचा दिनांक, प्रदान प्राप्त झाल्याचा दिनांक म्हणून मानण्यात येईल, परंतु असे की, धनादेश नाकारण्यात आलेला नसावा.

परंतु असे की, कोणत्याही आर्थिक वर्षात तीन वेळा ग्राहकाचे धनादेश वटला नाही तर अशा ग्राहकाला त्या आर्थिक वर्षाच्या उर्वरीत कालावधीसाठी धादेशाद्वारे वीज देयकाचा भरणा करण्याची सुविधा मिळणार नाही.

परंतु आणखी असे की, मासिक देयक रोखीने भरणा करण्याची मर्यादा रु. ५०००/- पेक्षा जास्त नसेल किंवा आयोगाकडून वीज दर आदेशामध्ये वेळोवेळी निश्चित करण्यात येईल त्याप्रमाणे असेल.

१६.५.७ वितरण परवानाधारक त्याच्या ग्राहकांना देयके/देय रकमांचा भरणा करणे सोयीचे व्हावे म्हणून कॉल सेंटर किंवा डिजिटल प्लॅटफॉर्ममध्ये वेळोवेळी उपलब्ध असलेल्या विविध इलेक्ट्रॉनिक पद्धतींसह, परंतु त्यापुरतेच मर्यादित न राहता, अन्य विविध पद्धती उपलब्ध करून देण्याचा प्रयत्न करील.

१६.५.८ या संहितेच्या विनियम १६.५.६ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या रकमांचा भरणा करण्याच्या पद्धतीशिवाय, वितरण परवानाधारक, ग्राहकांना उचित नोटीस दिल्यानंतर, विनिर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्रात आणि/किंवा विनिर्दिष्ट केलेल्या ग्राहक वर्गवारीसाठी, देयकाचा भरणा स्वीकारण्याच्या योजना अधिसूचित करील.

१६.५.९ वितरण परवानाधारक योग्य ठिकाणी आवश्यक सुविधांसह पुरेशा संख्येत वसुली केंद्रे स्थापन करील, जेथे ग्राहक सहजपणे आणि अनावश्यक गर्दीशिवाय देयक रक्कम भरु शकेल.

१६.५.१० देयक/सुरक्षा अनामतीचा भरणा करण्याकडे दुर्लक्ष करणा-या ग्राहकाला, आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार विलंब भरणा आकार आणि थकबाकीवरील व्याज भरावे लागेल आणि/किंवा त्याच्या सुरक्षा अनामतीचे विनियोजन करावे लागेल. ग्राहकाला अधिनियमाच्या कलम ५६ अंतर्गत पुरवठा खंडीत करण्यासाठीची नोटीस अधिनियमाच्या कलम १७१ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या पद्धतीने बजावण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अधिनियमाच्या कलम ५६ खालील नोटीस व्हॉट्स अप मेसेज, ई-मेल, एसएमएस इ. सारख्या डिजिटल पद्धतीद्वारे पाठवू शकेल.

परंतु आणखी असे की, डिजिटल माध्यमातून नोटीस पाठविण्याची आणि ती मिळाल्याबाबत खात्री करण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकाची राहील.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने अधिनियमाच्या कलम ५६ अंतर्गत कोणतीही रक्कम किंवा कोणताही आकार भरण्याकडे दुर्लक्ष केले तरच अशी नोटीस पाठविता येईल;

परंतु असेही की, अशी नोटीस स्वतंत्रपणे पाठवण्यात येईल आणि ती देयकाचा भाग असणार नाही परंतु सदर स्वतंत्र नोटीस देयकासह संलग्न/पाठविता येईल.

१६.५.११ वितरण परवानाधारक आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार ग्राहकांनी त्यांच्या देयकांचा त्वरित किंवा लवकर भरणा करण्यासाठी त्यांना प्रोत्साहन-अधिदान देईल.

१६.५.१२ पूर्व भरणा केलेल्या मीटरच्या बाबतीत, परवानाधारक आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार ग्राहकाला सूट/प्रोत्साहन-अधिदान देईल.

१६.६ आगाऊ भरणा

१६.६.१ वितरण परवानाधारक ग्राहकांना पुरवठा केलेल्या विजेसाठीच्या आकारांचा आगाऊ भरणा करण्याची सुविधा उपलब्ध करून देईल.

- १६.६.२ वरील विनियम १६.६.१ नुसार रकमेचा आगाऊ भरणा केल्यानंतर, वितरण परवानाधारक आगाऊ म्हणून घेतलेल्या रकमेची ग्राहकाला पोचपावती देईल.
- १६.६.३ ही व्यवस्था स्वीकारलेल्या ग्राहकाच्या देयकामध्ये, ग्राहकाकडून जमा करण्यात आलेली अनामत रक्कम, प्रत्येक देयक चक्रानंतर समायोजित करण्यात आलेली वीज आकारांची देय रक्कम आणि शिल्लक राहिलेली अनामत रक्कम, दाखविण्यात येईल.
- १६.६.४ घरगुती ग्राहक जेव्हा त्यांच्या निवासामधून सातत्यपूर्ण अनुपस्थितीविषयी लेखी पूर्व कल्पना देतो, तेव्हा वितरण परवानाधारक त्याला कोणतीही नोटीस/तात्पुरते देयक पाठविणार नाही, परंतु असे की, ग्राहक अशा कालावधीसाठी आगाऊ स्थिर आकारांचा भरणा करील आणि त्याची वीज पुरवठा वाहिनी जोडलेली राहील.
- १६.६.५ वितरण परवानाधारक ग्राहकाने जमा केलेल्या अनामत रकमेवर रिझार्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँक दराच्या सममूल्य दराने व्याज अदा करील.

१६.७ प्राप्त झालेल्या रकमेचा विनियोग

- १६.७.१ ग्राहकाकडून भरणा करण्यात आलेल्या सर्व रकमा खालील प्राधान्य क्रमाने समायोजित करण्यात येतील :
- विद्युत शुल्क/अन्य कर आणि विद्युत शुल्क/कराची थकबाकी;
 - विलंब भरणा आकार;
 - विद्युत आकारांची थकबाकी;
 - चालू विद्युत आकार; आणि
 - संकीर्ण आकार, असल्यास;

१६.८ विलंब भरणा आकार

- १६.८.१ विलंब भरणा आकार आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार लावण्यात येतील.

१६.९ देयकांच्या प्रदानांमध्ये थकबाकीचे समायोजन

- १६.९.१ वितरण परवानाधारक, त्याच्या स्वेच्छानिर्णयाने, ग्राहकांना थकबाकी हप्त्यात भरण्याची परवानगी देऊ शकेल;
- परंतु असे की, जोपर्यंत सर्व थकबाकी पूर्ण भरण्यात येत नाही तोपर्यंत, थकबाकीचा भरणा हप्त्याने करण्याच्या सुविधेमुळे, विलंबाने भरणा करण्यात आलेल्या रकमेवर आयोगाने वेळोवेळी दिलेल्या संबंधित आदेशानुसार ग्राहकांनी अदा करावयाच्या व्याज आणि अतिरिक्त आकारांच्या दायित्वावर परिणाम होणार नाही.

- १६.९.२ वीज पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत झालेल्या ग्राहकाचा अपवाद वगळता, कोणत्याही ग्राहकाने भरणा करण्यात कसूर केल्यामुळे भरावी लागणारी कोणतीही देय रक्कम, अशी रक्कम अधिनियमाच्या कलम ५६(२) नुसार विद्युत पुरवठ्यासाठीच्या आकारांची थकबाकी ही वसुलीयोग्य रक्कम म्हणून सातत्याने दाखविण्यात आली नसेल तर, अशी रक्कम ज्या दिनांकास प्रथम देय झाली असेल तेव्हापासून दोन (२) वर्षांच्या कालावधीनंतर, वसुलीयोग्य राहणार नाही.
- १६.९.३ ज्या इमारतीचा पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्यात आला असेल किंवा त्या पुनर्बाधणीसाठी पाडण्यात आल्या असतील अशा इमारतीच्या थकबाकीचे दायित्व, असल्यास, मालक/वहिवाटदारांवर राहील.

१७. विजेचा पुरवठा पूर्ववत करणे

- १७.१ अधिनियम किंवा या विनियमांतर्गत असलेल्या बंधनांची पूर्तता ग्राहकाने न केल्यामुळे विजेचा पुरवठा खंडीत करण्यात आला असेल तर असा अपवाद वगळून, वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाचा पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठीचा खर्च करावा लागेल.
- १७.२ जेथे, या संबंधातील कोणत्याही तक्रारीचे किंवा वादाचे निराकरण झाल्यावर, पुरवठा पूर्ववत करण्याचा खर्च ग्राहकास सहन करावा लागणार असेल तर ग्राहकाने असा आकार भरल्यानंतर विनियम १९ अंतर्गत आयोगाकडून मान्यता दिल्यानुसार वितरण परवानाधारक ग्राहकाचा वीज पुरवठा पूर्ववत करील.
परंतु असे की, वितरण परवानाधारक असे आकार रोखीने किंवा धनाकर्षद्वारे किंवा भरणा करण्याच्या अन्य कोणत्याही डिजिटल पद्धतीद्वारे भरावयास ग्राहकास सांगू शकेल.
- १७.३ पूर्व-भरणा केलेली रक्कम संपल्यानंतर वीज पुरवठा आपोआप खंडीत होण्याची व्यवस्था पूर्व-भरणा मीटर्समध्ये करण्यात येईल. तथापि, यास पुरवठा खंडीत झाल्याचे मानण्यात येणार नाही आणि मीटर जेव्हा रिचार्ज करण्यात येईल तेव्हा पुरवठा पूर्ववत करण्यात येईल.

१८. पुरवठ्यातील बिघाड

- १८.१ चक्रीवादळ, पूर, वादळ किंवा त्याच्या नियंत्रणा पलिकडील अन्य घटनांमुळे जेव्हा असा पुरवठा करण्यास प्रतिबंध होतो अशा घटनांचा अपवाद वगळता, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला विजेचा सातत्याने, अखंडीत आणि विश्वासार्ह वीज पुरवठा करण्यासाठी सर्व वाजवी उपाययोजना करण्याची काळजी घेईल.
- १८.२ तपासणी करण्यासाठी किंवा देखभालीसाठी किंवा वीज पुरवठा कार्यक्षमतेने व्हावा म्हणून अन्य कोणत्याही पुरेशा कारणासाठी आवश्यक असेल तितक्या कालावधीकरिता विजेचा पुरवठा तात्पुरत्या स्वरूपात बंद ठेवण्याचा वितरण परवानाधारकाला हक्क असेल, परंतु त्यासाठी त्याने जनतेला आगाऊ सूचना देणे आवश्यक राहील.

१८.३ नियोजित आउटेजची माहिती ग्राहकांना एक आठवडा आगाउ देण्यात येईल. अनियोजित आउटेज/दोषाच्या बाबतीत, ग्राहकांना एसएमएस/अन्य कोणत्याही इलेक्ट्रॉनिक माध्यमाद्वारे, पुरवठा पूर्ववत होण्यास लागणा-या कालावधीसह, ताबडतोब कळविण्यात येईल. ही माहिती वितरण परवानाधारकाच्या कॉल सेंटरमध्ये देखील उपलब्ध असेल.

परंतु असे की, ज्या ग्राहकाच्या मोबाईल क्रमांकाची किंवा ई-मेलची नोंद करण्यात आलेली असेल त्याला वीज पुरवठा पूर्ववत होण्यासाठी लागणा-या तात्पुरत्या कालावधीची माहिती इलेक्ट्रॉनिक माध्यमाद्वारे देण्यात येईल.

१८.४ विनियम १८ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या परिस्थितीत किंवा अटीखाली वीज पुरवठ्यात कपात केल्यामुळे संविदा, अपकृति, हमी, नेमके दायित्व किंवा कोणत्याही कायदेशीर तत्त्वातून निर्माण होणा-या प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष, परिणामस्वरूप, आनुषंगिक, दंडात्मक, किंवा उदाहरणीय नुकसान, फायद्यांतील किंवा संधीची हानि, यासंबंधीच्या त्याच्या विरुद्धच्या कोणत्याही दाव्यास वितरण परवानाधारक जबाबदार राहणार नाही.

१९. आकारांची अनुसूची

१९.१ या विनियमांतर्गत समाविष्ट असलेल्या बाबींसाठी आणि ग्राहकांना विजेचा पुरवठा करण्याच्या वितरण परवानाधारकावर असणा-या बंधनाची पूर्तता करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या अन्य बाबींसाठी, प्रत्येक वितरण परवानाधारक, आयोगाच्या मान्यतेसाठी आकारांची अनुसूची सादर करील. त्यासह अधिनियमाच्या कलम ६४ अंतर्गत वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठीचा प्रत्येक अर्ज, त्यासोबत आयोगाला आवश्यक वाटेल असा अन्य तपशील सादर करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अपवादात्मक परिस्थितीत स्वतंत्रपणे आकारांच्या अनुसूचीसाठी याचिका दाखल करू शकेल. तथापि, अशा प्रकरणी, तातडीची कारणे नमूद करणे आवश्यक राहील.

१९.२ वितरण परवानाधारकाने विनियम १९.१ अंतर्गत दाखल केलेल्या आकारांच्या अनुसूचीची तपासणी केल्यानंतर आयोग –

ए. त्यावर आपली मंजुरी देण्याचा आदेश, सदर आदेशात विनिर्दिष्ट केले असेल त्याप्रमाणे अन्य फेरबदल किंवा अशा अटींसह, निर्गमित करील,

बी. दाखल करण्यात आलेली आकारांची अनुसूची जर अधिनियम आणि/किंवा या विनियमांतील तरतुदींनुसार नसेल तर अशी कारणे लेखी नमूद करून फेटाळेल.

परंतु असे की, आयोग विनियम १९.२ अंतर्गत वितरण परवानाधारकाच्या आकारांच्या अनुसूचीला मान्यता, फेरबदल किंवा फेटाळण्याआधी सर्व हितसंबंधित पक्षकारांची मते शक्य तितक्या प्रमाणात वाजवीपणे विचारात घेईल.

परंतु आणखी असे की, आयोग प्रत्येक वितरण परवानाधारकाच्या आकारांच्या अनुसूचीला मान्यता देईल किंवा राज्यातील वितरण परवानाधारकांच्या वर्गाला किंवा सर्व वितरण परवानाधारकांना लागू असलेली आकारांची अनुसूची निश्चित करील.

परंतु असेही की, आयोगाने मान्यता दिलेली आकारांची अनुसूची अशी मान्यता देण्याच्या आयोगाच्या आदेशात विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीसाठी, जोपर्यंत सुधारित किंवा रद्द करण्यात येत नाही तोपर्यंत, अंमलात राहील.

- १९.३ आयोगाच्या पूर्व-मान्यतेनंतरच केवळ मान्यताप्राप्त आकारांच्या अनुसूचीपासून कोणतीही फारकत घेता येईल.
- १९.४ वितरण परवानाधारकाने विनियम १९.१ अंतर्गत सादर केलेल्या आकारांच्या अनुसूचीला आयोगाकडून मान्यता मिळेपर्यंत वितरण परवानाधारकाची विद्यमान आकारांची अनुसूची अंमलात राहील.

२०. पुरवठ्याच्या अटी आणि शर्ती

- २०.१ वितरण परवानाधारकाच्या कोणत्याही अटी व शर्ती, ज्या वीज पुरवठ्याच्या अटी व शर्तीमध्ये असतील आणि/किंवा कोणत्याही परिपत्रक, आदेश, अधिसूचना किंवा अन्य कोणत्याही दस्तऐवजात किंवा पत्रांत असतील, त्या जर अधिनियम किंवा या विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत असतील तर ज्या दिनांकास हे विनियम अंमलात येतील त्या दिनांकापासून त्या अवैध असल्याचे मानण्यात येईल.
- २०.२ प्रत्येक वितरण परवानाधारक, ग्राहकांना वीज पुरवठा करण्यासंबंधीच्या वीज पुरवठ्याच्या अटी व शर्ती आणि सर्व परिपत्रके, अंतर्गत आदेश, आणि अन्य कोणतेही दस्तऐवज किंवा पत्रे या विनियमांशी ती सुसंगत करण्यासाठी त्यात, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एका महिन्याच्या कालावधीत, फेरबदल आणि अद्यावत करील;
- परंतु आणखी असे की, ग्राहकांना वीज पुरवठा करण्यासंबंधीची सध्या अस्तित्वांत असलेली कोणतीही परिपत्रके, आदेश, आणि अन्य कोणतेही दस्तऐवज किंवा पत्रे यांत या विनियम २०.२ नुसार, फेरबदल किंवा ती अद्यावत करण्यात आली नसतील तर ती, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एका (१) महिन्याच्या अखेरीस, अवैध मानण्यात येतील.
- २०.३ आयोग, वितरण परवानाधारकाने सादर केलेल्या पुरवठ्याच्या अटी आणि शर्तीचा आढावा घेतल्यावर, त्यातील कोणत्याही खंडामध्ये सुधारणा किंवा फेरबदल करण्याचे वितरण परवानाधारकाला निर्देश देईल, जे आयोगाच्या मते, अधिनियम किंवा या विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत असतील.

२१. वीज पुरवठा संहिता आणि आकारांची अनुसूची देणे

त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या या विनियमांची, वीज पुरवठ्याबाबतच्या वितरण परवानाधारकाच्या अटी व शर्तीची आणि मान्यताप्राप्त आकारांच्या अनुसूचीची प्रत खालीलप्रमाणे देण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकावर राहील:-

- ए. प्रत्येक अर्जदाराला, त्याने नवीन जोडणीसाठी केलेला अर्ज स्वीकृत झाल्यानंतर;
- बी. वितरण परवानाधारकाच्या ग्राहकांना, त्यांनी विनंती केल्यानंतर; आणि
- सी. सर्व ग्राहकांना इंटरनेटवरील त्याच्या संकेत-स्थळावर उतरवून घेता येईल अशा स्वरूपात उपलब्ध करून देऊन;

२२. पुरवठ्याची गुणवत्ता

- २२.१. वितरण परवानाधारक या विनियमांमध्ये निश्चित केल्यानुसार पुरेशा वीज गुणवत्तेच्या पातळीने आपल्या ग्राहकांना विजेचा पुरवठा करण्यास जबाबदार राहील.
- २२.२. वितरण परवानाधारकांनी नियंत्रित करावयाची या विनियमांमध्ये विचारात घेतलेली वीज पुरवठयाच्या गुणवत्तेची वैशिष्ट्ये :

 - एक. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील तफावत
 - दोन. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील फिलकर
 - तीन. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील असंतुलन
 - चार. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील व्यक्तिगत हार्मोनिक्स आणि व्होल्टेज टीएचडी
 - सहा. वीज पुरवठयातील अडथळे.

- २२.३. निर्देशित ग्राहक या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेत वितरण यंत्रणेमध्ये हार्मोनिक्सचे अंतःक्षेपणाचे नियंत्रण करण्यास जबाबदार राहतील.
- २२.४. निर्देशित ग्राहकांनी नियंत्रित करावयाची या विनियमांमध्ये विचारात घेतलेली वीज पुरवठयाच्या गुणवत्तेची वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे:

 - एक. करंट व्यक्तिगत हार्मोनिक्स आणि करंट टीडीडी

- २२.५. वितरण परवानाधारक पुरवठयाच्या बिंदूवर खालीलप्रमाणे घोषित केलेल्या व्होल्टेजपेक्षा वेगळ्या व्होल्टेजला परवानगी देणार नाही.

तक्ता १ : लघु व्होल्टेज आणि उच्च व्होल्टेजसाठी वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील तफावतीच्या मर्यादा

वीज पुरवठा व्होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
-----------------------------------	-------------------------	---------

१० मिनिटांच्या वरील पुरवठा होल्टेजचे मीन आर.एम.एस. मूल्य	100% of time वेळेच्या १०० टक्के	Un +10 % / -15 %
---	------------------------------------	------------------

तक्ता २: अति-उच्च होल्टेजसाठी वीज पुरवठा होल्टेजमधील तफावतीच्या मर्यादा

वीज पुरवठा होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
१० मिनिटांच्या वरील पुरवठा होल्टेजचे मीन आर.एम.एस. मूल्य	वेळेच्या १०० टक्के	केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण/सीईआरसीने विनिर्दिष्ट केल्यानुसार

सांख्यिकी मूल्यांकनासाठी, सतत ७ दिवसांपेक्षा कमी नसणा-या कालावधीसाठी होल्टेजमधील तफावतीचे मूल्यमापन करण्यात येईल.

- २२.६. वीज पुरवठा होल्टेजमधील फिलकरची तीव्रता तक्ता ३ चे पालन करील आणि दीर्घ कालिन फिलकर तीव्रता P_{lt} च्या संदर्भात विनिर्दिष्ट करण्यात येईल.

तक्ता ३: वीज पुरवठा होल्टेजमधील फिलकरच्या तीव्रतेच्या मर्यादा

वीज पुरवठा होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
होल्टेजमधील चढउतारामुळे दीर्घ काळाच्या फिलकरची तीव्रता P_{lt}	एका आठवड्याच्या प्रत्येक कालावधीच्या ९५ टक्के	१ टक्का

- २२.७. श्री फेज पुरवठाच्या संबंधात पुरवठा होल्टेजच्या असंतुलनाचे निर्धारण, पुरवठा होल्टेजच्या निगेटिव फेज सिक्वेन्स कम्पोनेंट (मूलभूत)च्या आर.एम.एस. मूल्याचे, पुरवठा होल्टेजच्या पॉझिटिव फेज सिक्वेन्स कम्पोनेंटशी (मूलभूत) गुणोत्तर करून, करण्यात येईल.

तक्ता ४ : वीज पुरवठा होल्टेजमधील असंतुलनाच्या मर्यादा

वीज पुरवठा होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
पुरवठा होल्टेजच्या निगेटिव फेज सिक्वेन्स कम्पोनेंट (मूलभूत)च्या आर.एम.एस. मूल्याचे, पुरवठा होल्टेजच्या पॉझिटिव फेज सिक्वेन्स कम्पोनेंटशी (मूलभूत) गुणोत्तर	एका आठवड्याच्या प्रत्येक कालावधीच्या ९५ टक्के	२ टक्के

२२.८. पुरवठा व्होल्टेज डीप खालील तक्ता ५ ची पूर्तता करील आणि खालील संदर्भात विनिर्दिष्ट करण्यात येईल:

१. प्रति वर्षी घटनांची संख्या
२. घटनांचा कालावधी (t)
३. शेष व्होल्टेज (u)
४. घोषित व्होल्टेज (Uc)

तक्ता ५ : प्रति वर्षी घटनांच्या संख्येच्या संदर्भात एलव्ही आणि एचव्ही नेटवर्कसाठी पुरवठा व्होल्टेज डीप मधील असंतुलनाच्या मर्यादा

शेष व्होल्टेज (%)	कालावधी t (ms)				
	१० ≤ t ≤ २००	२०० < t ≤ ५००	५०० < t ≤ १०००	१००० < t ≤ ५०००	५००० < t ≤ ६००००
९० > u □ ८०	३०	४०	१०	५	५
८० > u □ ७०	३०	४०	५	५	५
७० > u □ ६०	१०	४०	५	५	५
६० > u □ ५	५	२०	५	५	५

२२.९. वीज पुरवठयाच्या व्होल्टेजमधील वाढीची मर्यादा आयएस १७०३६ द्वारे विनिर्दिष्ट करण्यात येईल तेव्हा आयोगाकडून स्वतंत्रपणे विनिर्दिष्ट करण्यात येईल.

२२.१०. व्होल्टेजमधील लहान अडथळे खालील तक्त्यात दिलेल्या बाबींची पूर्तता करतील आणि खालील संदर्भात विनिर्दिष्ट करण्यात येईल:

- i. प्रति वर्षी घटनांची संख्या
- ii. घटनेचा कालावधी (t)
- iii. घोषित व्होल्टेज (Uc)

तक्ता ६ : एलव्ही आणि एचव्ही नेटवर्कसाठी लघु व्होल्टेज व्यत्यय मर्यादा (प्रति वर्षी घटनांची संख्या)

शेष व्होल्टेज (%)	कालावधी (मिली सेकंद) t (ms)				
	१० ≤ t ≤ २००	२०० < t ≤ ५००	५०० < t ≤ १०००	१००० < t ≤ ५०००	५००० < t ≤ ९८००००
५ > u	५	२०	३०	१०	१०

२२.११. वितरण परवानाधारकाच्या वीज पुरवठयाच्या व्होल्टेजमधील प्रत्येक हार्मोनिक्स आणि व्होल्टेज टीएचडीची मर्यादा वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या आयएस १७०३६ नुसार राहील.

२२.१२. विश्वासार्हतेचे निर्देशांक

२२.१२.१ वितरण परवानाधारक त्याच्या वितरण यंत्रणेच्या विश्वासार्हतेची परिगणना, अहवाल कालावधीत झालेल्या मोठ्या व्यत्ययांचा कालावधी व त्यांची संख्या यांच्या आधारे पुढील निर्देशांकांचा वापर करून, करेल –

- ए. प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (SAIFI);
- बी. प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (SAIDI); आणि
- सी. ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI).

परंतु असे की, वरील निर्देशांकांची परिगणना करताना पुढील प्रकारचे व्यत्यय विचारात घेतले जाणार नाहीतः-

- ए. दुरुस्तीच्या कामासाठी पूर्व-नियोजित बंद;
- बी. पाच (५) मिनिटांपेक्षा जास्त नसलेल्या कालावधीचे तात्पुरते बंद;
- सी. ग्रिडमधील बिघाडामुळे उद्भवलेले बंद;
- डी. खालील विनियम २६.१ मध्ये नमूद केलेल्या कारणांमुळे उद्भवलेले बंद.

२२.१२.२ वितरण परवानाधारक त्याच्या प्रत्येक परिमंडल/मंडल/विभाग/उप-विभागाकरिता तसेच शहरी आणि ग्रामीण क्षेत्रासाठी स्वतंत्रपणे वरील विनियम २२.१२.१ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार विश्वासार्हतेच्या निर्देशांकांची माहिती मासिक तत्वावर ठेवेल.

२२.१२.३ वितरण परवानाधारक, प्रत्येक महिन्याच्या अखेरीस, विश्वासार्हतेच्या निर्देशांकांबाबतची अशी मासिक माहिती वितरण परवानाधारकाच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करेल आणि प्रत्येक तिमाहीला असा अहवाल आयोगाला जोडपत्र-७ नुसार सादर करेल.

२२.१२.४ आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केलेली विश्वासार्हतेची मानके साध्य करण्यासाठी वितरण परवानाधारक कसोशीने प्रयत्न करेल.

२२.१२.५ विश्वासार्हतेच्या निर्देशांकांची परिगणना करण्याची पद्धत

- ए. प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (SAIDI): हा प्रति ग्राहक मोठ्या व्यत्ययाचा सरासरी कालावधी आहे.

$$SAIDI = \sum r_i \times N_i / N_t$$

- बी. प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (SAIFI): ही प्रति ग्राहक मोठ्या व्यत्ययांची सरासरी वारंवारता आहे.

$$SAIFI = \sum N_i / N_t$$

जेथे ,

i = व्यत्ययाची घटना

r_i = प्रत्येक व्यत्ययाच्या घटनेनंतर वीज पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी लागणारा वेळ

N_i = अहवाल कालावधीत मोठा व्यत्यय अनुभवलेल्या ग्राहकांची संख्या

N_t = वितरण परवानाधारकाच्या एकूण ग्राहकांची संख्या

सी. ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI) : हा ज्या ग्राहकांनी व्यत्यायांचा अनुभव घेतला आहे त्यांच्याकरिता मोळचा व्यत्यायांचा सरासरी व्यत्यय काल आहे

$CAIDI = SAIDI/SAIFI.$

परंतु असे की, उच्च दाब ग्राहकांच्या मीटरींग डेटाच्या आधारावर फक्त अशा ग्राहकांसाठी स्वतंत्रपणे CAIDI ची परिगणना करण्यात येईल.

२२.१२.६ वितरण परवानाधारक फिडर संनियंत्रण यंत्रणेद्वारे थेट डेटा घेईल आणि त्यासाठी मानवी हस्तक्षेप करण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, अशी स्वयंचलित यंत्रणा या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून एक (१) वर्षाच्या आत तयार करण्यात यावी.

२२.१२.७ वितरण परवानाधारक, विश्वासार्हता निर्देशांकाच्या परिगणनेसाठी विचारात घेतलेला फिडर व्यत्यय डेटा प्रत्येक वितरण रोहित्र (डीटी) आणि ग्राहकाच्या ठिकाणी बसविलेल्या मीटरच्या डेटासोबत वैध करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांच्या आत आयोगाच्या मान्यतेसाठी, प्रत्येक वितरण रोहित्राकरिता (डीटी), सर्व डीटी मीटर्स आणि ग्राहक मीटर्ससाठी एएमआरच्या तरतुदीसह, मीटर बसविण्याची योजना सादर करील.

२२.१३. निर्देशित ग्राहकाने अंतःक्षेपित केलेल्या करंट हार्मोनिक्सची मर्यादा वेळोवेळी सुधारीत केलेल्या आयडइइ ५१९-२०१४ नुसार राहील.

२२.१४. वितरण परवानाधारक, पहिल्या वर्षात ३३ केव्ही उप-केंद्रांपैकी किमान ३३ टक्के आणि त्यानंतरच्या दोन वर्षात प्रत्येकी ३३ टक्के उप-केंद्रे समाविष्ट करून, टप्प्याटप्प्याने विद्युत ट्रान्सफार्मरच्या सेकण्डरी (एलच्छी) बाजूला पॉवर क्वालिटी मीटर बसविल.

२२.१५. निर्देशित ग्राहक पुरवठयाच्या बिंदूवर पॉवर क्वालिटी मीटर बसविल आणि वितरण परवानाधारकाने विनिर्दिष्ट केलेल्या संपर्क व्यवस्थेनुसार नोंद झालेल्या डेटाचे वितरण परवानाधारकाशी आदानप्रदान करील.

परंतु असे की, ग्राहक ऑनलाईन संपर्क स्थापित होईपर्यंत प्रत्येक महिन्यात ग्राहक नोंद झालेल्या डेटाचे वितरण परवानाधारकाशी आदानप्रदान करील.

परंतु असे की, विद्यमान निर्देशित ग्राहक या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून बारा महिन्यांच्या आत या तरतुदीची पूर्तता करील.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारकाच्या केंद्रीकृत माहितीसंग्रहाकडे (डेटा बेस) माहिती ऑनलाईन पाठविण्यासाठी पॉवर क्वालिटी मीटरची वैशिष्ट्ये आणि संपर्क व्यवस्था विनिर्दिष्ट करील आणि या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून तीन महिन्यांच्या आत संकेत-स्थळावर ते प्रसिद्ध करील.

२२.१६. आयझी ६१०००-४-७ आणि आयझी ६१०००-४-३० मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या आवश्यकतांचे पालन केल्याचे निश्चित करण्यासाठी परिमापन करण्यात येईल. तेथे आयझी ६१०००-४-३० श्रेणी-ए मीटरसचे पालन करणा-या परमनंट पॉवर क्वालिटी मीटर्सद्वारे हार्मोनिक्सची सतत नोंद केली जाईल.

परंतु असे की, आयझी ६१०००-४-३० श्रेणी-ए मीटर्सने अनिवार्य केलेल्या अचूकता श्रेणीपेक्षा कमी श्रेणीचे विद्यमान सीटी/पीटी असतात तेव्हा आयझी ६१०००-४-३० श्रेणी-बी च्या अनुरूप असणारे श्रेणी बी मीटर्स बसवू शकतील.

२२.१७. वितरण परवानाधारक संपर्क व्यवस्था अशा रीतीने विकसित करील की पॉवर क्वालिटी मीटर्स मधील सर्व माहिती वितरण परवानाधारकाने देखभाल करावयाच्या केंद्रीकृत माहितीसंग्रहामध्ये उपलब्ध असेल.

२२.१८. वितरण परवानाधारक वेब-आधारीत सिंगल ग्राफिकल युजर इंटरफेस डिझाईन करील आणि ग्राहकांशी संबंधित विशिष्ट डेटाच्या पुरेशा सुरक्षिततेची खबरदारी घेऊन केंद्रीकृत माहितीसंग्रहामध्ये ऑनलाईन प्रवेश देईल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक त्याने बसविलेल्या पॉवर क्वालिटी मीटर्सचा डेटा देखील संकेत-स्थळावर प्रसिद्ध करील.

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक आयोगाने वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केल्यानुसार माहितीचा (डेटा) ऑनलाईन प्रवेश प्रदान करील.

२२.१९. वितरण कंपन्या माहितीच्या सुरक्षिततेची आणि निश्चित केलेल्या प्रयोजनासाठी माहिती वापरली जाण्याची आणि विशिष्ट ग्राहकाच्या संमतीशिवाय अन्य कोणत्याही व्यक्तिला माहिती हस्तांतरित करण्यात येता कामा नये याची खबरदारी घेतील.

२२.२०. ग्राहकाने त्याच्या विद्युत भाराचा सरासरी पॉवर फॅक्टर आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसारच्या पातळीवर राखणे बंधनकारक राहील.

परंतु असे की, आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार, वितरण परवानाधारक लघु/उच्च पॉवर फॅक्टरसाठी दंड किंवा प्रोत्साहन-अधिदान देऊ शकेल.

२३. तक्रार नोंदणी आणि तक्रार हाताळणी

- २३.१ वितरण परवानाधारक, ग्राहकांच्या तक्रारीचे निराकरण करण्यासाठी सेवा केंद्र/केंद्रे स्थापन करेल. ही सर्व सेवा केंद्रे ग्राहकांकरिता आठवड्यातील सर्व दिवशी चोवीस तास खुली राहतील.
- २३.२ प्रत्येक वितरण परवानाधारक त्याच्या सर्व सेवा केंद्रात/केंद्रांमध्ये पुरेशा व्यक्तींची नियुक्ती करेल आणि एक मुख्य दूरध्वनी किंवा सेल्यूलर मोबाइल दूरध्वनी बसवेल व या दूरध्वनी क्रमांकाला पुरेशा संपर्क वाहिन्या/जोडण्या असतील ज्यांना “विना शुल्क क्रमांक (टोल फ्री नंबर) ” किंवा “ग्राहक सेवा क्रमांक” किंवा “मदत वाहिनी क्रमांक”, जसे असेल तसे, म्हणून संबोधण्यात येईल.
- २३.३ “विना शुल्क क्रमांक” किंवा “ग्राहक सेवा क्रमांक” किंवा “मदत वाहिनी क्रमांक”, जसे असेल तसे, यांना ग्राहकांद्वारे करण्यात आलेल्या कॉल्सवर किंवा पाठविण्यात आलेल्या छोट्या संदेशांकरिता (एसएमएस) कोणतेही आकार ग्राहकांवर लावण्यात येणार नाहीत.
- २३.४ वितरण परवानाधारक, सेवा केंद्र/केंद्रांची स्थापना झाल्यानंतर त्याच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रात खप असणा-या वर्तमानपत्रातून जाहीर नोटीशीद्वारे तसेच वितरण परवानाधारकाच्या संकेत-स्थळावर प्रसिद्ध करून, ग्राहकांना याची माहिती देईल आणि केंद्राच्या दूरध्वनी संपर्क क्रमांकात कोणताही बदल झाल्यास त्याची माहिती ग्राहकांना योग्यरित्या प्रसारीत होऊन मिळेल, याची वितरण परवानाधारक खात्री करेल.
- २३.५ वितरण परवानाधारक, तक्रारीची नोंद ठेवण्यासाठी आवश्यक इलेक्ट्रॉनिक माहिती-संग्रह (डेटा बेस) उपलब्ध असेल, याची खात्री करेल.
- २३.६ वितरण परवानाधारक ग्राहकांना ऑनलाईन तक्रार करणे शक्य व्हावे यासाठी ऑनलाईन मॉड्युल पुरविल. त्याशिवाय, वितरण परवानाधारक ग्राहक जेथे तक्रारी नोंदवू शकतील त्या कार्यालयांचे नाव, पत्ते आणि दूरध्वनी क्रमांकांची माहिती, वीज देयकांसोबत किंवा देयकांवर छापून अतिरिक्त माहितीच्या स्वरूपात देईल आणि उप-विभागीय किंवा समकक्ष वितरण युनिटच्या कार्यालयांमध्ये आणि वितरण परवानाधारकाच्या इंटरनेट संकेत-स्थळावर देखील ही माहिती प्रदर्शित करील.
- २३.७ वितरण परवानाधारक, ग्राहकाने केलेल्या प्रत्येक (तोंडी किंवा लेखी) तक्रारीची नोंद ठेवील किंवा या प्रयोजनासाठी ठेवलेल्या इलेक्ट्रॉनिक नमुन्यात नोंद करेल. तक्रारीची नोंद वर्गवारी-

निहाय करण्यात येईल ज्यामुळे द्यावयाच्या भरपाईस अंतिम स्वरूप देण्यास आणि आयोगाला कामगिरीचा अहवाल पाठविण्यास मदत होईल. वितरण परवानाधारक प्राप्त झालेल्या प्रत्येक तक्रारीला (डिजिटली प्राप्त झालेल्या सर्व तक्रारी) विशिष्ट क्रमांक देईल व तो ग्राहकाला, टपालद्वारा प्राप्त झालेल्या तक्रारी वगळून, यथोचितरित्या कळवेल. तथापि, टपालद्वारा तक्रार पाठविल्यानंतर, तक्रारदाराने दूरध्वनीद्वारे किंवा व्यक्तीशः तक्रारीच्या क्रमांकाबाबत/ तक्रारीच्या सद्यस्थितीबाबत चौकशी केल्यास, तक्रारीचा क्रमांक तक्रारदाराला कळविण्यात येईल.

- २३.८ प्रत्येक वितरण परवानाधारक ग्राहकांच्या तक्रारी हाताळण्यासाठी, तक्रार हाताळणारी केंद्रे/सेवा केंद्रे/ग्राहक सेवा केंद्रे/सेवा केंद्रे किंवा अन्य कोणत्याही ग्राहक संपर्क केंद्रात, अनुसरावयाची स्वतःची कार्यपद्धत ठरवेल.

परंतु असे की, सर्व तक्रारी इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने (सॉफ्टवेअरद्वारे) स्ट्रक्चर्ड मॅट्रिक्स फॉर्मटमध्ये हाताळण्यात येतील (push down for resolution of complaint and push up for closure). सॉफ्टवेअरमध्ये बिल्ट-इन-टाइम-डिपेण्डेण्ट एस्केलेशन मॅट्रिक्स देखील असेल.

- २३.९ वितरण परवानाधारकाचा प्रत्येक प्राधिकृत प्रतिनिधी ग्राहकाशी होणा-न्या भेटीत स्वतःचे नांव दिसेल अशा रीतीने नामपट्टी लावेल आणि ग्राहकाने मागणी केल्यास, तपासणीकरिता त्याचे ओळखपत्र आणि परवानाधारकाचे प्राधिकारपत्र ग्राहकाशी संवाद साधण्यासाठी दाखवेल.

- २३.१० वितरण परवानाधारक, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवान्याच्या सर्वसाधारण अटी) विनियम, २००६ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे ग्राहक हक्क निवेदनाची प्रत ग्राहकाने मागणी केल्यास त्याला देईल व तसेच ते उत्तरवून घेण्याच्या स्वरूपात त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर देखील उपलब्ध असल्याची खात्री करेल.

- २३.११ ग्राहक सेवा देण्यासाठी अर्ज, ई-मेल, मोबाईल, संकेत-स्थळ इ. सर्व पद्धती चालू ठेवतानाच, परवानेधारक विनंती करण्यात आलेल्या सर्व सेवांचा एकत्रित आढावा घेण्यासाठी सर्व सेवा एकीकृत ग्राहक संपर्क व्यवस्थापक (सीआरएम) प्रणालीद्वारे देण्यासाठी प्रयत्नशील राहील.

- २३.१२ सीआरएमद्वारे ग्राहक आणि अधिका-यांना अर्ज प्राप्त झाल्याची, सेवा पूर्ण झाल्याची, अर्जाच्या स्थितीतील बदल इ. सारख्या घटनांची एसएमएस/ई-मेल ॲलर्ट, सूचना देण्याची; ॲनलाईन स्टेटस ट्रॅकिंग आणि पूर्वनिर्धारित कालावधीत सेवा न देण्यात आल्यास आपोआप वरच्या स्तरावर जाण्याची सुविधा असेल.

२४. वितरण परवानेधारकांच्या कृतीसंबंधीची मानके

- २४.१ या विनियमांतील जोडपत्र '३' मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली मानके वितरण परवानाधारकाने पुरवावयाच्या सेवेची किमान मानके असतील व ती वितरण परवानाधारक साध्य करेल व राखेल. लोकसंख्येची घनता आणि स्थानिक पर्यावरण व परिस्थिती यानुसार, वितरण परवानाधारकाच्या संपूर्ण क्षेत्रात किंवा सर्व वितरण परवानेधारकांकरिता कृतीची मानके वेगवेगळी असू शकतील. नागरी व ग्रामीण क्षेत्रांना हे वर्गीकरण लागू राहील.

परंतु असे की, या विनियमांत घालून देण्यात आलेली कोणतीही कालमर्यादा ही संबंधित कामे पूर्ण करण्यासाठी अनुज्ञेय कमाल कालमर्यादा असेल.

परंतु आणखी असे की, आयोग, भौगोलिक परिस्थिती विचारात घेऊन दूरस्थ, डोंगराळ, जंगल आणि वाळवंट यासारख्या प्रदेशाकरिता, सेवेची मानके स्वतंत्रपणे ठरवून देऊ शकेल.

परंतु आणखी असे की, वैधानिक मंजुरी, वहिवाटीचे हक्क, जमीन अधिग्रहण किंवा ग्राहकाला त्याच्यावरील जबाबदा-या पार पाडण्यात झालेला विलंब या कारणांमुळे, जे वितरण परवानाधारकाच्या वाजवी नियंत्रणा पलिकडे असेल, किंवा दैवी आपत्तीमुळे, निर्माण झालेल्या समस्यांमुळे वीज पुरवठा देण्यात विलंब झाल्यास वितरण परवानाधारकाला जबाबदार धरण्यात येणार नाही.

२४.२ वितरण परवानाधारकाला या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली कृतीची मानके साध्य करण्यात व राखण्यात अपयश आल्यास, वितरण परवानाधारकाला भरपाईची मागणी करणा-या बाधित व्यक्तीस विद्युत अधिनियम, २००३ अंतर्गत, जोडपत्र '३' मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली भरपाई अदा करावी लागेल.

२५. भरपाईचे निश्चितीकरण

- २५.१ बाधित व्यक्तींना वितरण परवानाधारकाने द्यावयाची भरपाई या विनियमांच्या जोडपत्र '३' मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आली आहे.
- २५.२ वितरण परवानाधारक, या विनियमांच्या जोडपत्र '३' मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे, बाधित व्यक्तीला भरपाई अदा करण्यासाठी जबाबदार राहील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक कृतीची मानके पूर्ण करू शकला नाही तर, बाधित व्यक्ति/ग्राहकांनी दावा दाखल करण्याची आवश्यकता न राहता, जोडपत्र '३' नुसारच्या मापदंडांसाठी सर्व बाधित व्यक्ति/ग्राहकांना वितरण परवानाधारकाकडून आपोआप भरपाई मिळणे देय राहील.

परंतु आणखी असे की, ज्या ग्राहकांनी मागील एक वर्षात वितरण परवानाधारकाकडे त्यांच्या सर्व देयकांचा भरणा प्रत्येक देयकाच्या देय दिनांकाच्या आत विनाविलंब केला आहे आणि ज्यांची कोणतीही प्रलंबित रक्कम वितरण परवानाधारकाकडे भरावयाची नाही, फक्त त्याच ग्राहकांना आपोआप भरपाई देय राहील.

परंतु आणखी असे की, या विनियमांतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या कृतीच्या मानकांची वितरण परवानाधारकाने पूर्तता न केल्यामुळे बाधित झालेली व्यक्ती जोडपत्र '३' नुसार आपोआप भरपाई मिळण्याचा हक्क नसलेल्या मापदंडांसाठी आणि ज्यास भरपाईचा दावा करावयाचा आहे अशी व्यक्ती, वितरण परवानाधारकाने कृतीच्या मानकांची पूर्तता न करण्यामुळे बाधित झाल्याच्या

वेळेपासून जास्तीत जास्त साठ (६०) दिवसांच्या आत, संबंधित वितरण परवानाधारकाकडे दावा दाखल करील.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, बाधित ग्राहकाने/ग्राहकांनी मागील महिन्यातील देयक चक्रात दाखल केलेल्या दाव्याच्या दिनांकापासून कमाल नव्वद (९०) दिवसांच्या आत त्यांना भरपाई देईल आणि अशी भरपाई ग्राहकांच्या भविष्यातील देयकामध्ये अदा करण्यात किंवा समायोजित करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारकाकडून ग्राहकाला भरपाई दिल्याची माहिती देणारा पुष्ट्यर्थ संदेश देखील पाठविण्यात येईल.

२५.३ जर बाधित व्यक्ती, या विनियमांतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या कृतीच्या मानकांची पूर्तता न केल्यामुळे वितरण परवानाधारकाद्वारे आपोआप करावयाची भरपाई न केल्यामुळे बाधित झाली किंवा भरपाईसाठी दावा दाखल करु इच्छित असेल तर, अशी व्यक्ती वितरण परवानाधारकाने कृतीच्या मानकांची पूर्तता न करण्यामुळे बाधित झाल्याच्या वेळेपासून जास्तीत जास्त साठ (६०) दिवसांच्या आत संबंधित वितरण परवानाधारकाकडे एसएमएसच्या माध्यमातून इलेक्ट्रॉनिक/डिजिटल तक्रार नोंदवून, ऑनलाईन रजिस्ट्रेशन, वेब-चॅट सुविधा आणि मोबाईलद्वारे (व्यक्तिशः किंवा टोल फ्री दूरध्वनी क्रमांकाच्या माध्यमातून) तक्रार करु शकेल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक बाधित व्यक्तीच्या तक्रारीचे निराकरण करील आणि त्याने दावा दाखल केल्याच्या दिनांकापासून जास्तीत जास्त तीस (३०) दिवसांच्या आत प्रभावित व्यक्तीला भरपाई देईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाच्या अभिवेदनावर वितरण परवानाधारकाद्वारे भरपाई देय असल्यास, भरपाईची रक्कम जोडपत्र '३' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमेच्या दिडपट असेल.

स्पष्टीकरण : जोडपत्र '३' नुसार देय असलेली भरपाई रु. ४०० असेल तर, बाधित ग्राहकाला या रकमेच्या दिडपट म्हणजे रु. ६००/-, जोडपत्र '३' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कमाल मर्यादेपेक्षा जरी अशी रक्कम जास्त असली तरी, देय राहतील,

२५.४ वितरण परवानाधारकाने बाधित व्यक्तीला भरपाई अदा केली नाही किंवा बाधित व्यक्तिच्या गा-हाण्याचे निवारण केले नाही तर अशी बाधित व्यक्ती, महाराष्ट्र विद्युत नियमक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० व त्यातील वेळोवेळी अंमलात आलेल्या सुधारणांनुसार, संबंधित ग्राहक गा-हाणे निवारण मंचाकडे, तिच्या गा-हाण्याच्या निवारणासाठी अभिवेदन सादर करु शकेल.

परंतु असे की, जर ग्राहक गा-हाणे मंचाने भरपाईची मागणी मान्य केली तर, या विनियमांच्या जोडपत्र '३' मध्ये आयोगाने निश्चित केलेली भरपाई मंचाकडून किंवा जर मंचाच्या निर्णयाविरुद्ध विद्युत लोकपालाकडे अपील करण्यात आले असेल तर विद्युत लोकपालाकडून मंजूर करण्यात येईल व संबंधित वितरण परवानाधारकास भरपाईची रक्कम अदा करावी लागेल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच किंवा लोकपालांनी भरपाईची मागणी मान्य केली तर, भरपाईची रक्कम जोडपत्र '३' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमेच्या दुप्पट असेल.

स्पष्टीकरण : जोडपत्र '३' नुसार देय असलेली भरपाई रु. ४०० असेल तर, बाधित ग्राहकाला या रकमेच्या दुप्पट म्हणजे रु. ८००/-, जोडपत्र '३' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कमाल मर्यादेपेक्षा जरी अशी रक्कम जास्त असली तरी, देय राहतील.

परंतु आणखी असे की, ही भरपाई अधिनियमाच्या कलम ५७ मधील तरतुदीनुसार आयोगाने अशा अपयशांच्या निश्चित केलेल्या वर्गीकरणावर आधारित असेल आणि अशा भरपाईची रक्कम मंचाने किंवा विद्युत लोकपालाने, जसे असेल तसे, दिलेल्या निर्देशापासून नव्वद (९०) दिवसांच्या आत ग्राहकाला अदा करण्यात येईल किंवा ग्राहकाच्या (भरपाई मंजूर केल्यानंतर ग्राहकास पाठविलेल्या) भविष्यातील देयकांमध्ये समायोजित करण्यात येईल.

२५.५ परवानाधारकाने अदा केलेली भरपाई परवानाधारकाच्या वार्षिक महसुली गरजेमधून वसुल करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

२६. सूट

२६.१ आयोगाच्या मते, वितरण परवानाधारक जर खालील बाबींमुळे, या विनियमांतील त्याच्यावरील जबाबदा-या पार पाडू शकत नसेल, तर या विनियमांतील कोणतीही बाब त्याला लागू होणार नाही-

- ए. चक्रीवादळ, पूर, वादळ युध्द, बंड, नागरी अशांतता, दंगली, वीज, भूकंप, टाळेबंदी, वीज पुरवठा सावधगिरीने खंडीत करणे, आग ज्यामुळे परवानाधारकाच्या विद्युत संच मांडणीवर किंवा कार्यावर विपरित परिणाम झाला असेल;
- बी. वीज निर्मितीतील बिघाडामुळे किंवा पारेषण जाळ्यातील बिघाडामुळे जर काम बंद ठेवावे लागले तर;

सी. राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र/प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र/राज्य भार प्रेषण केंद्रांकडून त्यांच्या सुविधांतील बिघाडांमुळे जर आउटेज करण्यात आले तर;

डी. किंवा वितरण परवानाधारकाच्या नियंत्रणाबाहेरील अन्य घटना.

परंतु असे की, या विनियमांतील कृतीची मानके साध्य करण्यात वितरण परवानाधारकास आलेल्या अपयशाचे कारण जर वितरण प्रणालीच्या प्रतिबंधक देखभालीत कमतरता किंवा निष्काळजीपणा किंवा त्रुटी असेल किंवा वितरण परवानाधारकाने वाजवी सावधगिरी दाखवून योग्य उपाययोजना न करणे हे असेल तर, वितरण परवानाधारकास या अपयशासाठी माफ करता येणार नाही.

२६.२ आयोग सर्वसाधारण अथवा विशेष आदेशाद्वारे, त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीसाठी, वितरण परवानाधारकाला या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेली कोणतीही किंवा सर्व मानके साध्य करण्यातून सूट देऊ शकेल.

२७. कृतीच्या मानकांसंबंधीची माहिती

२७.१ वितरण परवानाधारक, अधिनियमाच्या कलम ५९ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (ए) आणि (बी) अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या बाबींसंबंधीची माहिती आयोगास आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर तीस (३०) दिवसांच्या आत वार्षिक तत्त्वावर सादर करेल.

परंतु असे की, ही माहिती या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या प्रत्येक मानकाची पूर्तता करण्यात अपयश आलेल्या प्रकरणांच्या एकूण संख्येच्या संबंधी असेल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, त्याने कोणत्याही वादाशिवाय भरपाई अदा केलेल्या एकूण प्रकरणांची संख्या तसेच मंच किंवा विद्युत लोकपाल यांच्या आदेश किंवा निर्देशानुसार भरपाई अदा केलेल्या एकूण प्रकरणांची संख्या, प्रत्येक वर्गवारीत देण्यात आलेल्या एकूण भरपाईच्या रकमेसह, वेगवेगळी नमूद करेल.

परंतु आणखी असेही की, वितरण परवानाधारक, अधिनियमाच्या कलम ५९ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (ए) आणि (बी) अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या बाबींसंबंधीची माहिती आयोगाला तिमाही तत्त्वावर, तिमाही संपल्यानंतर तीस (३०) दिवसांच्या कालावधीत, जोडपत्र-४ ते जोडपत्र-७ मध्ये दाखविण्यात आलेल्या नमून्यात, सादर करेल आणि अशी माहिती तिमाही संपल्यानंतर तीस (३०) दिवसांच्या कालावधीत, वितरण परवानाधारकाच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करेल.

- २७.२ आयोग, वितरण परवानाधारकाने कृतीच्या मानकांच्या केलेल्या पूर्ततेचे संनियंत्रण करण्याकरिता वार्षिक तपासणी करणे व आयोगास अहवाल सादर करणे, यासाठी आयोगाच्या अधिका-यास (स्टाफ-ऑफिसरला) किंवा कोणत्याही स्वतंत्र एजन्सी/एजन्सीजना, प्राधिकृत करू शकेल.
- २७.३ वितरण परवानाधारक जानेवारी आणि जुलै महिन्यांच्या देयकांमध्ये हमी दिलेल्या कृतीच्या मानकांसह भरपाईची संरचना, तक्रार दाखल करण्यासाठीच्या कार्यपद्धतीच्या माहितीचा सविस्तर तपशील देणा-या संकेत-स्थळाची लिंक देईल.
- २७.४ वितरण परवानाधारक ग्राहकांचे हक्क, कृतीची मानके, भरपाईच्या तरतुदी, गा-हाणे निवारण, उर्जेच्या कार्यक्षम वापराच्या उपाययोजना आणि वितरण परवानाधारकाच्या अन्य कोणत्याही योजना याबाबत जागरुकता निर्माण करण्यासाठी समाज माध्यमे, इलेक्ट्रॉनिक माध्यमे, संकेत-स्थळ आणि ग्राहक सेवेशी संबंधित कार्यालयांमधील फलकांद्वारे उचित प्रसिध्दी देण्याची व्यवस्था करील.
- २७.५ वितरण परवानाधारक विद्यमान मीटर्सच्या ऐवजी नवीन तंत्रज्ञानयुक्त मीटर्स बसविण्याच्या फायद्यासंबंधात ग्राहकांमध्ये जागरुकता निर्माण करण्यासाठी पुरेशी उपाययोजना करील.
- २७.६ वितरण परवानाधारक, फिडर-निहाय आउटेजची माहिती, आउटेज कमी करण्यासाठी केलेले प्रयत्न, विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापरास प्रतिबंध किंवा विद्युत संयत्र, विद्युत वाहिनी किंवा मीटरमध्ये अनधिकृत बदल, धोका किंवा नुकसान आणि वर्षादरम्यान प्राप्त झालेला परिणाम याची माहिती, त्यांच्या संकेत-स्थळावर प्रसिध्द करील.

२८. आदेश आणि कार्यप्रणाली निर्देश निर्गमित करणे

या विनियमांची अंमलबजावणी करण्यासाठी, अधिनियमातील तरतुदीच्या अधीन राहून, आयोग, वेळोवेळी आदेश आणि कार्यप्रणाली निर्देश करू शकेल.

२९. शिथील करण्याचे अधिकार

आयोग, स्वतःहून किंवा आयोगासमोर हितसंबंधित व्यक्तीने केलेल्या अर्जाच्या संर्दभात, या विनियमांतील कोणतीही तरतूद सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे शिथील करू शकेल; मात्र त्यापूर्वी, यासंबंधीच्या कारणांची लेखी नोंद करण्यात येईल आणि तरतूद शिथिल केल्यामुळे बाधित होऊ शकणा-या व्यक्तीना त्यांची बाजू मांडण्याची संधी देण्यात येईल.

३०. दुरुस्ती करण्याचा अधिकार

आयोग या विनियमांतील कोणत्याही तरतुदीमध्ये कोणत्याही वेळी बदल, फेरफार, फेरबदल किंवा सुधारणा करू शकेल.

३१. अडचणी दूर करण्याचा अधिकार

या विनियमांतील तरतूदी अंमलात आणताना जर कोणतीही अडचण उद्भवली तर, आयोग, सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे, अधिनियमातील तरतुदींशी विसंगत नसतील व अडचण दूर करण्यासाठी त्यास आवश्यक वाटतील, अशा तरतूदी करू शकेल.

सचिव,
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

जोडपत्र - १

ए. विद्युत भाराच्या निश्चितीकरणाचे निकष

अनु. क्र.	प्रिमायसेस/इमारतीचा वर्ग	संलग्न भार प्रति चौ. मीटर चटई क्षेत्र
१	निवासी	किमान ७५ वॅट प्रति चौ. मीटर
२	केंद्रीकृत एअर-कण्डीशनिंग असणारी वाणिज्यिक इमारत	किमान २०० वॅट प्रति चौ. मीटर
३	अन्य सर्व वाणिज्यिक आस्थापना	किमान १५० वॅट प्रति चौ. मीटर
४	अन्य सर्व वर्गवारीसाठी	ग्राहकाने उल्लेखलेला प्रत्यक्ष विद्युत भार किंवा २० केडब्ल्युच्या वरील जोडणीच्या संदर्भात करारबद्ध मागणी ७५ वॅट प्रति चौ. मीटर

बी. पायाभूत विकासासाठी विद्युत भाराच्या अंदाजाकरिता डायव्हरसिटी फॅक्टर

अनु. क्र.	प्रिमायसेस/इमारतीचा वर्ग	विविधता घटक-शहरी	विविधता घटक – ग्रामीण
१	निवासी - ५०० चौ. फूट पर्यंत चटई क्षेत्र	१.५	२
२	निवासी - ५०० चौ. फूटच्या वरील चटई क्षेत्र	२.५	३
३	केंद्रीकृत एअर-कण्डीशनिंग असणारी वाणिज्यिक इमारत	१.५	२
४	अन्य सर्व वाणिज्यिक आस्थापना	१.५	२
५	अन्य सर्व वर्गवारीसाठी	१.५	२

जोडपत्र २

अर्जाचा नमुना - (लघु-दाव सेवा)

(अर्ज खालीलपैकी ज्या कारणासाठी असेल त्या चौकोनात खूण करावी)

☐ नवीन जोडणीसाठी	☐ विद्युत भारामध्ये बाढ करण्यासाठी
☐ सेवेत रूपांतर करण्यासाठी	☐ ग्राहक वर्गवारीत बदल करण्यासाठी
☐ जागेत बदल करण्यासाठी	
☐ चेंजओवर आणि स्विचओवर करिता टीपीसी/एडएमएल चा पर्याय	

विद्यमान ग्राहक असल्यास, सेवा जोडणी क्रमांक -- -----
पुरवठादाराचे नाव : -----

१	अर्जदार/संस्थेचे नाव :	
२	वडील/पती/संचालक/भागिदार/विश्वस्त यांचे नाव :	
	मालक आहे का ताबेदार आहे	
३	पत्ता	
(अ)	संपर्कसाठी:	घर/प्लॉट/जागा क्र. रस्ता क्षेत्र/कॉलनी/शहर जिल्हा दूरध्वनी क्र.: ई-मेल आयडी मोबाईल क्र.:
(ब)	ज्या जागेसाठी नवीन जोडणीकरिता अर्ज करण्यात आला आहे/विद्यमान जोडणी जोथे स्थलांतरित करावयाची असेल त्या जागेचा पत्ता (ठिकाण सहज शोधण्यासाठी मार्गदर्शक खूण नमूद करावी)	घर/प्लॉट/जागा क्र. रस्ता क्षेत्र/कॉलनी/शहर जिल्हा
४	प्लॉटचे आकारमान चौ. फूट	व्यापलेले क्षेत्र चौ. फूट
५	पुरवठ्याची वर्गवारी : (वर्गवारीची यादी जोडण्यात आली आहे)	
६	पुरवठ्याचे प्रयोजन:	
७	अर्जात मागण्यात आलेला एकूण विद्युत भार (KWमध्ये):	
८	ई-देयकाकरिता पर्याय (हो/नाही)	
९	पुरवठ्याचा प्रकार (कायमस्वरूपी/तात्पुरता):	
९(अ)	तात्पुरता पुरवठा असल्यास, हवा आसलेला कालावधी नमूद करावा :	पासून (दिनांक) पर्यंत (दिनांक)
१०	मागितलेल्या वीज पुरवठ्यासाठी सेवा वाहिन्या टाकण्याचे आणि/किंवा समर्पित वितरण सुविधा उभारण्याचे काम आपणाला करावयाचे असल्यास कृपया तसे नमूद करावे: (होय/नाही)	
११	आपणास वितरण परवानाधारकाऐवजी अन्य पुरवठादाराकडून स्वतःचे मीटर खरेदी करावयाचे आणि	

	बसविण्याचे असल्यास कृपया तसे नमूद करावे: (होय/नाही)
१२	वितरण परवानाधारकाच्या कार्यक्षेत्रात ग्राहकाच्या नावे विजेची देय असलेली कोणतीही शिल्लक रक्कम : आहे/नाही
१३	जोडणीसाठी अर्ज करण्यात आलेल्या जागेकडून विजेची देय असलेली कोणतीही शिल्लक रक्कम: आहे/नाही उत्तर होय असल्यास, तपशील देणे :

मी/आम्ही येथे जाहीर करीत आहे की,

- (अ) या अर्जात देण्यात आलेली माहिती माझ्या ज्ञानानुसार सत्य आहे.
- (ब) मी/आम्ही महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२० वाचले आहेत आणि त्यामध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या अटींचे पालन करण्याचे मला/आम्हाला मान्य आहे.
- (क) मी/आम्ही लागू असलेल्या वीज दर आणि अन्य आकारांनुसार प्रत्येक महिन्यात विजेच्या देय रकमेचा भरणा करू.
- (ड) मी/आम्ही मीटर, कट-आऊट आणि त्यानंतरची विद्युत मांडणी यांच्या सुरक्षिततेला जबाबदार राहू.
- (इ) मी/आम्ही त्यावेळी अंमलात असलेल्या सर्व कायद्यांतर्गत सर्व आवश्यकतांची पूर्तता केली आहे आणि अशा पूर्तता न करण्यामुळे उद्भवलेल्या कोणत्याही बाबीसाठी कायदेशीररित्या जबाबदार धरण्यात यावे. अशा पूर्तता न करण्यामुळे होणा-या कोणत्याही नुकसानीची वितरण परवानाधारकाला क्षतिपूर्ती करण्यात यावी.

अर्जाचा नमुना - (उच्च दाब/अति उच्च दाब सेवा)

(अर्ज खालीलपैकी ज्या कारणासाठी असेल त्या चौकोनात खूण करावी)

☐ नवीन जोडणीसाठी
☐ सेवेत रुपांतर करणासाठी
☐ जागेत बदल करण्यासाठी
☐ चेंजओव्हर आणि स्विचओव्हर करिता
टीपीसी/एइएमएल चा पर्याय | ☐ विद्युत भारामध्ये बाढ करण्यासाठी
☐ ग्राहक वर्गवारीत बदल करण्यासाठी |
|---|---|

विद्यमान ग्राहक असल्यास, सेवा जोडणी क्रमांक -- -----

पुरवठादाराचे नाव: -----

१	अर्जदार/संस्थेचे नाव :							
२	वडील/पती/संचालक/भागिदार/विश्वस्त यांचे नाव :							
३	संपर्कसाठी पत्ता :							
	दूरध्वनी क्रमांक							
	ई-मेल आयडी							
	मोबाईल क्र.							
४	ज्या जागेत नवीन जोडणीकरिता अर्ज करण्यात आला आहे/विद्यमान जोडणी जेथे स्थलांतरित करावयाची असेल त्या जागेचा पत्ता							
	(ठिकाण सहज शोधण्यासाठी मार्गदर्शक खूण नमूद करावी)							
५	हवा असलेला पुरवठ्याचा दाब (KVमध्ये) (कृपया लागू असलेल्या वर्गवारीला खूण करा)	११ (KV)	२२ (KV)	३३ स(KV)	६६ ((KV))	११० ((KV))	१३२ ((KV))	२२० (KV)
६	पुरवठ्याचा प्रकार (कायमस्वरूपी/तात्पुरता) :							
६(अ)	तात्पुरता पुरवठा असेल तर, हवा असलेला कालावधी नमूद करावा	पासून (दिनांक): पर्यंत (दिनांक) :						
७	अर्जात करण्यात आलेली एकूण करारांतर्गत मागणी (KW/KVA मध्ये)							
८	करारांतर्गत मागणीच्या अंदाजांसाठी आधार- गृहित धरण्यात आलेला डायव्हर्सिटी फॅक्टर							
९	करारांतर्गत मागणी टप्या-टप्याने (फेझिंग) हवी आहे का (होय/नाही)							
	उत्तर होय असल्यास, खालील तपशील देण्यात आलेल्या नमुन्यामध्ये द्यावो:-							
	हवी असलेली करारांतर्गत मागणी शो-यासह, असल्यास, (KVA मध्ये)	ज्या दिनांकापासून पुरवठा हवा असेल तो अंदाजित दिनांक						
	(अ)							
	(ब)							
	(क)							
१०	विद्युत मांडणीचे प्रयोजन:							
११	प्रयोजनानुसार वीज दर वर्गवारीचा पर्याय :							

१२	उद्योगाची वर्गवारी: (लागू असेल तेथे खूण करा)	लघु उद्योग	मध्यम उद्योग	मोठा उद्योग
	युनिटचा प्रकार: (जसे की, मालकीचा/भागिदारीचा/खाजगी मर्यादित/ सार्वजनिक मर्यादित/सोसायटी/शासकीय विभाग/शासकीय उपक्रम)			
१३	औद्योगिक जागा विकसित करणा-या संस्थेचे नाव			
१४	स्वतंत्र फिडरमधून पुरवठ्याची गरज आहे का			
१५	उपरोक्त युनिट केव्हाही अन्य ठिकाणी कार्यरत होते का किंवा जोडणीसाठी अर्ज केला होता का? (उत्तर होय असल्यास, कृपया तपशील द्यावा)	(अ) मंजूर भार : (ब) सेवा जोडणी क्र. : (क) देय थकबाकी (असल्यास) :		
१६	जागेसाठी विद्युत जोडणीची मागणी यापूर्वी करण्यात आली होती का? (उत्तर होय असल्यास, कृपया तपशील द्यावा)	(अ) युनिटचे नाव : (ब) सेवा जोडणी क्र.: (क) देय थकबाकी (असल्यास) :		
१७	वितरण परवानाधारकाच्या कार्यक्षेत्रात ग्राहकाच्या नावे विजेची देय असलेली कोणतीही शिल्लक रक्कम- आहे/नाही उत्तर होय असल्यास, तपशील देणे:			
१८	जोडणीसाठी अर्ज करण्यात आलेल्या जागेकडून विजेची देय असलेली कोणतीही शिल्लक रक्कम-: आहे/नाही उत्तर होय असल्यास, तपशील देणे:			

मी/आम्ही येथे जाहीर करीत आहे की,

- (अ) या अर्जात देण्यात आलेली माहिती माझ्या ज्ञानानुसार सत्य आहे.
- (ब) मी/आम्ही महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२० वाचले आहेत आणि त्यामध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या अटींचे पालन करण्याचे मला/आम्हाला मान्य आहे.
- (क) मी/आम्ही लागू असलेल्या वीज दर आणि अन्य आकारांनुसार प्रत्येक महिन्यात विजेच्या देय रकमेचा भरणा करू.
- (ड) मी/आम्ही मीटर, कट-आऊट आणि त्यानंतरची विद्युत मांडणी यांच्या सुरक्षिततेला जबाबदार राहू.
- (इ) मी/आम्ही त्यावेळी अंमलात असलेल्या सर्व कायद्यांतर्गत सर्व आवश्यकतांची पूर्तता केली आहे आणि अशा पूर्तता न करण्यामुळे उद्भवलेल्या कोणत्याही बाबीसाठी कायदेशीररित्या जबाबदार धरण्यात यावे. अशा पूर्तता न करण्यामुळे होणा-या कोणत्याही नुकसानीची वितरण परवानाधारकाला क्षतिपूर्ती करण्यात यावी.

जोडपत्र - ३

कृतीच्या मानकांची पूर्तता न केल्यामुळे ग्राहकांना द्यावयाची भरपाई

पुरवठ्याचे कार्य/घटना		मानक	देय भरपाई	आपोआप/हस्तचलित
१. विद्युत पुरवठा (तात्पुरत्या जोडणीसह) सुरु करणे				
(एक)	अर्ज सादर केल्याच्या तारखेपासून अर्जदाराच्या जागेची तपासणी पूर्ण करण्याचा कालावधी (कृषी जोडण्या वगळून)	कामाचे तीन (३) दिवस (नागरी क्षेत्रात) कामाचे सात (७) दिवस (ग्रामीण क्षेत्रात)	रु. २५/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, ग्राहक वर्गवारीसाठी लागू असलेल्या सेवा जोडणी आकाराच्या जास्तीत जास्त दुपटीच्या अधीन राहून,	हे विनियम पसिध्द झाल्याच्या दिनांकापासून एक महिन्यानंतर आपोआप. (एक महिन्यानंतर पहिला दिवस सुरु होईल)
(दोन)	अर्जदाराने ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधा मागितल्यास, अर्ज सादर केल्याच्या तारखेपासून अर्जदाराने करावयाच्या खर्चासंबंधी त्याला कळविण्याचा कालावधी	कामाचे सात (७) दिवस	रु.२५/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास ग्राहक वर्गवारीसाठी लागू असलेल्या सेवा जोडणी आकाराच्या जास्तीत जास्त दुपटीच्या अधीन राहून,	आपोआप वरील (एक) च्या अधीन राहून
(तीन)	परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्याच्या तारखेपासून आणि आकारांचा भरणा केल्यानंतर, पुरवठा करावयाचा कालावधी		रु.५०/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, ग्राहक वर्गवारीसाठी लागू असलेल्या सेवा जोडणी आकारांच्या जास्तीत जास्त दुपटीच्या अधीन राहून	
	अस्तित्वात असलेल्या लघु दाब विद्युत जाळ्यातून पुरवठा करावयाचा असल्यास	पंधरा (१५) दिवस		आपोआप
	अस्तित्वात असलेल्या विद्युत जाळ्यातून पुरवठा करावयाचा असल्यास	एक (१) महिना		आपोआप
	-वितरण मेन्सचा विस्तार किंवा वाढ करावयाची असल्यास	तीन (३) महिने		आपोआप
	- वितरण यंत्रणेचा भाग असलेले नवीन उप-केंद्र सुरु करावयाची गरज असल्यास	एक (१) वर्ष		आपोआप

पुरवठ्याचे कार्य/घटना		मानक	देय भरपाई	आपोआप/हस्तचलित
२. विद्युत पुरवठा पूर्ववत करणे				
(एक)	फ्यूज गेल्याची तक्रार	तीन (३) तास (नागरी क्षेत्रात)	रु ५०/- विलंबाच्या प्रति तासास किंवा त्याच्या भागास लघु दाब ग्राहकासाठी कमाल रु. ५००/- आणि उच्च दाब ग्राहकासाठी रु. १०००/- च्या अधीन राहून	हस्तचलित
		अठरा (१८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)		हस्तचलित
(दोन)	३३केळी/२२ केळी /११ केळी /४००V ओव्हरहेड वाहिन्यात बिघाड झाला असल्यास	चार (४) तास (नागरी क्षेत्रात)	हस्तचलित	हस्तचलित
		चोवीस (२४) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)		हस्तचलित
(तीन)	जमिनी खालील केबल दोष	आठ (८) तास (नागरी क्षेत्रात)	हस्तचलित	हस्तचलित
		अट्ठेचाळीस (४८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)		हस्तचलित
(चार)	वितरण रोहित्रात बिघाड	अठरा (१८) तास (नागरी क्षेत्रात)	हस्तचलित	हस्तचलित
		अट्ठेचाळीस (४८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)		हस्तचलित
(पाच)	जळालेले मीटर	अठरा (१८) तास (नागरी क्षेत्रात)	हस्तचलित	हस्तचलित
		अट्ठेचाळीस (४८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)		हस्तचलित

- जेथे दूर अंतरावरून मीटरमधील नोंदी घेण्याची किमान सुविधा असेल तेथे पुरवठा पूर्ववत होण्यासाठी आपोआप भरपाई देय राहील.
- पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठीची एकूण भरपाई लघु दाब ग्राहकांसाठी रु. २,५००/- आणि उच्च दाब ग्राहकांसाठी रु. ५,०००/- पेक्षा जास्त असणार नाही.

३. मीटर्स				
(एक)	ग्राहकाकडून मीटरबाबत तक्रार आल्यास मीटरची तपासणी करणे	चार (४) दिवस (नागरी क्षेत्रात)	रु. ५०/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून	आपोआप
		बारा (१२) दिवस (ग्रामीण क्षेत्रात)		
(दोन)	मीटर सदोष आढळयास बदली करणे	पुढील देयक चक्राच्या आत	रु. ५०/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून	आपोआप

पुरवठ्याचे कार्य/घटना	मानक	देय भरपाई	आपोआप/हस्तचलित	
४. पुनर्जोडणी				
<p>ज्या ग्राहकाचा वीज पुरवठा सहा (६) महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीसाठी तोडण्यात आला आहे त्याच्या बाबतीत-वितरण परवानाधारकाचे समाधान होईल इतकी सर्व रक्कम भरल्याच्या वेळेपासून किंवा वाद असल्यास अधिनियमाच्या कलम ५६ च्या उप-कलम (१)च्या परंतुकानुसार निषेध नोंदवून अशी रक्कम भरल्याच्या वेळेपासून- पुनर्जोडणी देण्याचा कालावधी</p>	<p>आठ (८) तास (नागरी क्षेत्रात)</p> <p>चोवीस (२४) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)</p>	<p>रु. ५०/- विलंबाच्या प्रति तासास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून</p>	<p>आपोआप</p> <p>आपोआप</p>	
५. ग्राहकांच्या देयकांबाबतच्या तक्रारी				
(एक)	ग्राहकाच्या तक्रारीची पोचपावती देणे	<p>व्यक्तीशः किंवा दूरध्वनीवर तक्रार केली असल्यास, ताबडतोब</p> <p>टपालाने पाठविल्यास, सात (७) दिवसात</p>	<p>रु. १००/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून</p>	<p>आपोआप</p> <p>आपोआप</p>
(दोन)	देयकाच्या तक्रारीचे निराकरण एक) विद्युत देयकाबाबत- देयक न मिळाल्याची किंवा देयक भरणा करण्यास अपुरा अवधी मिळाल्याबाबत तक्रार असल्यास दोन) अन्य तक्रारीच्या बाबतीत	<p>तक्रार प्राप्त झाल्यापासून चोवीस (२४) तासाच्या आत</p> <p>पुढील देयक चक्राच्या कालावधीत</p>	<p>रु. १००/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून</p> <p>रु. १००/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून</p>	<p>आपोआप</p>
६. ग्राहक सनद/सेवा				
(एक)	वितरण परवानाधारकाच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीने दिसू शकेल अशी नाम-पट्टी लावणे आणि ग्राहकाने मागितल्यास ओळखपत्र आणि प्राधिकारपत्र दाखवणे	ग्राहकांशी होणा-या सर्व भेटींच्या प्रसंगी	रु. ५०/- कसूर झाल्याच्या प्रत्येक प्रकरणी	हस्तचलित
७. अन्य सेवा				
(एक)	ग्राहकाच्या मीटरच्या नोंदी घेणे	प्रत्येक तीन महिन्यांतून एकदा (कृषी ग्राहक)	रु. १००/- विलंबाच्या पहिल्या महिन्यांत किंवा त्याच्या भागास	आपोआप

पुरवठ्याचे कार्य/घटना		मानक	देय भरपाई	आपोआप/हस्तचलित
		प्रत्येक दोन महिन्यांतून एकदा (अन्य सर्व ग्राहक) विनियम १६.१.१ नुसार असलेल्या सूटच्या अधीन राहून	रु. १५०/- पहिल्या महिन्याच्या विलंबा नंतरच्या प्रति महिन्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. ५००/- च्या अधीन राहून	
(दोन)	इतर सेवा देण्यासाठी अर्जाच्या तारखेपासूनचा कालावधी		रु. १००/- विलंबाच्या प्रत्येक आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. ५००/- च्या अधीन राहून	आपोआप
	- नावांत बदल	दुसरे देयक चक्र		आपोआप
	- वीज दराच्या वर्गवारीत बदल	दुसरे देयक चक्र		आपोआप
	-करारांतर्गत मागणीत / मंजूर भारांत कपात	दुसरे देयक चक्र		आपोआप
	खाते बंद करणे - खाते बंद करण्यासाठीचा अर्ज प्राप्त झाल्याच्या तारखेपासून ग्राहकाला अंतिम देय रक्कम अदा करण्यासाठीचा कालावधी	तीस (३०) दिवस (नागरी क्षेत्रात) पंचेचाळीस (४५) दिवस (ग्रामीण क्षेत्रात)		आपोआप
				आपोआप

८. विद्युत पुरवठ्याची गुणवत्ता

एक)	व्होल्टेजमधील तफावत	तक्ता १ आणि तक्ता २ (विनियम २२.५)	रु.२५/-प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेजमध्ये बदल होईल;	हस्तचलित
(दोन)	व्होल्टेजमधील असंतुलन	तक्ता ४ (विनियम २२.७)	रु.१००/-प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेजमध्ये असंतुलन होईल;	हस्तचलित
तीन	व्होल्टेज डीप्स/स्वेल्स	तक्ता ५ (विनियम २२.८)	रु.५०/-प्रत्येक घटनेत ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेज डीप्स किंवा स्वेल निर्माण होईल;	हस्तचलित
चार	शॉर्ट व्होल्टेज व्यत्त्यय	तक्ता ६ (विनियम २२.९०)	रु.५०/-प्रत्येक घटनेत विहित मर्यादेच्या पलिकडे	हस्तचलित

पुरवठ्याचे कार्य/घटना		मानक	देय भरपाई	आपोआप/हस्तचलित
पाच	व्होल्टेज हार्मोनिक्स	आयएस १७०३६ नुसार	रु.१००/-प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेज हार्मोनिक्स राहील;	हस्तचलित
(दोन)	करंट हार्मोनिक्स	आयईईस्टॅंडर्ड ५१९-२०१४ प्रमाणे	५० पैसे प्रति युनिट कालावधीसाठी ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे करंट हार्मोनिक्स राहील (वितरण परवानाधारकाला निर्देशित ग्राहकाकडून देय)	हस्तचलित
आयोग पुरवठयाच्या गुणवत्तेच्या संबंधात भरपाईच्या प्रयोज्यतेचा दिनांक स्वंत्रपणे अधिसूचित करील.				

जोडपत्र -४ वितरण परवानाधारकाने पालन करावयाच्या कृतीची मानके
वितरण परवानाधारकाने आयोगाला सादर करावयाच्या तिमाही अहवालाचा नमुना

अ. क्र.	मापदंड	क्षेत्र	मागील तिमाहीतील प्रलिखित तक्रारीची संख्या	चालू तिमाहीतील तक्रारीची संख्या	एकूण तक्रारींची संख्या	निवारण केलेल्या तक्रारीची संख्या			तिमाहीच्या अखेरीस प्रलिखित तक्रारीची संख्या
						कृतीच्या मानकांच्या विहित वेळेत	विहित वेळेपेक्षा जास्त वेळेत	एकूण निवारण केलेल्या तक्रारींची संख्या	
	ए	बी	सी	डी	इ=सी+डी	एफ	जी	एच = एफ +जी	आय = इ-एच
१	नवीन जोडणी- जागेची तपासणी	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
२	विद्यमान वाहिन्यांच्या द्वारे पुरवठा करण्यासाठी होणारा खर्च कळविणे	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
३	ग्राहकाधिष्ठित फीडरला किंवा वितरण मेन्सचा विस्तार/वाढ केल्यानंतर पुरवठा करण्यासाठी होणारा खर्च कळविणे	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
४	नवीन जोडणी/अतिरिक्त भार- विद्यमान वाहिनीद्वारे पुरवठा								
५	नवीन जोडणी/अतिरिक्त भार- वितरण मेन्सचा विस्तार/वाढ करून पुरवठा								
६	नवीन जोडणी/अतिरिक्त भार- नवीन उप-केंद्र उभारल्यानंतर पुरवठा								
७	मीटर/सेवा वाहिनी हलवणे	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
८	देय रक्कम अदा केल्यानंतर पुनर्जोडणी देणे	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
९	नावात बदल करणे								
१०	वर्गवारीत बदल करणे								
११	फ्युज गेल्यास	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
१२	जमिनीवरुन जाणा-या केबलमध्ये बिघाड	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
१३	जमिनीखालील केबलमध्ये दोष	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
१४	रोहित्रातील दोष	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
१५	मीटरमधील नोंदी घेणे								
१६	सदोष मीटर बदली करणे	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
१७	जाळालेले मीटर बदली करणे	नागरी क्षेत्र							
		ग्रामीण क्षेत्र							
१८	देयकाविषयी तक्रार								
१९	पुरवठयाची गुणवत्ता (मापदंड विनिर्दिष्ट करणे)								

**जोडपत्र-५ भरपाई अदा करण्यात आलेल्या वैयक्तिक तक्रारीचा अहवाल
वितरण परवानाधारकाने आयोगाला सादर करावयाच्या तिमाही अहवालाचा नमुना**

अ.क्र.	तक्रार क्रमांक	तक्रार दाखल केल्याचा दिनांक/ आपोआप भरपाई	ग्राहक क्रमांक	ग्राहकाचे नाव व पत्ता	तक्रारीचे स्वरूप	कृतीच्या मानकाचा संदर्भ	भरपाईची रक्कम (रुपयांत)	भरपाई प्रदान केल्याचा दिनांक (DD/MM/YYYY)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
१								
२								
३								
४								
५								
६								
७								

टीप- कृतीच्या मानकाचे पालन न केल्यामुळे ज्या बाबीकरिता भरपाई प्रदान करण्यात आली असेल त्या बाबीच्या वर्गवारीनुसार अहवाल तयार करण्यात यावा .

**जोडपत्र-६ -- (१ फेज/ ३ फेज) सदोष मीटर्सवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल
वितरण परवानाधारकाने आयोगाला सादर करावयाच्या तिमाही अहवालाचा नमुना**

अ.क्र.	वितरण परवानाधारकाचे नाव	कृतीच्या मानकांचा संदर्भ	तिमाहीच्या सुरुवातीला असलेली सदोष मीटर्सची संख्या	तिमाहीत भर पडलेल्या सदोष मीटर्सची संख्या	एकूण सदोष मीटर्सची संख्या	दुरुस्त/बदली केलेल्या मीटर्सची संख्या	तिमाहीच्या अखेरीस प्रलंबित सदोष मीटर्सची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
१							
२							
३							
४							
५							

**जोडपत्र- ७ - विश्वासाहंता निर्देशांकांच्या संबंधातील कामगिरीचा अहवाल
वितरण परवानाधारकाने आयोगाला सादर करावयाच्या तिमाही अहवालाचा नमुना**

(१) प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (SAIDI)						
अ.क्र.	महिना	Ni = "आय" फीडर/डीटी वरील मोठ्या व्यत्ययाचा अनुभव घेतलेल्या ग्राहकांची संख्या	Ri = "i" फीडर/डीटी वरील प्रत्येक व्यत्ययानंतर विजेचा पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी लागलेला वेळ	Nt = वितरण परवानाधारकांच्या क्षेत्रातील एकूण ग्राहकांची संख्या	(कृषि फीडर्स वगळून) सर्व फीडर्स/डीटी साठी बेरीज (Ri*Ni)	SAIDI = (६)/(५)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
	एकूण					

(२) प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (SAIFI)					
अ.क्र.	महिना	Ni = "i" फीडर/डीटी वरील मोठ्या व्यत्ययाचा अनुभव घेतलेल्या ग्राहकांची संख्या	व्यत्ययाचा अनुभव घेतलेल्या "i" फीडर्स/डीटी च्या ग्राहकांची संख्या = बेरीज Ni	Nt = वितरण परवानाधारकांच्या क्षेत्रातील एकूण ग्राहकांची संख्या	(SAIFI) = (४)/(५)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
	एकूण				

(३) ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI)				
अ.क्र.	महिना	SAIDI	SAIFI	SAIDI / SAIFI
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
	एकूण			

(४) उच्च दाब ग्राहकांसाठी सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI)

अनु. क्र.	महिना	Ni = मोठा व्यत्त्यय अनुभवणा-या उच्च दाब ग्राहकांची संख्या	Ni = उच्च दाब ग्राहकाची प्रत्येक व्यत्ययाची घटना पूर्ववत होण्यासाठीचा कालावधी	बेरीज (Ri*Ni) सर्व उच्च दाब ग्राहकांसाठी	CAIDI=(५)/(३)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
	एकूण				